

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

Földbirtokosok, bér- lők és uradalmak	200 holdig	15 pengő
	500 "	30 "
	1000 "	60 "
	2000 "	90 "
	3000 "	120 "
ezen felül		150 "
Részvénytársaságok, szövetkezetek, vállalatok		90 P
Egyéb tagok részére évi tagdíj		10 "

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt.
A szerkesztésért és kiadásért felelős:
Buday Barna főszerkesztő.
Szerkesztő: **Rothmeyer Imre.**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: Aut. 866—01.
Kiadóhivatal: Budapest, IX., ÜB61-ut 25. Telefon: Aut. 899—32.

Előfizetési árak:

a M. kir. földművelésügyi minisztérium által időnkint kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt		Előfizetőknek:	
OMGE-tagoknak:		Előfizetőknek:	
Negyed évre	6 pengő	Negyed évre	10 pengő
Fél évre	11 "	Fél évre	18 "
Egész évre	20 "	Egész évre	32 "
Románul:		Jugoszlávul:	
Negyed évre	360 lel	Negyed évre	120 dinár
Fél évre	600 "	Fél évre	220 "
Egész évre	1200 "	Egész évre	400 "

Előfizetéseket Romániából ki-
zárólagos képviselőnk: Hegedűs
hírlapiroda, Oradea-Mare
(Nagyvárad) veszi fel.
Előfizetést elfogad bármely
jugoszláv hírlapiroda és
könyvkereskedés.

TARTALOM:

- Az OMGE a hágal eredményekről. (Somssich László gróf nyilatkozata.)
- Mezőgazdasági hitel. (Somssich Gyula gróf.)
- A kanadai buza bőlesjénél. Tarca. (Heródek Sándor dr.)
- Gazdálkodás homokon. (Gyulai Adám.)
- A lovászpatai nemesített fehér zab. (Horn János.)
- A Zalavármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület 1927/28. évi termelési eredményei. (Gencsy Zsolt dr.)
- Gőzeiként megmentése. (d. Domony Miksa.)
- Az angol ngar. (Császár Elemér dr.)
- Fizikai oktatás a német egyetemi mezőgazdasági karokon és főiskolákon. (Császár Elemér dr.)
- A jövedelem és a vagyon adóztatása. III. (Szövényi László dr.)
- Törvények és rendeletek.
- Levelszekrény.
- Könyvismeret.
- Mezőgazdasági vonatkozású statisztikai problémák a római és genfi nemzetközi statisztikai konferenciákon. (Witthen Béla.)
- Szivarka hajszja a bürokrácia utvesztőjén. (alsóöri Farkas Géza.)
- A traktorolaj kérdés rendezése. (Rt.)
- Vegyes közlemények.
- Tözsde, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.
- Melléklet: Rádiós gazdasági előadások III. évfolyam, B. sorozat 3. számú füzet. (A gyümölcsfák tavaszi és nyári ápolása. — Németh József.)

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

Felhívás a cukorrépatermelőkhöz!

Több cukorrépatermelő tagunk azzal a panasszal fordult egyesületünkhöz, hogy a cukorgyárak velük a folyó termelési évre nem óhajtanak répatermelési szerződést kötni, illetve a már lejárt szerződésüket meghosszabbítani és így ezek a gazdaságok, amelyek cukorrépatermelésre vannak berendezkedve, károsodást szenvednek. Abból a célból, hogy kideríthessék, vajjon ezek a panaszok elszigetelt jelenségek-e, vagy általánosabb jellegűek-e, cukorrépatermelő gazdáinkat felkérjük, hogy amennyiben cukorrépaszerződési ajánlatukat valamely gyár visszautasította volna, ezt a tényt az OMGE igazgatóságával (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz.) közölni sziveskedjenek, annak feltüntetésével:

- a) mekkora területen óhajtott cukorrépat termelni;
- b) régebbi termelője volt-e a gyárnak, vagy csak most kívánt volna vele szerződni;

c) ha régebbi termelője volt, mióta termelt az illető gyárnak és egyéves vagy többéves szerződése volt-e;

d) melyik az a gyár, amely nem hajlandó szerződni;

e) történt-e akár közvetlenül, akár közvetve a gyár részéről felhívás, hogy a múlt évi répatermelés csökkentessék?

f) mivel okolta meg a gyár visszautasító magatartását?

Budapest, 1930 február 5.

Igazgató.

Kedvezményes utazás a mezőgazdasági kiállításra

(a tenyészállatkiállításra.)

A kereskedelemügyi miniszter az OMGE kérésére a március hó 20—25. napjain tartandó mezőgazdasági (tenyészállat-, termény-, gép- stb.) kiállítás és vásár megtekintésére felutazó közönség részére 50%-os kedvezményt biztosított a M. Kir. Államvasutakon és az annak kezelésében lévő helyiérdekű vasutakon. Ugyanezt a kedvezményt megadta a Duna-Száva-Adria Vasutársaság (Déli Vasut), a Szeged-Csanádi Vasut, a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasut, a Mohács-Pécsi Vasut, a Nyiregyháza-vidéki Kisvasutak, továbbá a hazai dunahajzási vállalatok: a Mefer és a D. G. T. is. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány kiállítását az OMGE mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságától (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) kell kérni. A zölászínű igazolvány (ára 1 P) a MÁV és kezelésében levő h. é. vasutak, valamint az egyéb hazai vasutak és hajóvállalatok vonalain, illetve hajóin érvényes, kivéve a Déli Vasutat és a Budapesti H. É. Vasutat, amelyekre külön igazolványok szükségesek. A rózsaszínű igazolvány (ára 2 P) kizárólag csak a Duna-Száva-Adria Vasut vonalain érvényes.

Az igazolványigénylés legcélszerűbb módja: a pénzt postautalványon küldeni és az utalvány szelvényén az igénylést közölni. Ez esetben külön levél írást feltétlenül mellőzni kérjük, mert ez a kettős igénylés a sok ezerre menő forgalom lebonyolítását nehezíti és zavarokat okoz. Ha az igénylés nem postautalványon, hanem levélben történik, akkor az igazolvány árát postabélyegekben kérjük mellékelni. Pénzt levélben küldeni nem ajánlatos.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány igénybevétele nincsen korlátozásokhoz kötve, vagyis az OMGE tagjai kívül minden, a mezőgazdasági kiállítás és vásár megtekintésére felutazó személy, valamint annak családtagjai részére is kiszolgáltatható. Minthogy 2-féle igazolványt adunk ki, amelyek mindegyike a fent megjelölt vasutakra érvényes, ezért az igazolvány kiállítását kérő levélben pontosan meg kell jelölni, hogy milyen vasuti vonal fog igénybe vétetni. A gazdasági akadémiák, földművelésiskolák, téli tanfolyamok és más iskolák hallgatói a kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat az igazgatóság útján csoportosan kérjék.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a Budapestre utazásra március 14-től 25-ig (25-én azonban már csak d. e. 9 óráig), a visszautazásra március 20-án d. u. 4 órától 31-ig érvényes és használható; bármelyik kocsiszályban feljogosít az 50%-os kedvezményre olyanformán, hogy Budapestre egész menetjegy váltandó, amely a kiállításon lebélyegzett igazolvánnyal együtt díjmentes visszautazásra jogosít.

Az utazást megszakítani nem lehet; a visszautazás csak a felutazás vonalán történhet.

A Budapesti Helyiérdekű Vasutak szintén megadták az 50%-os utazási kedvezményt, ezt azonban kizárólag csak a kiállítási napokon, március 20—25. napjain lehet igénybe venni. E kedvezmény biztosítása céljából nem kell előzetesen igazolványt kérni, hanem az ideutazáshoz rendes menetjegyet kell váltani, amelyet a kiállítás területén az igazolványokat lebélyező helyiségben fel kell mutatni. Itt a látogató egy igazolványt kap, amelyre rávezetetik a felmutatott menetjegyek sorszáma. Ennek alapján az ideutazásra váltott menetjeggyel aznap díjmentesen lehet visszautazni. Budapestre való indulás előtt az igazolványt a budapesti Hív végállomáson le kell bélyegzetni.

Kedvezményes utazásra jogosító igazolványokból oly tekintélyes mennyiség áll rendelkezésünkre, hogy előreláthatóan minden jogos kérelmet kielégíthetünk; ha azonban ez a kontingens mégis kevésnek bizonyulna, az igazolványok kiszolgáltatása tekintetében a jelentkezés sorrendje lesz a mértékadó.

Nagyon kéri a rendezőség, hogy az utazási kedvezményt igénybe venni szándékozók ezirányú óhajukat mielőbb bejelentésük, mert a késői igénylés munkatorlódást és késedelmes elintéztést okoz.

A kiállítás rendezőbizottsága.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület üzemi és számtartási szakosztályának

február hó 18-án (kedden) délután 5 órakor az OMGE székházának tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8., I. emelet) tartandó

gyűlésére.

Tárgyak:

- Magyar mezőgazdasági üzemi szakkifejezések egységes megállapítása és használata.
- Magyar mezőgazdasági számtartási és a mezőgazdaság jövedelmezőségének szerepe az új agrár programban. (Előadó: Rege Károly dr.)
- A magyar mezőgazdasági épületvagyongöről. (Előadó: Kotsis Endre dr. építésmérnök.)

Budapest, 1930 február hó 4-én.

Székhács Elemér s. k., az üzemi szakosztály elnöke.

Vendégeket szívesen látunk!

Mezőgazdasági számtartási és adóügyi tanfolyam a Köztelken.

Az OMGE igazgatósága értesíti a gazdaközönséget, hogy az idei mezőgazdasági kiállítás hetében számtartási és adóügyi tanfolyamot tart az OMGE székházában (Budapest, IX., Köztelek-utca 8., II. emelet). A tanfolyam 1930 március 16-án délelőtt 9 órakor kezdődik és március

Mai számunk 30 oldal

E szám ára 40 fillér

19-én végződik, így az ez alkalommal Budapesten tartózkodó gazdák a március 20—25-e között tartandó tenyészállatkiállítás is megtekinthetik.

A számtartási és adóügyi tanfolyam előadója: Ormándy János dr. nyug. akadémiai tanár, mezőgazdasági kamarai igazgató és Szövényi László dr. nyug. pénzügyigazgatóhelyettes, ügyvéd.

A tanfolyamon az előadók a mezőgazdaságra vonatkozó jövedelem- és vagyonadó rendeleteket, a vallomások kiállítását, a számtartási anyagi és alaki kelleit, a könyvelés módját, a mérleg készítésének a törvény rendelkezéseivel való alkalmazását, továbbá a jövedelem- és vagyonadó kivételét és az orvoslás módját részletesen ismertetik. A tanfolyamon az előadások délelőtti 9-10 óráig és délután 4—6-ig tartanak. Az előadás látogatásáról a résztvevők bizonyítványt kapnak.

A számtartási tanfolyam díja 20 pengő, amely összeg a jelentkezéssel egyidejűen az OMGE pénztárához küldendő be. A felvételnél a jelentkezés sorrendje a mérvadó. Jelentkezési határidő 1930 március hó 15. A tanfolyamra szóló bejelentések az OMGE titkári hivatalához (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.) címezendők.

A tanfolyamra felutazók részére, a MÁV vasuti vonalakon 1 pengő, a Déli vasut vonalain való utazásra pedig 2 pengő beküldése mellett, feláru vasuti jegy váltására szóló igazolványt küldünk és kérjük, hogy a tanfolyamra felutazók ezirányú kérésüket is az OMGE titkári hivatalával sürgősen közöljék.

Igazgatóság.

Az OMGE a hágai eredményekről.

— Somssich László gróf nyilatkozata az OMGE igazgatóválasztmányra, úgy is mint a GEOS végrehajtó bizottsága folyó hó 4-én tartott ülésén. —

Tisztelt Igazgatóválasztmány! Mielőtt tulajdonképpeni tárgysorozatunkra rátérnénk, meg kell emlékeznünk a közelmúltban lezajlott hágai konferencia eseményeiről.

A miniszterelnök urnak a képviselőházban tartott beszámolója kapcsán és máshol is tett nyilatkozatai és a lapokban megjelent közlemények ellenére, még teljesen tiszta képünk nem lehet a tárgyalások és ott létrejött megállapodások teljes tartalmáról s egyes részleteiről, de főleg összes kihatásairól a jövőre nézve, annál kevésbbé, mert hisz még hátra

vannak a most kezdődő párisi tárgyalások, így tehát sem általános, sem részletekbe menő bírálatot még nem mondhatunk.

Világos és szinte természetes, hogy a tárgyalásokon résztvevő államok végleg szabadulni parkodtak a még függő s elintézetlen kérdések lidércnyomásától s így az összes eszközök felhasználásával kibontakozást akartak létrehozni.

Ilyen körülmények között s tekintetbe véve az erőviszonyokat, Magyarország nem vállalhatta azt a súlyos vádat, amelyet bár igazságtalanul, de mindenestre ellene emeltek volna, hogy mint békebontó állítsák a világ színe elé.

Talán soha súlyosabb körülmények között nem nyílt meg alkalom a magyar kérdések egész komplexumának egy nemzetközi fórum előtt való ilyen részletekbe menő feltárására és megismertetésére, mint éppen a hágai konferencián.

Ezt az alkalmat iparkodott felhasználni a miniszterelnök ur, hogy ügyünk igaz voltának súlyos érveivel áttörje ama kedvezőtlennek ígérkező légkört, amely a konferenciát megelőzően s a konferencia tanácskozási idejének elején mutatkozott s ott sikerült számunkra egy új, egy jobb atmoszférát teremteni.

E körülmények mérlegelésével tisztelettel indítványozom, hogy a miniszterelnök ur dőxcenciáját és munkatársait hazafias s fáradságot nem ismerő tevékenységükért az OMGE-ben társult magyar gazdátársadalom tiszteletteljesen üdvözölje.

Üdvözlésünk kapcsán azonban kifejezést kell adnunk abbéli várakozásunknak, hogy amennyiben e hágai konferencia és párisi folytatásának eredményei tényleg számunkra kedvezőbb helyzetet teremtenek, a kormány legfőbb gondja s tevékenységének legfontosabb programja a súlyos válsággal küzködő magyar mezőgazdaság bajainak gyökeres s minél gyorsabb megsegítése lesz s hogy a szükséges leg sürögsebb intézkedések megtételében a mezőgazdasági érdekképviseleti szervek vezetőivel karöltve fog eljárni.

Le kell szegeznünk továbbá azt is, hogy a pénzügyi ellenőrzés megszűnése és egy későbbi kedvező időpont-

ban esetleg felveendő államkölcsön reményének lehetőségé nem szabad, hogy ismét kilátást nyújtson bizonyos tárcák pénzügyi tultengésére s újult erővel való költsékesítésére, hanem ezek a lehetőségek csak produktív célok előmozdítására használtassanak ki.

Ezek után bátor vagyok fenti indítványomat tisztelettel elfogadásra ajánlani.

(Az igazgatóválasztmány ehhez az indítványhoz egyhanguan csatlakozott.)

Mezőgazdasági hitel.

Irta: Somssich Gyula gróf.

Mint a lapokból értesültünk, Koós Zoltán, a Magyar Földhitelintézet illusztris vezérigazgatója, a Cobden Szövetségben a mezőgazdasági hitelről tartott előadást. Az ő ajkáról elhangzottak ezidő szerint zsinórmértékű szolgálnak arra, hogy legnagyobb altruista agrárintézetünk hogyan vélekedik mezőgazdasági hitelünk megbírálásánál, különös vonatkozásban hosszú lejárata jelárgitáinkra. Fontos tehát, hogy lapunk hasábjain is boncolgassuk ezeket a kijelentéseket, amit a legnagyobb tárgyalossággal igyekszem megtenni.

Koós Zoltán azt mondja egyebek között, hogy Magyarország mezőgazdasági ingatlanainak összértékét — kat. holdankint mintegy 460 pengőre becsülve — 5500 millió pengőre lehet tenni, amely 40%-ig, 2200 millió pengőig megelőlegezhető. Itt állunk meg egy percre. Nem tudjuk, vajon ez a becslés csak a telekértékre vonatkozik, vagy a rajta lévő gazdasági épületekkel együtt értendő-e. Szerintem ez a becslés a legóvatosabb értékelés szerint is túl alacsony! Igen súlyosan esik latba egy olyan szakszerű becslés, amely szaktekintélyként elismert testületből jön. Nem lehetünk eléggé óvatosság a vagyon számszerű felbecsülésénél, amely arra hivatott, hogy tájékoztatón szolgáljon mind a belföldi, mind a külföldi kölcsönadónak. Szerintem a szakkörök, természetesen pénzügyi szempontból is, a legnagyobb tárgyalossággal, ugy kellene tájékoztatni, hogy se túl magasan, se túl alacsonyan ne becsüljék a magyar termőföldet és a hozzátartozó ingatlanokat és inkább a százalékos kölcsönarányt szabjuk ezidő szerint alacsonyabbra, mint hogy idejét múlt kataszteri adatbecslések alapján olyan számadatokat adjunk a szakköröknek, amelyek aktív vagyonunk mesterseges értéktelenítését okozhatják, főleg külföldi relációban!

TÁRCA.

A kanadai buza bölcsőjénél.

— Szemelvények A. H. Buller: „Essays on Wheat“ című könyvéből és más amerikai forrásokból. —

Motto: „A történelem ünnepei a csatamezőket, de nem tartja méltónak, hogy a felszántott mezőkről regéljen, ahol az Élet virul. Clio megemlékezik a királyok epigonjairól, de nem szánt egy sort sem a buza eredetének. Ime az emberi húság és gyarlóság köpetkezmenye.“ (Buller.)

A nagy háboruban a világ élelmiszer ellátása olyan válságba jutott, amely talán a legnagyobbknak nevezhető, amióta a világ összes országai gazdasági összeköttetésben vannak. Az ántantól rövidesen a háboru kitérése után már-már az a veszély fenyegette, hogy az éhség fogja békére kényszeríteni és ekkor az Amerikai Egyesült Államok és Kanada óriási feltáratlan termelői területei jöttek segítségül. Ezeknek kellett azt a hatalmas irt pótolniok, amely a világ élelmiszer és takarmány szükségletének fedezésében támadt Oroszország bukása után. Hogy Oroszország milyen szerepet játszott e téren a békévekben, azt az alábbi számokból láthatjuk.

A legfontosabb termelő államoknak az 1909—1913. évek átlagában a kivételük élelmiszerből és takarmányból millió métermázsákban a következő volt: Buzából Argentína 24-25, Ausztrália 11-43, Britindia 13-21, Egyesült Államok 14-51, Kanada 20-21, Oroszország 42-38; buzalisztból Argentína 1-21, Ausztrália 1-51, Britindia 0-53, Egyesült Államok 9-28, Kanada 3-28, Oroszország 1-19; rozsból Argentína 0-57, Egyesült Államok 0-14, Kanada 0-02, Oroszország 6-55; rozslisztból Egyesült Államok 0-01, Oroszország 1-14; zabtól Argentína 6-18, Ausztrália 0-03, Egyesült Államok 1-19, Kanada 1-81, Oroszország 10-88; árpaóól Argentína 0-17, Ausztrália 0-01, Britindia 2-29, Egyesült Államok 0-17, Kanada 1-04, Oroszország 37-19; lengeriből Argentína 29-40, Britindia 0-14, Egyesült Államok 11-01, Oroszország 7-63; burgonyából Argentína 0-11, Ausztrália 0-03, Egyesült Államok 0-41, Kanada 0-38, Oroszország 1-78 és rizsből Ausztrália 0-06, Britindia 24-30, Egyesült Államok 0-07 és Oroszország 0-03.

Az Egyesült Államok és különösen Kanada a háboru után is megtartották a mezőgazdasági terménykivitel terén vezető szerepüket. Erre vonatkozóan álljanak itt a következő számok. Az Amerikai Egyesült Államok és Kanada 1928. és az Orosz Szovjet Köztársaságok Szövetsége 1927. évi mezőgazdasági főtermény kivitele a következő volt millió métermázsákban¹⁾: Buzából Amerikai Egyesült Államok 26-23, Kanada 99-46, Szovjetoroszország 7-69; buzalisztból:

¹⁾ Lásd: „A világ mezőgazdasági termelése az 1929. évben“ című munkát. Kiadja a magyar királyi földművelésügyi miniszter.

Amerikai Egyesült Államok 11-08, Kanada 9-55, Szovjetoroszország 0-19²⁾; rozsból: Amerikai Egyesült Államok 3-68, Kanada 2-52, Szovjetoroszország 3-55; rozslisztből: Amerikai Egyesült Államok 0-03, Szovjetoroszország 1-15³⁾; zabtól: Amerikai Egyesült Államok 1-57, Kanada 2-47, Szovjetoroszország 1-00; árpaóól: Amerikai Egyesült Államok 11-92, Kanada 8-00, Szovjetoroszország 0-64; tengeriből: Amerikai Egyesült Államok 6-61, Kanada 0-01, Szovjetoroszország 1-32; burgonyából: Amerikai Egyesült Államok 1-02, Kanada 1-72, Szovjetoroszország 0-29 és rizsből: Amerikai Egyesült Államok 2-53. Kanada tehát vezető szerepre jutott buzakiviteli viszonylatban, de nemcsak mennyiségileg, hanem a minőség tekintetében is, hiszen a különböző Manitoba buzáik kiváló minőségük folytán váltak az ugyancsak világhírűek örvendő magyar buza győztes versenytársává. Talán nem érdektelen a magyar gazdáközönség előtt, ha röviden megismertjük a kanadai buzatermelés kezdetétől egész a mostani döntő világpiacon szereplésig tartó fejlődését.

A kanadai buzatermelés kilenc-tized része az ugynevezett preri vidékekre esik, ezek Manitoba, Saskatchewan és Alberta államok. A buza termelése 1812-ben Manitoba tartományban kezdődött. Szinte csodálatos, hogy ezen a távoli vidéken, amely az északamerikai földrésznek pontosan a közepén fekszik (két napi vasutjára egy Montrealtól, mint Vancouveről), már akkor telepéseket találnunk, amikor Amerika gazdasági élete még ugyszólván csak a tengerpart melletti földszárvra szorított. Amde a Hudson-öböl mélyen benyulik az országba és érinti Manitobá északi határait is és a négy nyári hónapban, amikor hajózható, közvetlen érintkezést létesít a tengerrel. Ezen az uton jöttek az első telepések is Manitobába. Selkirk lord küldötte őket Skóciából, hogy azt a mintegy 116.000 négyzetmérföldnyi területet, amelyet a Hudson Bay Társaság erre a célra felajánlott, betelepítsenek. Azt a helyet, ahol legelőször letelepedtek, a Red River mellett, Winnipeg városa és a Winnipeg tó között, az alapító emlékeztetére ma is Selkirkek hívják.

Ezek az első farmerek mindjárt a földműveléshez láttak, de az első években igen gyenge volt az aratás. Ugy látszott, hogy az a talaj, amely ma a világ egyik legelső buzáját termi, egyáltalán nem való buzatermesztésre. Az első évek sikertelensége azonban részben a megfelelő mezőgazdasági eszközök hiányával is magyarázható. Az egyéb termények, mint burgonya és répa, már kezdetben jól sikerültek. De az első telepéseknek nemcsak a természet mostohaságával kellett megbirkóznok, hanem embertársaik kenyérrigységével is. A prémvadászok ugyanis kezdetől fogva rossz szemmel nézték ezt a települést, mert attól félték, hogy az ártani fog az ő prémvadászáguknak. Ezért 1815-től kezdődően többször is megkísérelték a telep elpusztítását. Számos viszontagságos évnek kellett eltelnie addig, amíg Selkirk lordnak sikerült végre 1820-ban a két társaság között az érdekelletéket elsimítani. A nemes lord már nem élhette meg fáradozásainak gyümölcsét, mert röviddel ezután meghalt Franciaországban.

²⁾ Buza- és egyéb gabonaliszt, rozsliszt kivételével.

³⁾ 10 évi átlag.

A telep regényes hányattatása véget ért és megkezdődhetett a békés fejlődés korszaka. De a szenvedések és különféle megpróbáltatások még nem értek véget. Bár az emberek vetelkedése elűlt, de tovább tartott a kemény harc a természettel. 1818-ban és 1819-ben a sáska annyira ellepte az ültvényeket, hogy következő évre még vetőmag sem maradt. A telepeseknek az Egyesült Államok Wisconsin államában kellett megvásárolniok a szükséges vetőmagot. 1825-ben a mezei egerek pusztították el majdnem az egész vetést. 1826-ban kiáradt a Red River és a telepesek kénytelenek voltak a lakóházaikat ott hagyni és állataikkal magasabban fekvő vidékre hurcolkodtak. A telepések egy része, nagyrészt svájci kivándorlók, megunták az örökös harcot és másfelé vándoroltak, keresni a szerencsét. De a régi skót telepesek nem fájtattak, ismét és ismét neki láttak a föld megmunkálásának. Ezután a telep sorsa lassankint jobbra fordult. Az aratások jól sikerültek és a lakosság szemmel láthatóan szaporodott, részben az új bevándorlások révén s új házakat építettek. Bár továbbra is sok nehézséggel kellett megküzdödniök, a következő évtizedeket már a lassu, de állandó haladás jellemzi. Bajok azért mindig voltak. A sáskajárás is vissza-visszatért, utoljára 1868-ban. Azóta ez a csapás nem ismétlődött meg, valószínűen elpusztította fészékét az északnyugat felé terjeszkedő mezőgazdálkodás. 1870-ben a lakosság száma már közel 13.000-re rugott, de a művelés alatt álló földek területe még nem volt nagy. Boldog és virágzó kis telep volt ez, de a világpiacon a termelése ugyszólván semmit sem számított. A helyzet akkor sem igen változott, amikor 1878-ban megépült az első vasut, amelyet délről vezettek ideig.

De hamarosan olyan események jöttek azután, amelyek a telep viszonyait teljesen megváltoztatták. Az első volt az a fordulat, amely a malomipart a 70-es évek elején érte. A XIX. század elejétől kezdve a különféle országokban számos új találmány egészen átváltoztatta a malomipart. Legnagyobb jelentőséghez az új daratsztító gépek jutottak, amelyeknek alkalmazásával egy csapásra megindult a magas őrlés. Kezdték erősen keresni a kemény buzákat, amelyeket eddig is előnyösen ismertek jó sütőképességük révén, de mivel a lapos őrlésnél csak sötét lisztet adtak, ezért a malomok nem kedvelték. Az új őrlési eljárás lehetővé tette, hogy a malomár a kemény buzákból éppen olyan fehér lisztet állítson elő, mint a puha buzákból, sőt előbbieket lisztje a puha buzákat lisztjét sütőképesség tekintetében messze felülmulta. A virágzásnak indult európai ipari államok az immár keresett kemény buzákkal legnagyobbbrészt Oroszország, a dunai államok és az Északamerikai Egyesült Államok látták el. Kétségtelen volt, hogy a kanadai preri tartományok az említett buzatermő országoknak nagy versenyt támaszthatnak kitünő kemény buzájukkal, mihelyt a világpiacon juthatnak. De utjuk egyelőre még el volt zárva. A meglévő vasutvonal értékes közlekedési eszköz volt az Egyesült Államok felé, de a buzákat ezen az uton juttatni a tengerhez nagyon nagy kerülőt és drága fuvar jelentett volna. Közvetlen összeköttetést kellett tehát keresni mindkét irányban a tengerhez. A feladatot hamarosan és eredményesen meg is oldották. 1896 június 1-én

ság szerepeljen s minden k vállalják. a fentiekből az tűnne ki, védelmezése szempont meg kell fontolnunk, nem ha már természetünk zerezni s elvetni, amelynél többlet nélkül, pusztán is jelentős terméstebb- t idejében végzett vetés- nkálással, a vetések gon- ha zabot is jobban fogjuk b mint valószínű, hogy ak elérni.

ni azt, hogy melyik fajta zamot, úgy még sokkal őni azt, hogy az ő fajtái szonyok között teremnek mely vidékek a legmeg- dékek a kultúrnövények al szemben más és más érthető, hogy miért van yajtja forgalomban. bot Esterházy Pál gróf 1923. év óta nemesitem. nelt államilag elismert ő" elért eredményekről nk, a megbízható gazda- z folyamán zabot vásá- küldtünk szét. Ezeknek ssa. Akik választ nem ség szerint csak elvetet- ést és összehasonlítás- n saját kárukra, mivel épet alkotni nem tudtak hogy a többféle nemesi- mely az ő viszonyaiknak

sel szívesen foglalkozó rta élénk összehason- az ő tapasztalataikat agyobb érdeklődéssel küldött kérdőíveknek megjegyzéssel maradt árviz és egyéb elemi ét lehetetlenné tették. az eredmények meg- tüntetve, adták a mi E kérdőívek össze- gy a „Lovászpatai anyában vezet, vagyis gy zabunk 50%-ban an második helye galacsonyabb helyre. megmondoljuk, hogy viselkedése más és s a talaj s más és más

láthatjuk mennyire nemesített zabfajták azok közül melyik t, állandósítja-e azt, ek érdekében a jövő- rlet mennél szélesebb at csatlakozásra fel-

olatos nyilatkozatok m, Péteria: A lovász- áll hat fajta között- el. vári uradalma: Igen őben is tovább kísér- szalonna, Borsod m.: mára, szemre, szép- lett.

4. Csabán Jenő, Annavölgy, Esztergom megye: A mezőgazdasági kamara által kiutalt hatféle kísérleti vetőmag közül a lovászpatai áll első helyen 18.26 q holdankinti terméssel.

5. Kremzír Mór gazdasága, Belcsapuszta, Somogy megye: 11 zabfajta között a lovászpatai fehér zab első helyen áll, 25.6 q magterméssel.

Horn Miklós
urad. növénynevelő intéző.

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS

**ÉS
TEJGAZDASÁG.**

Rovatvezető: Wellmann Oszkár dr.

A Zalavármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület 1927/28. évi termelési eredményei.

Zala vármegyében a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület tejtermelést ellenőrző szakosztálya 1927 május elsején hat körzettel alakult meg. Ezek közül az egyik körzet anyagi nehézségek miatt már az első év végén kénytelen volt működését beszüntetni, a megmaradt 5 körzet pedig a földművelésügyi miniszterium és az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara támogatásával 1928 július elsejével Zalavármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesületté alakult át.

A tejelésellenőrző körzetek első évi működését ismertető beszámolómban hálás köszönetet mondok az egyesület nevében a földművelésügyi miniszteriumnak, az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamarának és Zalaegerszeg r. t. város polgármesterének, akik anyagi támogatásukkal lehetővé tették, hogy az egyesület a kezdet nehézségeit leküzdhesse.

A tejelésellenőrző szakosztály keretében az első év folyamán 56 tehénészet állt egész éven át ellenőrzés alatt. Az ellenőrzött 1773 darab tehén közül 1198 darab éves tehén volt, a többi mint előhasi, vásárolt stb. tehén évközben került az ellenőrzésbe, vagy eladás, elhullás, kiseléjezés miatt ugyancsak évközben került ki az ellenőrzött állományból.

Mivel a fejőstehén értékmérője az elért évi tejhozam, a beszámolóban a tejtermelési eredmények ismertetésénél csak az éves tehennel foglalkozom.

Az ellenőrzött tehénészetek átlagos termelési eredményeit az I. számú táblázat tünteti fel. Az 1198 darab éves tehén átlagos élősúlya 529 kg, tejelő napjainak száma 308. A tehenek évi átlagos tejhozam (egyesületi átlag) 2124 kg tej, 80.23 kg (3.78%) zsirtartalommal. Legmagasabb az évi átlagos tejhozam a 60., 16. és 19. sz. tehénészetekben, mivel azonban a 60. számú tehénészet csak 4 darab tehénből áll, a 16. sz. tehénészetnek pedig csak 40%-a állt ellenőrzés alatt, egyesületünk legértékesebb tehénészetének a megalakulás évében a 19. számú tekintethetjük, amelynek évi átlagos tejhozama 3134 kg, 119.14 kg (3.80%) évi átlagos tejszírhozammal. E tehénészet tulajdonosa Gutmann László báró főlcánymajori nagybirtokos.

Legalacsonyabb az évi átlagos termelési eredmény az 57. sz. tehénészetben: 925 kg tejhozam, 36.57 kg tejszírral.

A termelt tej átlagos zsirszázaléka a legmagasabb (4.45%) volt a 27. számú, legalacsonyabb (3.29%) a 16. számú tehénészetben. Utóbbi tehénészetben az ellenőrzött állománynak 32%-át kitevő hollandi és borzderes tehének csökkentették a tej zsirtartalmát. A kimutatott eredmények más, régebbi egyesületek beszámolóival összehasonlítva, szerények, reméljük azonban, hogy egyesületünk működésének második esztendejéről már kedvezőbb eredményekkel számolhatunk be.

I. sz. táblázat.

ellenőrzési száma	A t e h e n é s z e t							valóságos tehénlétszám darab	fajtája
	é v e s t e h e n e i n e k								
	száma darab	elősúlya kg	tejelő napjainak száma	á t l a g o s					
				tejhozama	istállóátllaga	tejszír-hozama	zsír-százaléka		
k i l o g r a m m									
1.	23	617	314	2863	7.82	110.24	3.85	30	mpt. és szimmentáli
2.	50	580	304	2179	5.95	83.77	3.85	72	mpt.
3.	34	509	314	2402	6.78	97.17	3.95	46	"
4.	35	557	308	2743	7.49	102.29	3.73	43	"
5.	16	488	323	2192	5.99	89.99	4.11	29	"
6.	21	455	302	1874	5.12	75.46	4.03	32	"
7.	30	565	307	2882	7.87	113.09	3.92	54	"
8.	10	462	318	2340	6.39	91.79	3.92	19	"
9.	13	519	307	2279	6.23	81.10	3.82	18	"
10.	16	513	282	1545	4.23	63.02	4.08	27	"
11.	9	577	281	2249	6.14	97.98	4.36	18	"
12.	5	453	328	2827	7.72	111.32	3.94	35	"
13.	11	468	314	1759	4.81	69.83	3.97	17	"
14.	34	596	310	2530	6.91	95.01	3.76	54	"
15.	50	500	297	1461	3.99	58.90	4.03	83	"
16.	63	545	312	3479	9.51	114.58	3.29	99	mp. holland *)
17.	63	511	322	1784	4.74	69.82	4.03	88	borzderes
19.	40	576	316	3134	8.56	119.14	3.80	41	mpt.
21.	20	514	282	1692	4.38	60.06	3.75	28	"
22.	9	516	321	1936	5.29	73.90	3.82	10	"
23.	9	545	320	2063	5.64	78.63	3.81	20	"
24.	21	495	304	1456	3.98	58.02	3.98	26	"
26.	9	483	276	1680	4.59	64.26	3.83	15	"
27.	6	524	286	1323	3.61	58.81	4.45	14	"
28.	10	481	321	1516	4.14	58.26	3.84	11	"
29.	6	457	296	1872	5.12	74.85	4.00	6	"
30.	32	573	311	2385	6.52	90.59	3.80	50	szimmentáli
31.	23	522	313	1894	5.17	72.84	3.85	28	mpt. holland
32.	46	531	306	2324	6.35	76.59	3.30	52	szimmentáli
33.	30	492	289	1597	4.38	62.40	3.91	46	mpt.
34.	29	552	273	1443	3.94	57.46	3.98	37	"
35.	29	497	311	2020	5.52	77.86	3.85	33	"
36.	64	505	308	1580	4.32	61.84	3.91	90	"
38.	11	436	313	1427	3.90	57.91	4.06	15	"
39.	13	538	318	1979	5.41	77.54	3.92	35	"
40.	19	575	297	1800	3.72	54.06	3.98	24	"
41.	9	567	297	1741	4.76	65.12	3.74	18	"
42.	15	500	303	1547	4.23	62.85	4.06	20	"
43.	9	414	328	1667	4.55	65.35	3.92	11	"
44.	7	426	307	1306	3.57	53.82	4.12	12	"
45.	5	476	319	1631	4.46	70.84	4.34	6	"
46.	10	440	315	1333	3.64	53.05	3.98	10	"
47.	9	539	302	2263	6.18	84.18	3.72	15	"
49.	21	508	286	2317	6.33	80.71	3.48	34	"
50.	25	584	319	2746	7.50	99.74	3.63	35	mpt. + allgani
51.	15	506	293	1705	4.66	66.38	3.89	30	mpt.
53.	19	487	296	1758	4.80	66.18	3.76	21	"
56.	7	600	315	2486	6.79	92.77	3.73	28	"
57.	22	454	293	925	2.53	36.57	3.95	34	"
59.	49	557	338	2348	6.42	80.79	3.44	65	holland szimmentáli
60.	4	720	330	3638	9.94	154.16	4.24	6	mpt.
61.	7	534	325	2491	6.80	91.39	3.67	14	"
62.	14	562	302	1998	5.46	78.03	3.91	18	"
65.	10	573	306	1973	5.39	78.72	3.99	11	"
68.	16	567	276	2199	6.01	81.01	3.68	16	"
69.	16	539	335	2638	7.34	101.52	3.78	16	"
Átlag	1198	529	308	2124	5.80	80.23	3.78	1773	

*) A tehénállománynak csak 40%-a volt ellenőrizve.

III. sz. táblázat.

1025 darab		72 darab		72 darab		13 darab		16 darab			
magyar pirostarka		szimmentáli		hollandi		borzderes		keresztezés			
é v e s t e h e n a d a t a i a l a p j á n v o n t á t l a g											
termelés			termelés			termelés			termelés		
tej	tejszír	zsír	tej	tejszír	zsír	tej	tejszír	zsír	tej	tejszír	zsír
kg	o/o		kg	%		kg	%		kg	%	
2060	79.33	3.85	2244	84.19	3.75	2701	84.39	3.12	2774	91.29	3.29
									2598	91.97	3.54

MAGYAR MAGTENYÉSZTÉSI RT.

KÖZPONTJA: BUDAPEST, IV., SZÉP-U. 1.

MONORI MAGKERESKEDÉSE: BUDAPEST, IV., KOSSUTH L. UTCA 3.

TAVASZI KÉPES FŐÁRJEGYZÉKÜNK MEGJELENT.

vezet!!!

GAZDÁKNAK KÜLÖN NAGYBANI ÁRAJÁNLAT!

legyen,
...
P 1-90
P 2-10
P 2-30
P 3-14
...
LA
...
or-utca 14.
...
2-ig)

Sajnálattal állapíthatjuk meg, hogy az 56 tehenészet nagyobb része, 32 tehenészet termelt az egyesületi átlagon alul s ezek közül is igen sok nagyon messze elmaradt az amugy is szerény egyesületi átlag mögött. Ez a helytelen takarmányozásra vezethető vissza, amit nem igazolhat a tej alacsony értékesítési ára sem (14—20 fillér), mert köztudomású, hogy minél több tejet ad egy tehén, ami okszerű takarmányozással érhető el elsősorban, annál kevesebbe kerül egy kg tejnek az előállítás költsége. Tehenészetünk takarmányozási adataival egyébként beszámolónk második részében teljes részletességgel fogunk foglalkozni.

A II. számú táblázatban az elért termelési eredmények sorrendjében, a tulajdonosok nevének feltüntetésével, felsoroljuk azokat a tehenészeteket, amelyek elérték az évi 2500 kg tejtermelési átlagot.

A III. számú táblázat fajták szerint mutatja ki az évi átlagos termelési adatokat.

Az V. számú táblázatban közöljük az egyesület első évében legtöbb tejet termelt 23 darab tehen termelési adatait.

Az egyes tehenészetek éves tehencinek termelését külön-külön vizsgálva, azt találjuk, hogy a tehenek legnagyobb részének termelése 1501—2000 kg (25.21% és 2001—2500 kg (22.28%) közé esik, ami megfelel az egyesületi átlagnak. Feltűnően sok (4.67%) az olyan tehén, amelynek termelése még az 1000 kg-ot sem érte el. Ezzel szemben biztató és örvendetes jelenség az, hogy szép számmal (5.85%) találunk olyan teheneket is, amelyek 3500, 4000, sőt 5000 kg-nál is több tejet termeltek.

Az éves tehenek legnagyobb részének zsirtermelése 51—75 kg (34.56%) és 76—100 kg (30.63%) közé esik.

II. sz. táblázat.

Sorszám	A tulajdonos neve	A tehenészet helye és ellenőrzési száma	Termelés			Fajta		
			tej	tejszír	Átlag zsír %			
			kg					
1.	Mikosdi uradalom	Mikosdpuszta	16	3479	114	58	3.29	Mpt. *) hollandi borzderes
2.	Gutmann László báró zalabéri uradalma	Tólesány	19	3134	119	14	3.80	Mpt.
3.	Zalavári apátság	Zalaapáti	7	2882	113	09	3.92	Mpt.
4.	Gazdasági akadémia	Keszthely	1	2863	110	24	3.85	Szimentáli Mpt.
5.	Szentkirályi István	Zalaapáti	12	2827	111	32	3.94	Mpt.
6.	Kovács S. Miklós	Becsehely	50	2746	99	74	3.63	Allg. + mpt. keresztezés
7.	Esterházy Pál hg. dr.	Gyulakeszi	4	2743	102	29	3.73	Mpt.
8.	Ózv. Nagy Lászlóné	Andráshida	69	2688	101	52	3.78	Mpt.
9.	Prem. prépostág	Türje	14	2530	95	01	3.76	Mpt.

*) A tehenészetnek 40%-a állt ellenőrzés alatt.

IV. sz. táblázat.

Éves tehen összesen 1198 darab, amelyből 163 darab volt száraz napok nélkül.

10 0 kg-on aluli termelésnél 56 darab tehenből 1 darabra átlag 128 száraz nap esik

Termelési tartomány	Tehek száma	Száraz napok
1001—1500 kg-ig terjedő	222	1
1501—2000	302	1
2001—2500	267	1
2501—3000	182	1
3001—3500	99	1
3501—4000	47	1
4001—4500	17	1
4501—5000	2	1
5001—5500	4	1

V. sz. táblázat.

Sorszám	A tulajdonos neve	A tehenészet helye	neve és ellenőrzési száma	született évben	átlagos élő-sulya kg	A t e h é n fajtája	borjázási-nak száma	tejelő napja	t e r m e l é s e		Átlagos zsír-százaléka	
									tej	tejszír		
									kg			
1.	Zalavári apátság	Zalaapáti	Gólya	1	1914	605	magyar pirostarka	11	386	5482	203.6	3.71
2.	Mikosdi uradalom	Mikosdpuszta	807	47	1921	490	"	3	366	5412	179.99	3.33
3.	"	"	827	70	1922	515	"	3	317	5066	163.55	3.22
4.	"	"	823	71	1922	555	"	2	366	5046	180.52	3.58
5.	ujnépi Elek Géza	Ujnéppuszta	Muci	14	1919	630	hollandi	4	366	4881	154.69	3.18
6.	Mikosdi uradalom	Mikosdpuszta	15	58	1922	470	"	2	386	4757	136.60	2.87
7.	"	"	664	33	1921	580	magyar pirostarka	4	347	4166	143.05	3.23
8.	ujnépi Elek Ernő	Palin	Vércse	1	1916	573	hollandi	7	366	4461	158.53	3.55
9.	Gazdasági akadémia	Keszthely	Patak	14	1922	545	szimentáli	3	324	4372	160.13	3.66
10.	Kovács S. Miklós	Becsehely	Szegfű	6	1918	485	mpt. + allgauti	7	312	4327	136.57	3.16
11.	ujnépi Elek Géza	Ujnéppuszta	Bokros	4	1918	580	hollandi	5	366	4292	127.56	2.97
12.	Mikosdi uradalom	Mikosdpuszta	611	24	1920	590	magyar pirostarka	5	359	4286	133.98	3.13
13.	"	"	834	43	1921	565	"	3	329	4282	145.71	3.40
14.	"	"	651	9	1919	550	borzderes	3	365	4263	143.66	3.36
15.	"	"	891	73	1922	550	magyar pirostarka	3	286	4211	130.85	3.11
16.	"	"	891	73	1922	550	"	3	362	4147	186.13	4.50
17.	Szűcs Károly	Keszthely	Fűze	3	1922	760	"	2	290	4131	144.91	3.51
18.	Mikosdi uradalom	Mikosdpuszta	806	67	1922	585	"	9	317	4107	161.49	3.93
19.	Szűcs Károly	Keszthely	Formás	2	1917	790	"	2	317	4107	161.49	3.93
20.	v. Szentkirályi Gyula	Zalaapáti	Irenke	4	1921	576	"	4	343	4053	138.89	3.43
21.	Gutmann László báró	Tólesány	Sári	22	1920	520	"	4	302	4050	132.16	3.26
22.	Mikosdi uradalom	Mikosdpuszta	4	52	1922	500	hollandi	2	304	4047	105.30	2.60
23.	Szűcs Károly	Keszthely	Dajka	1	1918	710	magyar pirostarka	6	326	4040	166.18	4.11
23.	Gutmann László báró	Tólesány	Pityer	27	1921	525	"	3	354	4021	153.49	3.82

A Magyar Sertéshizlalo és Husipari R.-T.

amely jelenleg a Magy. Kir. Földmivelségi Minisztérium és Budapest Székesfőváros tulajdonában van, elvállalja a főváros szomszédságában levő

NAGYTÉTÉNYI TELEPÉN

sertésfalkák bizományi meghizlaltatását.

Az oda beállított sertésekre és azok takarmányára a mindenkori összérték 75%-áig terjedő **HIZLALÁSI KÖLCSÖNT folyósít** kedvező kamattal mellett és pedig ezidő szerint darabonként 100—pengőig 8%, ezenfelül igénybevett összeg után pedig a Magyar Nemzeti Bank kamatlábihoz mért kedvező kamattal. Mind a belföldi vevők, mind az exportőrök által is prima minőségűeknek elismert tétényi hizott sertéseket a vállalat a mindenkori legjobb napi árakon hajlandó értékesíteni.

A hizlaltási feltételekről közelebbi tájékoztatást az intézet igazgatósága készséggel küld az érdeklődőknek.

Posta, távirat, vasutállomás: **Nagy-tétény** 320 Telefon: **Budapest, Lágymányos 3—43**

göz
keil
gaz
tesz
szár
jelet
fogl
e r
mér
A
nagy
Az
főbe
még
hábo
hely
a h
időb
48 n
társá
nagy
gépe
mely
gözel
lehet
dülés
belső
fejle
munk
a bé
jelenl
E 32
koron
ország
óta ál
mindí
még n
kat. n
Vila
tüzelő
a ter
az ásv
részin
barna
mazás
nehézt
hajtot
villany
feltart
mindig
hogy a
a vers
feltart
szólaín
ellenes
és fuv
termés
mester
ekeszár
gözeke
azok a
A göze
viszony
ugyanis
dombos
felszánt
1 kat.
„Közte
kemet.)
Amortiz
Üzemany
Alkatrés
Gépész é
Kenőany
Iga és k

is sok (11,85%) az olyan
mális 50 kg-ot sem érte el.
jobb része (31,47%-a) 3-61-

1-4,20% zsirtartalmu tej
csenyebb zsirszázalékú tehe-
szében a hollandi és a borz-

az éves tehenek átlagos
hozam szerint csoportosítja.
észe szárazon álló napjainak

zzételti termelési adatok a
helyes képet nyújtanak Zala
nyésztési viszonyairól. Egye-
an a megye minden vidéke,
któl a nagy uradalmakig,
an elhelyezett és okszerűen
ettől lefelé az olyan tehené-
n ma is csak szükséges rossz
elő mostoha elbánásban is

ernünk azt is, hogy vár-
délnyugati részében nagyon
la helyzete, mert nemcsak
nem ezenkívül még bizony-
gyakran 10-20 km-re van
ssz értékesítési viszonyokon
kezelti uton való megszerve-
tünk ez irányban is akciót
arra, hogy ez sikerrel is fog
a után fogja vonni azt, hogy
fokozódó eredményeiről és
olhatunk be.

Gencsy Zsolt dr.
egyesületi igazgató.

GÉPÉSZET.

Kund Ede.

megmentése.

ok Országos Szövetsége több
lésén, majd legutóbbi nagy-
gőzekeüzemek megmentése
sületünk és az egész magyar
ne hagyják üzemből ki-
értéktelenedni, elpusztulni

Termelése		Átlagos zsír- százaléka
kg	tejszír	
32	203:6	3:71
32	179:99	3:33
36	163:55	3:22
46	180:52	3:58
51	154:69	3:18
57	136:60	2:87
66	143:05	3:23
61	158:53	3:55
72	160:13	3:66
27	133:57	3:16
92	127:56	2:97
36	133:98	3:13
82	145:71	3:40
63	143:06	3:36
41	130:85	3:11
47	186:13	4:50
31	144:91	3:51
07	161:49	3:93
53	138:89	3:43
50	132:16	3:26
47	105:30	2:60
40	166:18	4:11
31	153:49	3:82

gőzekegarnitúránkat, mezőgazdaságunk e nagy érté-
keit. Most, amikor e lap hasábjain újra a magyar
gazdátársadalom színe elé hozakodom e kérdéssel,
teszem ezt azért, mert felszólalásomkor nem voltam
számszerű adatok birtokában és nem akartam e nagy-
jelentőségű ügyben elhamarkodott álláspontot el-
foglalni, illetve elfoglatlanni, míg most remélem, hogy
e probléma helyes megvilágítása által sikerül ered-
ményeket elérni.

A gőzekezántásnak Magyarországon évtizedek óta
nagy jelentősége volt és jelenleg is igen fontos tényező.
Az első garnitúrát 1872-ben szállította Frigyes
főherceg uradalmaiba a Fowler-cég és az első garnitúra
még ma is ott dolgozik. Gyors egymásutánban a
háboru kezdetéig 800 garnitúrát szereztek be és
helyeztek üzembe. Egy átlagos gőzekegarnitúra értékét
a hozzávaló felszereléssel együtt a háboru előtti
időben körülbelül 60.000 aranykoronával felvéve,
48 millió aranykoronát fektetett be a magyar gazda-
társadalom ezekbe, az akkoriban jobban vezetett
nagyobb gazdaságokban nélkülözhetetlen gazdasági
gépekbe. A mi szélsőséges klímánk mellett főleg a
méllyszántás bevezetése, amely akkoriban csakis
gőzekével volt végezhető, volt az a tényező, amely
lehetővé tette Magyarországot mezőgazdasági fellen-
dülését, mezőgazdasági boldogulását s a nagyobb
belső fogyasztóképességet nyomon követő hazai ipar
fejlődése nem utolsó sorban a gőzekegarnitúrák
munkáinak köszönheti alapját. A világháboru után
a békében dolgozó 800 gőzekegarnitúrából hazánk
jelenlegi területén 320 üzemképes garnitúra maradt.
E 320 garnitúra ujkorabeli értéke 20 millió arany-
korona. Sajnos, azt tapasztaljuk, hogy Magyar-
országon a gőzekék által felszántott területek évek
óta állandóan csökkenőben vannak és a garnitúrákat
mindinkább kivonják a használatból, mindazonáltal
még ma is Magyarországon évente körülbelül 576.000
kat. holdat szántanak fel gőzgépeink.

Világ gazdasági irányzat a köszéennek, mint direkt
tüzelőanyagának mindjobban háttérbe szorítása részint
a természetes erőforrások (vizesek stb.), részint
az ásványi olajok és ezek különböző gyártmányai,
részint pedig az olcsóbban kibányászható gyártmányai,
barna szennel előállított villamos energia alkalm-
mazása által. A mezőgazdaságban is mindenütt a
nehéztüzelő gőzgépeket kiszorítják az ásványi olajokkal
hajtott traktorok (ahol olcsó energiaforrásból származó
villanyerő áll rendelkezésre, mint Svédországban,
feltartóztathatatlannul terjed a villanyszántás), amelyek
mindig nagyobb és nagyobb típusokban készülnek,
hogy a gőzekék minőség munkájával is felvehessék
a versenyt. Tudatában annak, hogy ez a folyamat
feltartóztatatlannul, mégis leghatározottabban fel kell
szólalni az ellen, hogy Magyarországon mezőgazdaság-
ellenes kormányintézkedésekkel, szénárszabályozással
és fuvardíjszabásokkal ezt a folyamatot, amelynek
természetes lefolyása hosszú évtizedekig tartana,
mesterségesen siettesék. Ezeknek a tényezőknek a gőz-
ekeszántást mesterségesen megdrágító hatása folytán
gőzekegarnitúránk értéke ma teljesen devalválódott,
azok a szó szoros értelmében eladhatatlanokká váltak.
A gőzekezántás ma ugyanis a traktorszántáshoz
viszonyítva, kerek számban 50%-kal drágább. Mig
ugyanis 1 kat. hold gőzekezántás a mi nógrádmegyei
dombos terepviszonyaink mellett évi 1100 kat. hold
felszántását alapul véve, 15:53 pengőbe kerül, addig
1 kat. hold traktorszántás 6:78 pengőbe. (Lásd a
„Köztelek”-ben 1928 október 27-én megjelent cik-
kemet.) A számítás lényegét itt megismétlem.

	Gőzeke	Traktor
Amortizáció	1-00 P	1-86 P
Üzemanyag (hajtóanyag)	6-76 „	2-73 „
Alkatrész és kötélpótlás	2-41 „	—50 „
Gépész és személyzet	2-83 „	—90 „
Kenőanyagok	—79 „	—79 „
Iga és kiszolgálás	1-83 „	— „
1 kat. holdra összesen	15-53 P	6-78 P.

A különbség tehát a gőzekezántás hátrányára
8:75 pengő, vagy helyesebben, mivel a gőzeke egyuttal
fogasol vagy hengerez is, amely munka értéke a
8:70 pengőből levonandó, kerek 8 pengő. Megjegyezve,
hogy kamatot egyik szántási módozatnál sem szá-
mitottam.

A Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségének
nagygyűlésén az a nézet alakult ki, hogy mai hely-
zetében a mezőgazdaság még a traktorok szántási
költségét is csak úgy bírja el, ha az illető traktor
munkáját kamatthoz nem terheli. Ez azt jelenti,
hogy míg a meglévő traktorainkkal birunk dolgozni,
addig szánthatunk velük, de már a kamattétellel
terhelt új traktorok vételére nem vállalkozhat senki.
Megdöbbenve kell kérdeznünk, mi okolja meg a
gőzekezántásnál mutatkozó körülbelül 50%-kal drá-
gább üzemet, amely megterhelést a már meglévő és
leirt gépeknél sem viselheti el a gazdaság. Meg kell
vizsgálni, hogy a nyolcpengős különbözetnek, amely
a traktorszántással szemben mutatkozik a gőzeke-
szántás terhére és amely már 1100 kat. holdas tel-
jesítményénél is 8800 pengőt tesz ki, mi az oka, el-
hárítható-e, van-e remény ennek a horribilis összegnek
lényeges lecsökkentésére a közel jövőben, mert ha
nem, ugy megfontolás tárgyává kell tenni gőzeke-
garnitúránknak, e nagy értékkel bíró gépeinknek
üzemen kívül való helyezését, mert nyugodtan
állíthatom, hogy manapság ilyen megterhelést egy
gazdaság sem bírhat el.

Bátor vagyok tehát a fenti számítás alapján a
gőzekezántás terhére mutatkozó nyolc pengő külön-
bözetet a következő két erdőre visszavezetni,
amelyeknél nézetem szerint gyors segítség lehetséges.
Ezek a tételek a következők:

	Gőzekéknél	Traktornál	Különbözet
a) Üzemanyag	6-76 P	2-73 P	4-03 P
b) Alkatrész és kötélpótlás	2-41 „	0-50 „	1-91 „

Míg a harmadik erdőn „a gépész és személyzet”,
továbbá az „iga” tételén csak kisebb jelentőségű,
mindig a helyi viszonyok által megadott tényezők
(jobb kutak és utak, a holdpénz helyes megállapítása
stb.) javíthatnak és így e harmadik csoportba sorolt
tényezőknél a helyzetet orvosolhatónak nem találom,
mert ez az összesen kétpengős tétel elkerülhetetlen,
mint a gépek különbségének szükségszerű folyamánya.

A gőzekezántásnak a traktorszántáshoz viszonyítva
50%-kal, azaz 8 pengővel drágább voltát okozó
a) az üzemanyagnál 4:03 pengős, b) alkatrészénél
1:91 pengős, azaz összesen körülbelül 6 pengős tételnél
alapos reményt látok a gyors segítségre, amely
különbözet kiküszöbölése, illetve lecsökkentése által
a végpusztulástól mentetnének meg garnitúránk.

A szénkérdés, mint a legnagyobb különbséget
okozó tétel, megvizsgálására kell a legnagyobb
figyelmet szentelnünk. Gőzekegarnitúránk legnagyobb
része porosz szénrel dolgozik, e néven egy kampány
alatt körülbelül 90.000 tonna porosz szén kerül be az
országba. Megdöbbenem, mikor erről az adatról
bizonyosságot szereztem. Hogyan tudunk mi magyar
gazdák még a világgiazi árnál legalább a fuvar-
paritással olcsóbban termelni (ha nem akarunk tönkre-
menni), ha a legemlébb szükségletünket is kény-
telenek vagyunk külföldről, illetékel és megdrágított
fuvardíjjal terhelten beszerezni. Lehetővé kell tenni
gőzekéinkhez a jó kalóriájú magyar szén használa-
tát, amelyek fogyasztását ezidőszertint részint a
kalóriára átszámított magas áruk, részint meg a
magas fuvardíj akadályozza meg. Hogyan tühertjük
nyugodtan, hogy külföldre dumping áron szállít-
tassanak ki azok a szén, amelyek hivatva lennének
a gőzekezántáshoz bejövő 9000 vagon külföldi
szén pótolni és megakadályozni az e címen a mező-
gazdaság által kifizetett 4.500.000 pengő kiáramlását?

Tudvalevően a dumping áron kivitelre kerülő
szén az itthoni eladási áránál 40%-kal olcsóbban
kerülnek külföldön forgalomba. Még egy percig sem
tartom vitathatónak, hogy a magyar mezőgazdaság-
nak, amely nem utolsó sorban, az ipar- és bányá-

érdekeltségek érdekében kötött szerződések folytán
van jelenleg olyan nehéz helyzetben, legemlébb joga
ezeket az olcsó szeneket a maga számára követelni.
Senki sem kívánhatja, hogy fuvarral és illetékel
drágított porosz szénrel termelve, versenyezzünk a
dumping áron Jugoszláviába kiszállított olcsó szénrel
termelt búzával.

Egy kat. hold megszántásához 120 kg porosz szén
à 5:63 pengő = 6:76 pengő szükséges. Ugyanez a
terület 156 kg baglyasaljai 5200 kalóriájú darabos-
szénrel szántható meg. A baglyasaljai szén ára nyáron
ab bányá 2:80 pengő, amihez hozzá jön viszonylatunk-
ban 70 fillér fuvar, tehát nagybani vételnél 3:50 pengő
a gazdaságtól igényelt ár, vagyis az 1 kat. holdra
eső üzemanyagszükséglet 5:46 pengő. A magyar szén
javára mutatkozó 1:31 pengős különbözet természetesen
romlik, minél távolabb megyünk a szénmedencék-
től az Alföld felé. Ha már most a fentiek figyelembe-
vételével a mezőgazdaság a szén a külföldre irányuló
szén árának megfelelően kapná és a szántáshoz
használt szén az államvasutak a fent jelzett vég-
telen fontos okoknál fogva, fuvardíjkezdésmennyel
szállítaná, ugy a mai viszonyokhoz képest 30%-os
ármérséklést feltételezve, ez holdankint 3:83 pengős
szántási szénköltséget jelentene. Ez a mai porosz
szénrel történő szántáshoz viszonyítva, 3 pengős
megtakarítást eredményezne a mezőgazdaság részére.
E 3 pengős holdankinti megtakarítás a gőzeke- és
traktorszántás különbözetének majdnem 40%-át teszi
és már magában is óriási segítséget jelentene a mező-
gazdaságnak, miután az évente gőzekevel felszántott
területeknél 1.700.000 pengő esnek el, azonkívül a kül-
kereskedelmi mérlegünk is 4 1/2 millió pengő kivitelétől
mentesítették.

Második tétel, ahol a segítség lehetséges, az alkat-
rész és kötélpótlás tétele, amely nálunk évek óta
szinte rendszeresen holdankint 2:41 pengőt tesz ki.
Ezt a holdankinti igen jelentős összeget lényegesen
csökkenteni lehet a vámtételek revíziója útján,
amire tudtommal most alkalom adódik. Magyar-
országon gőzekealkatrészek gyártásával nem igen
foglalkoztak a multban sem és jelenleg is csak egy-két
kisebb gyár dolgozik a helyi szükségletek ellátására.
Azt az állítást merem megkockáztatni, szakértőkkel
való hosszabb beszélgetéseim alapján, hogy a bel-
földön gyártott kötelek és alkatrészek értéke semmi-
esetre sem tesz ki többet, mint a teljes szükséglet
15%-át, legfeljebb mintegy 200.000 pengőnyi érték-
ben, amíg a szükséglet többi részének legnagyobb
hányadát egyenesen a gőzekékpótlások, illetve
külföldi kötelegyárosok szállítják. Több nagy magyar
gyárhoz kérdést intéztem, vajjon miért nem gyártják
idehaza a szükséges alkatrészeket, amire egyöntetűen
válaszként kaptam, hogy részint az aránylag kis
kereset mellett roppant sok modell gyártása, részint
a gőzekék állandó üzemképességét biztosító, nagy
raktári készletek tartása teszi szükségessé, hogy az
alkatrészellátás továbbra is az illető külföldi gyár
kezén maradjon. Ennek ellenére a gőzekealkat-
részeket horribilis vámtételek sújtják. A békebeli
általános 10 aranykoronás vám helyébe 45 arany-
korona, sőt egyes alkatrészekre, mint pl. fogaskere-
kekre, 45-60 aranykorona, bronzalkatrészekre a
háboru előtti 30 aranykoronával szemben 80-150
aranykorona vám vetetett ki. Elfördult legutóbb
a kötélgörgőknél, amely alkatrészek majdnem minden
garnitúrának évenkénti szükséglete, hogy azokat
45 aranykorona helyett 145 aranykoronával vámmal
sújtották és e kivétel nem helyesbítették, azzal a
megokolással, hogy azokat, mint kokilla-öntvényeket,
anyagminőség szerint kell kezelni. Ilyen módon a
mezőgazdaságnak egész fantasztikus árakat kell
fizetni külföldi versenytársaival szemben.

Ezek a vámok az alkatrészek értékének körülbelül
felét teszik. Semmiféle komoly ok nem szólhat amellett,
hogy a terhektől agyonsújtott magyar mezőgazdaság
évente körülbelül 500.000 pengő vámot fizessen egy
tételnél azért, hogy itthon egyesek legjobb esetben

T.
zomszédságában levő
lását.
ÖLCSŐNT
után pedig a Magyar
dőségüknek elismert
lédőknek.
nyományos 3-43

56 ÉVE MAUTHNER MAG A LEG JOBB! MAUTHNER ÖDÖN
magtermelő és magkereskedelmi r.-t.
VII., Rottenbiller-utca 33. BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 4.
(A Ferenciek templomával szemben)
Nagy képes főárjegyzék, növényárjegyzék és őszi árjegyzék ingyen és bérmentve!
Telefón: József 463-65
Sürgőnycim: Mauthner

200,000 pengő összértékű alkatrészt és kötelet nagyobb haszonnal gyárthassanak akkor, amikor raktárat, amellyel a gőzekeüzem folytonosságát biztosíthatnák, felállítani nem tudnak és arra nem vállalkoznak és csak esetenként pótlások hosszabb idő alatti elkészítésére képesek s a gőzekék szükségletük túlyomó részével rá vannak az eredeti gyárok képviselőire, lerakataira szorulva. Ennélfogva a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségébe tömörült gazdáknak ki kell vinniük a gőzekealkatrészek szabad behozatalát és ezáltal a fent jelzett holdankint 2-41 pengőnyi költség felére való csökkentését. Bizom benne, hogy keresztül is tudjuk vinni ezt a követelésünket, mert ez is egy fontos lépés gőzekegarnitúránk, e 20 millió pengős nemzeti vagyonunk megmentése érdekében.

Bizakodva írom e sorokat, mert a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségében azt a szervet látom, amely a kormány támogatásával a hazai szénbányákkal fenti értelemben képes lesz megállapodást létesíteni és a szövetségnek tekintélye remélhetően elég lesz az alkatrészvámkérdés és fuvarkérdések megoldására is. Meg van tehát a lehetőség arra, hogy az alkatrészt-, fuvar- és szénkérdés megoldásával mezőgazdaságunk holdankint 4-20 pengő összesen 2.400.000 pengőt takaríthasson meg, gőzekeink továbbra üzemből maradhassanak, sőt a békebeli, de most teljesen megszűnt gőzekebészantás nálunk is — mint Németországban — újból fellendüljön és ne kelljen ócskavasba dobunk éppen azt az eszközt, amely hivatva van a magyar föld termőerejét e válságos időkben fokozni. Ha ellenben az orvoslás késik, gőzekeink, utolsó fűtőanyagunk, meghuzták fölöttünk és fölöttük a lélekharangot.

domonji Domonj Miksa.

Az angol ugar.

Valahányszor magyar ember külföldön jár, hazatérve sűrűn emlegeti a magyar ugart. Annyit beszélünk már róla vagy 100 éve; beszélünk hát egyszer az angol ugarról is.

Mert bizony van; akármilyen hihetetlenül hangzik is ez arról az országról, ahol az okszerű, modern gazdálkodás tulajdonképpen megszületett. Anglia egész keleti részében, ahol az esőmennyiség már nem elegendő ahhoz, hogy egész éven át pótolja a legelő növényzetét, a nehezebb talajokat is kénytelenek eke alá venni és ezeknek a gazdaságoknak nagyrészből minden harmadik évben ugarolnak.

Nem lehet ezt azzal megokolni, hogy egyébként nem tudnák eléggé gondosan megmunkálni a talajt, hiszen Angliában egész télen szántanak, sőt vetnek és a hideg csak annyiban érzéti hatását, hogy az őszi sár felszikkad. Ők főleg azzal okolják meg az ugarolást, hogy egyébként nem bírnának a gazzal. Így tudja meg azután az idegen, legnagyobb csodálkozására, hogy Anglia gabonavidékén milyen kis mértékben termelnek kapásokat. Még ma is, az ősi hármas forgó divik: őszi gabona, tavaszi gabona, ugar. Természetesen csak ritkán tudnak a tavasziba takarmányt vetni, mert a hüvelyesek nem tűrik a túl sűrű ismétlést és a föld sok helyen ma már hereuntságban szenved. Tengeri Angliában csak kivételesen kedvező körülmények közt terem, a burgonya pedig nem szívleli a nehéz talajokat. Az ő felszínesen növő, könnyen kiszedhető takarmányrépáknak itt már nem elegendő a csapadék. A cukorrépa pedig egyelőre csak a középtalajokon terjed, mert a nehéz talajokon ősszel olyan nagy a sár, hogy nem bírják kiszedni és elhordani. (!) Majdnem elnevettem magamat, amikor eszembe jutottak a mi hatalmas tábláink, feneketlen utaink, a 10 kilométerre fekvő vasutállomás. A farmernek — akiről szó van — 4-5 holdas táblája mellett aszfaltozott autót húzódott, a vasutállomás pedig nem volt egészen 1 kilométernyire.

Az angol gazdát a kedvező éghajlati és gazdasági viszonyok nagyon elkényeztették, a kézi munka több-

lettől pedig irtózik. Munkáshiány ugyan sehol sincs, hiszen már az idült munkanélküliség is visszaszorítja őket a vidékre, de azt lehetne mondani, hogy ott általánosságban elterjedt babona az, hogy túlságosan drága a mezőgazdasági munka. Valaha a nagy ipari fellendülés szabadkereskedő korszakában ez valóban így is volt; de ma a kedvező értékesítési viszonyokhoz arányítva, ez az összes angol üzemtani szakemberek szerint már nem áll. A brit gazdák azonban annyira elmerültek a mezőgazdaságtechnikai kérdések tanulmányozásában, hogy még közvetlenül a háború előtt is teljesen elhanyagolták az üzemtani és csak amikor a háborús kényszergazdálkodáshoz a kormánynak szüksége lett volna adatokra, jöttek rá a tudományos intézetek, hogy ugyszólván fogalmuk sincsen a saját mezőgazdaságukról. Azóta mindenféle üzemtani intézeteket szerveznek, de a mai napig, különösen a munkaviszonyokról olyan kevés adatot gyűjtöttek, hogy még a képzett angol gazda is tájékozatlan afelől, hogy valójában mibe kerül neki a munka, mekkora a megengedhető munkaintenzitás stb.; ennélfogva igazi angol konzervatívizmussal megmarad régi módszere mellett, takarékoskodik a kézi munkával és ugarol.

De térjünk vissza kiinduló pontunkhoz, az ugarhoz, illetve a gyomirtáshoz. Nálunk a gyom elleni küzdelem leghatásosabb fegyvere a tarlóhántás. Angliában a vízmeztakarítás céljából rendszerint nem kellene tarlót szántani, még a csapadékszegényebb vidékeken sem. (Elmult idényben ugyan ők is megszorultak.) Ezért aztán a tudományos intézetek is csak újabban kezdik propagálni a tarlóbuktatást. Hogy azonban még a jobb gazdaságokban is nehezen terjed, ennek oka főleg a talajművelő eszközökben rejlik.

A mezőgazdasági gépipar Angliából indult ki világhódító útjára. De az üzemek és táblák kicsinyisége, főleg pedig az angol farmer konzervatívizmusa hamarosan megakadályozta a további fejlődést. A nagyobb gyári üzemek ma csaknem kizáróan exportra dolgoznak és így oda jutottak, hogy a par excellence angol gép, a gőzeke alkalmazása Angliában ritkaságszámba megy. Az amerikai és német újításokat pedig alig honosították meg. Így a tarlóhántást még ma is főleg egy hatalmas háromvasú grubberrel végzik, amelynek nagyon nehéznek kell lennie, hogy sekély munka közben se ugorjon ki a földből. A nagy traktortárcsák és a hatos ekék majdnem teljesen ismeretlenek; ahol van is jó amerikai traktor, az az előbb említett grubberrel, hármasekével vagy kis hatos tárcsával dolgozik; természetesen nem végez semmit és amellett drága. Az angol ugart nem hagyja kiveszni az, ami a magyart is megvédelmezi minden haladással szemben, a gazda örök nemtoródómsége, amely ugyanaz marad mindenütt.

Miután most már kellőképpen visszaéltem az angolok velem szemben gyakorolt, igazán „magyaros” vendégszeretetével és a nyájas olvasó türelmével, még azt szeretném megjegyezni, hogy azért írom meg Angliáról csak azt, amit mi tudunk jobban, mert az, amit ők tudnak jobban, megtöltené ennek a lapnak több évfolyamát. *)

cörsi Balogh Péter dr.

Fizikai oktatás a német egyetemi mezőgazdasági karokon és főiskolákon.

Németország mindig tisztában volt a természettudományok nagy köz- és mezőgazdasági jelentőségé-

*) Ez általános mezőgazdasági vonatkozásban, úgy hisszük, semmi esetre sem áll. Ennyire nincs a magyar gazda az angol mögött! Sőt, ha igaz is, hogy az állattenyésztés terén az angolok vezető szerepet vittek mindig és visznek ma is földünk népei között, a mezőgazdaság egyes egyéb ágaiban, különösen a növénytermelésben és a talajművelésben a magyar gazda felette áll az angolnak. Szerkesztőség.

vel. Talán ebben leli magyarázatát, hogy Németországban a természettudományok tanítására és fejlesztésére mindig nagy gondot fordítottak és nemcsak az egyetemeken és főiskolákon rendeztek be mintaszerű intézeteket, hanem óriási anyagi áldozatok árán világhírű kutatóintézeteket is alapítottak. Ezeknek rejtett célja mindig valamilyen gyakorlatilag, gazdaságilag felhasználható természettudományi igazság megállapítása volt, bár a tiszta természettudomány ápolása szintén ilyen nagy jelentőségű feladatuk.

Ezek után természetes, hogy a német egyetemi mezőgazdasági karokon és gazdasági főiskolákon elsőrendű szerep jut a természettudományoknak. A kémikusoknak, fizikusoknak, botanikusoknak, fiziológusoknak stb. gazdagon felszerelt intézetek állnak rendelkezésükre, amelyek egyaránt alkalmasak a hallgatóság alapos gyakorlati kiképzésére és a tudományos kutatásra. Erre vonatkozóan elég pusztán felsorolni azokat a híres német egyetemi városokat, amelyeknek egyetemén mezőgazdasági kar is van. Ezek: Breslau, Göttingen, Giessen, Halle, Hamburg, Jena, Kiel, Königsberg, Leipzig és München; továbbá a mezőgazdasági főiskolák székhelyei: Berlin, Bonn-Poppelsdorf, Hohenheim és Weihenstephan. Hogy lássuk, mennyire szíven viseli Németország a mezőgazdasági oktatásban a fizika és általában a természettudományok tanítását s egyben követésre alkalmas példát is nyerjünk, csak egyet ragadjuk ki: a berlini mezőgazdasági főiskola fizikai intézetének és a benne folyó fizikai tanmenetnek az ismertetését. Ez bennünket azért is érdekelhet, mert berendezésében mintául szolgált a budapesti egyetem gyakorlati fizikai intézete is, amely Rybár István egyetemi tanár vezetése alatt áll és amelyet különösen angolok keresnek fel.

A berlini „Landwirtschaftliche Hochschule” a belváros, az u. n. Ó-Berlin közelében, az Invalidenstrasse-n fekszik. Hatalmas, pompás épületesoport. Távol az utca zajától, a nagy telek hátsó részén épült fel a fizikai intézet 1910 körül, szinte párfát ritkító előadótermével. Maga az intézet az épület II. és III. emeletét foglalja el, míg az I. emelet, a földszint és a pinchehelyiségek az állatleltani intézet céljaira szolgálnak. A 16. sz. képen a két előadóterem épülete látszik. A fizikai előadások a II. és III. emelet között fekvő tanteremben folynak, amely 18 m széles és 22 m hosszú, kétoldalt karzattal úgy, hogy 400 hallgatót képes befogadni. Az előadóterem berendezése pazar és a belépőre vonzó, lebilincselő hatást gyakorol. (17. sz. kép.) A két oldalon lévő ablakok nagyszerű világítást adnak; a sötétítő berendezés, a lámpák elrendezése a szépet és a célszerűt egyesíti magában; a szellőztető- és fűtőkészülékek minden kívánságnak megfelelnek. A kényelmes, nagy méretű előadószal nagyszabású kísérletek bemutatására alkalmas.

Az intézeti épület II. emelete inkább előadási célokra szolgál. Az előadóterem közelében van elhelyezve az igazgatói iroda és a dolgozóhelyiség, továbbá a gazdag műszergyűjtemény több tágas teremben, amelyek előadási kísérleti gyakorlatok tartására is alkalmasak. Itt van az intézeti műhely is, ahol új eszközöket is készítenek, de főképpen javításokat végeznek. A műhelyt külön kinevezett műszerész vezeti.

A III. emelet helyiségei részint a hallgatóság gyakorlataira, részint tudományos vizsgálatok végzésére szolgálnak. Súlyt vetnek arra, hogy a hallgatóság ne csak elméleti fizikai kiképzésben részesüljön, hanem gyakorlatozzék is, egészen közelebről ismerje meg azokat a jelenségeket, amelyek az ipari és gazdasági életben nagy szerepet játszanak. Ugyancsak a III. emeleten található az intézet gazdag könyvtára, amely nemhogy elmaradna Berlin nagy fizikai intézeteinek könyvtára mellett, hanem több tekintetben megelőzi azokat.

A nagy előadóterem tetején van egy kisebb meteorológiai állomás, amely arra szolgál, hogy a hallgató-

A Pekk igen olcsó, mert:

Pekk

1 kg.

Pekk
elegendő

egy felnőtt sertés 200 napi adagjára vagy
egy malac 400-600 napig terjedő adagjára „
100 tojós baromfi 3 hónapi adagjára „
egy vemhes tehén vagy kanca 2 hónapi adagjára „
egy vemhes koca 3 hónapi adagjára „
egy borju vagy egy csikó 3 hónapi adagjára „

Tehát napi filléres befektetéssel jelentős hasznot hoz!!!

CHINOIN gyógyszer- és vegy. term. gyára r.-t, **UJPEST**

gyarazatát, hogy Német-
mányok tanítására és fej-
fordítottak és nemcsak
ikon rendeztek be minta-
óriási anyagi áldozatok
teket is alapítottak. Ezek
valamilyen gyakorlatilag,
természettudományi igaz-
tisztá természettudomány
jelentőségű feladatuk.

hogy a német egyetemi
és gazdasági főiskolákon
természettudományoknak.
nak, botanikusoknak, fizio-
felszerelt intézetek állnak
gyarant alkalmasak a hall-
képzésére és a tudományos
an elég puszta felsorolni
temi városokat, amelyek-
asági kar is van. Ezek:
n, Halle, Hamburg, Jena,
és München; továbbá
székhelyei: Berlin, Bonn
és Weihenstephan. Hogy
suli Németország a mező-
és általában a természet-
gyben követésre alkalmas
gyet ragadok ki: a *berlini*
intézetének és a benne
az ismertetését. Ez ben-
et, mert berendezésében
pesti egyetem gyakorlati
bár István egyetemi tanár
különösen angolok keres-

tlliche Hochschule" a bel-
közlemben, az Invaliden-
s, pompás épületesoport.
y telek hátsó részén épült
örül, szinte párját ritkító
ézet az épület II. és III.
I. emelet, a földszint és
ettani intézet céljaira szol-
két előadóterem épülete
ok a II. és III. emelet
olynak, amely 18 m széles
karzattal úgy, hogy 400
Az előadóterem berende-
ronzó, lebilincselő hatást
két oldalon lévő ablakok
: a sötétítő berendezés,
bet és a célszerűt egyesíti
s fűtőkészülékek minden
kényelmes, nagy méretű
kísérletek bemutatására

emelete inkább előadás
terem közelében van el-
a és a dolgozóhelyiség,
rgyűjtemény több tágas
kísérleti gyakorlatok tar-
van az *intézet műhely* is,
itének, de főképpen javí-
ühelyt külön kinevezett

ei részint a hallgatóság
ományos vizsgálatok vég-
nek arra, hogy a hallgató-
i kiképzésben részesüljön,
egészen közelről ismerje
melyek az ipari és a gazda-
játszanak. Ugyancsak a
intézet gazdag könyvtára,
na Berlin nagy fizikai
lett, hanem több tekintet-

én van egy kisebb *mete-*
a szolgál, hogy a hallgató-

ert:

ra vagy
dagjára „
ra „
dagjára „
ra „
adagjára

essel

z!!!

PEST

PHYLAXIA

SZÉRUMTERMELŐ R.T., BUDAPEST, X., SZÁLLÁS-U. 3.

LEVÉLCÍM: PHYLAXIA BUDAPEST 10., POSTAFIÓK 23.

SÜRGÖNYCÍM: PHYLAXIA BUDAPEST

TELEFON: JÓZSEF 463-22 és 463-23

Tisztelettel felhívjuk az állattenyésztő és állattartó gazdaközönség szives figyelmét arra, hogy a lépfene-ellenes védőoltásokat olyan időben kell megkezdeni, hogy azok 8—10 nappal a legelőre hajtás előtt befejeztessenek. A rendes két ojtásból álló védőoltás nagyon erős fertőzés ellen nem mindig véd, olyan helyeken tehát, ahol a lépfene nagyobb veszteséget szokott okozni (árteres legelők, stb.) az I. és II. ojtás után egy III., esetleg még IV. ojtást is kell adni.

Az utóbbi időben a sertésorbánc ismét több helyen jelentkezett, mint az előző években, fontos tehát, hogy e betegség ellen is megfelelően védekezzünk.

Az orbánc-ellenes Pasteur-féle védőoltást követő immunitás 3—5 hónap múlva már csökken (tehát nem véd 8—10 hónapra, esetleg egy évre, mint azt egyes közlések jelzik), úgyhogy orbáncal erősebben fertőzött helyeken az ojtást követő 3—5 hónap elmultával már történhetnek a falkában megbetegedések és elhullások. Ennek elkerülése céljából ajánlatos a védőoltást öt hónap múlva megismételni.

Az orbánc-ellenes szimultán ojtás *vakcinás pótojtás nélkül csak néhány hélig véd*, de még a vakcinás pótojtás után is valamivel rövidebb az immunitás tartama, mint a Pasteur-féle ojtás után. Minthogy emellett ez az eljárás még költségesebb is, mint a Pasteur-féle ojtás, lehetőleg csak az érzékeny hússertésekre és a már fertőzött sertésállományok ojtására kelle-e azt korlátozni.

Egyes vidékeken azonban különösen a kisczagdák sertései főleg tavasszal olyan érzékenyek a sertésorbánc iránt, hogy ilyen helyeken mangalica-malacokat is a szimultán módszer szerint ajánlatos beojtani, nehogy nagyobb reakció vagy elhullás kövesse az ojtást.

Az ojtás legalkalmasabb ideje az elválasztást követő harmadik-negyedik hét, amikor a malacok már legalább részben túlestek az elválasztást követő takarmányváltozással járó érzékenységen. Ott azonban, ahol az ojtással kapcsolatban rendszerint sertéspestis lép fel és így a korai sertéspestis ellen is védekezni kell, helyesebb az orbánc ojtást egyelőre elhagyni és a malacokat előbb *sertéspestis* ellen a szimultán módszer szerint immunizálni, mégpedig, nehogy ennek az ojtásnak a reakcióját az orbánc megzavarja, legcélszerűbben az ideiglenesen sertésorbánc ellen is védő *kettőshatású szérummal*. A szérum sertésorbánc-ellenes hatása azonban rövidesen megszűnik és azért a sertéspestises reakció elmúltá után el kell végezni az orbánc elleni vakcinás ojtásokat is.

A sertéspestis ellen csak abban az esetben ojtunk szimultán módon 3½—4 hónaposnál fiatalabb állatokat, ha köztük a sertéspestis fellépett, de még nem sok állat betegedett meg.

Olyan helyeken, ahol a *sercegőüszők* elő szokott fordulni, ez ellen is idejekorán kell ojtani az állatokat a veszélytelen és mégis jól immunizáló szűrlet ojtóanyaggal.

A baromfitenyésztés fellendülése következtében a járványos baromfi betegségek elleni védekezésre is nagyobb gond fordítandó. A multévi nagyobb mérvű és sok veszteséggel járó *baromfikolera*-járvány folyamán szerzett tapasztalataink szerint ez ellen a betegség ellen a védőoltást azonnal, a járvány legkezdetén kell elvégezni, mert ha már szövődményes elhalásos tüdőgyulladás, vagy más kórfolyamat társul a betegséghez, úgy ez az ojtás eredményét igen kétségessé teszi.

Hasonlóképpen gondos figyelmet kell fordítani a *baromfi himlőre* és *diftériára* is, amelynek lefolyását kedvezően megváltoztatja, az elhullásokat a minimumra csökkenti a Phylaxia ojtóanyagával végzett védőoltás. Ezzel az ojtóanyaggal elsősorban olyan állományok ojtandók, amelyekben a baromfi himlő és diftéria már fellépett. Az ojtás utáni immunitás legalább egy évig tart.

Úgy a baromfikolerát, mint a baromfi himlőt és diftériát nagymértékben súlyosbíthatja a *baromfiak náthája*, amely ellen a himlő ellen végzett védőoltás természetesen nem véd.

A Phylaxia szérumai és egyéb ojtóanyagai a tudomány és gyakorlat legszigorúbb követelményeinek mindenben megfelelő készítmények és ezért a gazdaközönség a saját érdekében cselekszik, ha az állatorvos uraktól ezek megrendelését kéri.

Védőoltásokra vonatkozó kérdésekre a legnagyobb készséggel nyújtunk részletes felvilágosítást és megbetegedések esetén készséggel támogatjuk az állatorvos urakat a kórisme megállapításában, hogy amennyiben járványos betegségről van szó, a netalán szükséges ojtás minél előbb és a legjobban megfelelő ojtóanyaggal történhessék. Az állatorvos urak útján hozzánk küldött hullákat és hullarészeket azonnal és díjtalanul vizsgáljuk meg.

Budapest, 1930 február havában.

Kiváló tisztelettel

PHYLAXIA SZÉRUMTERMELŐ R.T.

ság e téren is gyakorlati ismeretekre tegyen szert. Mellékesen még azt is megjegyezhetem, hogy innen gyönyörű kilátás nyílik Berlinre. Az előadótermi épület pincéjében még több rezgésmentes, csekély hőmérsékletingadozásnak kitett helyiség is a fizikai intézet kebelébe tartozik.

Megismerkedve az intézet berendezésével, nézzük már most közelebbről, miben áll a fizikai oktatás a berlini mezőgazdasági főiskolán? Mindenekelőtt megjegyezzük — amint azt az intézet berendezése is mutatja —, hogy a fizika tanítása itt igen tekintélyes helyet foglal el. Az agrofizikai előadások mindkét félét át tartanak, még pedig heti három órában. Ez előadások során a hallgatóság természetesen megismerkedik az egész fizikával, de mindenütt különös súlyt vetnek a gazdasági vonatkozásokra és részletesen kitérnek azokra a fejezetekre, amelyek az agrokémiába, a gazdasági növénytanba, állattanba, géptanba, geológiába kapcsolódnak úgy, hogy e szakok előadóinak a munkája lényegesen meg van

előadások is folynak, heti egy órai gyakorlattal. Itt is a gyakorlat talán még fontosabb, mint az előadás: hiszen e téren a gazdának valóban gyakorlati ismeretekre van szüksége.

Most még csak arról emlékezem meg, hogy mekkora anyagi áldozatot hozott a porosz kormány a berlini mezőgazdasági főiskola fizikai intézetének felállítására érdekében. Az egész épület költségei 1.235.000 arany-márkára rugtak. A berendezés költségei pedig 424.000 aranymárkát tettek ki, amelynek egyik fele a fizikai, a másik az állatleltani intézetre esett.

E pár sorban rá akartam mutatni arra, hogy milyen nagy súlyt vetnek Németországban a gazdasági főiskolák a természettudományok és így a fizika tanítására és milyen áldozatokat tudnak ilyen célra hozni. De egyben az illetékes körök figyelmét is szeretném felhívni egy körülményre: a hazai egyetemi közgazdasági karunk mezőgazdasági szakosztályán a természettudományi intézetek minél alaposabb felszerelésére és kiépítésére, közöttük az

után vagy adót fizetni, akik jövedelemadó fizetésére is kötelezve vannak. (23. §.)

Haszonélvezet, örökbérlés és örökhaszonbérlés esetében a vagyonadó fizetése a haszonélvezőt (örökbérlőt, örökhaszonbérlőt) terheli. (24. §.)

A közbirtokosság és urbéri közösségek vagyona után a közösség maga fizeti a vagyonadót, ha külön vagyonkezelő szervezete van.

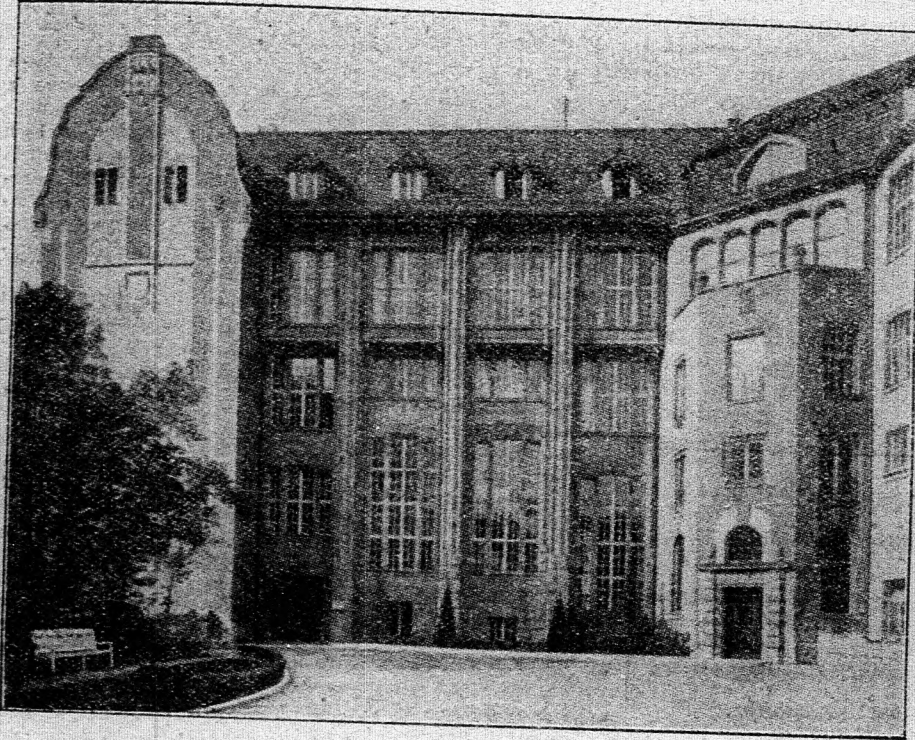
Külön kezelt egyéb vagyontömeg vagyonadóját magára a tömegre vetik ki, ha a jövedelemadónak is alanya.

Egyébként a jogi személyek, vagyontársaságok, székességi- és társaskáptalanok vagyona a tagoknál részesedésük arányában adózandó. (25. §.)

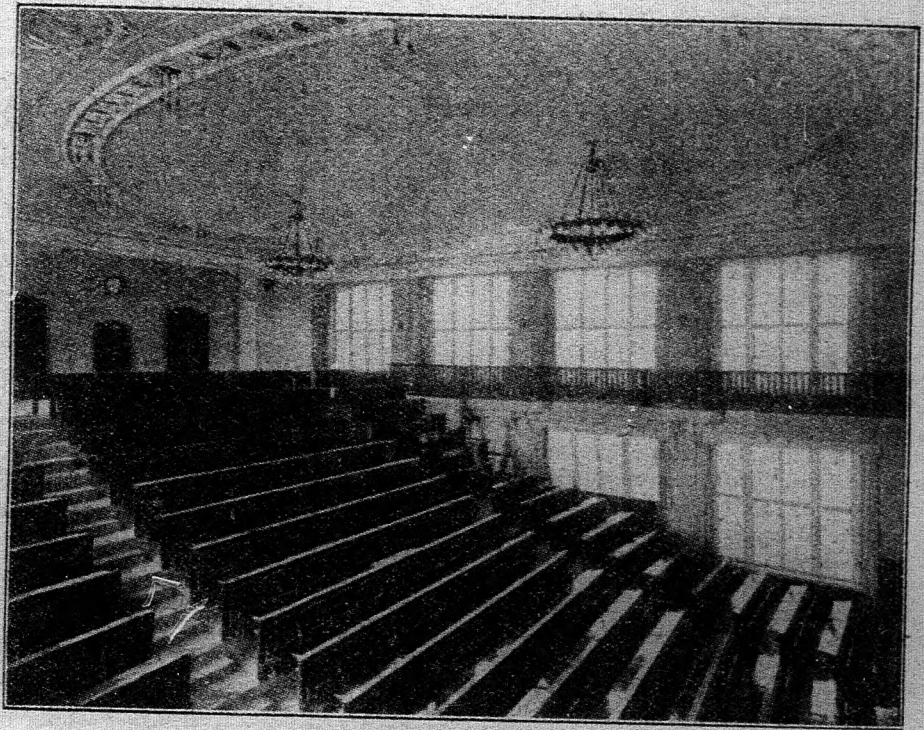
Családtagok vagyona a családfő vagyonához számít. (26. §.)

Adómentes személyek.

Mentesek a vagyonadó alól: az uralkodó pár, a diplomáciai testület, a nemzetközi egyezmények

16. sz. kép. A berlini mezőgazdasági főiskola fizikai intézete. Az előadóterem épületének déli homlokzata.

17. sz. kép. A berlini mezőgazdasági főiskola fizikai intézete. A nagy előadóterem.

könnyítve s a hallgatóság is alaposan előkészül az utóbb említett tárgyak nagy jelentőségű eredményeinek a befogadására.

Nagy súlyt vetnek a fizikai gyakorlatokra is: hetenként kétszer két-két órában, tehát összesen heti négy órában gyakorlatokon kell résztvenni a hallgatóságának. Ezek a gyakorlatokon alaposan megismerik a természet életében és a gazdasági életben is fontos szerepet játszó jelenségeket. De önálló kutatásokat is végezhetnek a hallgatók az agrofizika köréből egész napon át.

Mivel a fizikai jelenségek alapos megértése matematikai előismeretek nélkül nem lehetséges, azért az agrofizika professzora heti két órában a fizikai előadásokkal kapcsolatban — a természettudományi szempontok figyelembevételével — matematikai előadásokat is tart. A mennyiségtani ismeretek áldásos hatása az agrokémiában (talajmállás, kémiai egyensúlyok), a gazdasági növénytanban stb. egyaránt érezhető. Erről könnyen meggyőződhetik az, aki Doby Géza dr. egyetemi tanárnak „Agrokémiai gyakorlatok“ c. kiváló művét, vagy Szabó Zoltán dr. egyetemi tanárnak a Természettudományi Közletemben (1929. jul. szám) megjelent „A növények változékonysága“ című nagyjelentőségű tanulmányát figyelemmel olvassa.

Ezen felül még heti egy-két órában meteorológiai

agrofizikai intézet megalapítására is, hogy a fizika tanítása még tovább fejlődhesse azon az uton, amelyen Tangl Károly egyetemi tanár kiváló vezetése mellett eddig is haladt. Ugyanis szó nem férhet ahhoz, hogy az újabb nemzedéknek nagyon alapos természettudományi kiképzése nélkül nem virágozhatik közgazdasági életünk, nem fejlődhetik mezőgazdaságunk annyira, hogy versenyképes legyen, elsősorban Amerika mezőgazdaságával.

Császár Elemér dr.
egyetemi magántanár.

A jövedelem és a vagyon adóztatása.

III.

A magyar vagyonadó anyagi jogszabályai.

A magyar vagyonadó jelenleg érvényes anyagi jogszabályait a jövedelem- és vagyonadószabályok hivatalos összeállítása, az 1927. évi 500. P. M. rendelet és a hozzáfűzött utasítás tartalmazza a II. cím I—III. fejezetében.

Adókötelezettség.

A J. V. H. Ö. II. cím I. fejezete szerint, általában mindazok kötelesek az adóvetet megelőző év utolsó napján tényleg megvált adóköteles vagyonuk értéke

szerint mentesített személyek, a külön megadóztatott vagyontársaság tagjai (a vagyontársaságból reájuk eső részesedésük erejéig) és mindazok, akiknél az adóköteles vagyon tiszta értéke az 5000 P-t, illetve ha jövedelemadót nem kötelesek fizetni, a 25.000 P-t meg nem haladta. (27. §.)

A többgyermekes családfőnek a vagyonadó terén nincsen kedvezménye.

Adóköteles vagyontárgyak.

Vagyonadó alá tartoznak a következő vagyontárgyak (28. §.):

1. az ingatlanok, összes tartozékaikkal és alkotórészeikkel együtt, hozzászámítva a pénzben kifejezhető jogok értékét is, valamint a mező- és erdőgazdaságok üzemi tőkéjét (elő- és holtleltár);
2. az ipari, kereskedelmi vagy bármely más hasznosító foglalkozás üzemi tőkéje (elő- és holtleltár);
3. a tőkevagyon és pedig:
 - a) a belföldön vagy külföldön fennálló tőkekövetelések, tekintet nélkül arra, kamatoznak-e és írásban van-e a követelés foglalva;
 - b) a belföldi vagy külföldi takarékbetétek, postatakarékbetétek;
 - c) állami, törvényhatósági, községi, társulati stb. kötvények, elsőbbségi kötvények, záloglevelek tőkeértéke;

A gyümölcsfákat a tél folyamán permetezzük

Dendrin vagy Neo-Dendrin

gyümölcsfakarbolineummal a rovarkártevők és

Amonil kénkészítménnyel a gombabetegségek ellen

Sotor hernyóenyv és Pomrin vértetükátrány

egésztik ki a permetezést

Gyártja: **KRAUSZ-MOSKOVITS EGYESÜLT IPARTELEPEK R.-T., BUDAPEST, VIII., ÖRÖMVÖLGY-UTCA 8. SZ.**

KÉRJEN DJTALAN ISMERTETŐT!

KÉRJEN DJTALAN ISMERTETŐT

d) mindennemű bel- vagy külföldi részvény, üzlet-rész és más értékpapír tőkeértéke;

e) a királyi kisebb haszonvételi jogok és egyéb föld- vagy házadó alá nem tartozó szolgáltatások tőkeértéke, a bányaművelési engedélyezésért kapott ellenszolgáltatásoknak s általában a szolgalmi jogok fejében kapott haszonvételek tőkeértéke, az örökber tőkeértéke, a zsellérbirtokok haszonvételeért fizetett évi szolgalmányok tőkeértéke, megváltásuk esetében pedig a váltásigőke és a személy- vagy reáljogi gyógszertárak tőkeértéke, végül:

f) a készpénzvagyon, a folyó jövedelemhez tartozó pénzkészlet kivételével;

4. minden más *ingóvagyon*, kivéve a butorokat, ruházatot, fegyvereket, műtárgyakat, könyveket és házi eszközöket.

Kivetés elévülése.

Elévül a vagyonadó kivetésének joga, ha azt az adóbevallás benyújtását, vagy onnantól kezdve, amíg az eltilkolás felfedezését követő ötödik naptári év végéig ki nem vetették. (31. §.)

Adóköteles vagyonérték.

Az adóköteles vagyont az adóévet megelőző év utolsó napján tényleg megvált állapotában s a jelzett napon értékelve kell számításba venni. (32. §.)

Ha az adózó üzleti (gazdasági) könyvei alapján adózik, a gazdasági (üzleti) év zárónapja döntő a vagyon állaga tekintetében, az értékelés azonban az üzlet (gazdasági év) zárónapján megvált valóságos érték szerint történik, a mérlegtől függetlenül, kivéve, ha a mérlegben is ez az érték alkalmaztatott. (33. §.)

Az értékelésnél a vagyontárgyak közönséges forgalmi értéke kutatandó a fentebb megjelölt napon. (34. §.)

Mezőgazdasági ingatlanok értékelése saját kezelés esetében a kataszteri tiszta jövedelemnek a pénzügyminiszter által évről-évre megszabott bizonyos többszörösében, haszonbérbe adott birtoknál az évi bér huszszoros összegében történik. (35. §.)

Erdők értéke a közönséges gazdálkodás mellett elérhető hozadék huszszorosára. (36. §.)

Házadóköteles épületek értéke a megelőző évi nyers házbérvétele bizonyos többszöröse, amelyet a pénzügyminiszter évről-évre szab meg. (37. §.)

A mező- vagy erdőgazdaság üzemi tőkéje az év (illetve gazdasági év) végén megvált állapotában s az akkori tényleges érték szerint értékelendő. Az állatállományt számos állatra átszámítva értékelik. (38. §.)

Általában egységes elvek szerinti s az arányos adóztatásnak megfelelő értékelés érdekében a pénzügyminiszter évenként külön rendeletben szokta utasítani az adóhatóságokat.

Az adóköteles vagyonnak fentiek szerint kiszámított együttes értékéből az adózó jogosult leszámítani fennálló tartozásainak tőkeértékét abban az összegben, amennyit a tartozás tőkehátraléka az adóévet megelőző év utolsó napján (mérleg alapján adózatoknál az üzleti, gazdasági év utolsó napján) kitétt, amit a hitelező igazolványával lehet a legegyszerűbben bizonyítani. (40. §.)

Az a körülmény, hogy a tartozás az ingatlanra be van-e kebelezve, vagy nincsen, a leszámítás jogát nem érinti.

Az adó kulcsa.

Az adóköteles vagyon tiszta értéke után az adóalap szerint progresszív emelkedő adótevételeket alkalmaznak, amelyeknek terhe egy ezreléktől egy százalékgig emelkedhetik. (41. §.)

A jövedelem- és vagyonadó együttes összege nem haladhatja meg a jövedelemadónál alapul vett tiszta jövedelem 50 százalékát. Ha tehát az adózónak vagyona jelentékeny részben nem jövedelmező vagyontárgyakból áll, vagyonadója csak abban az összegben írható elő, amennyi az adóköteles tiszta jövedelem 50 százalékára egészíti ki az előírt jövedelemadót.

Adórögzítés.

Uj kivetés mellőzésével a megelőző évre kivett vagyonadót változatlanul viszik át a következő évre is, ha az adózó a megelőző évre 150 ezer pengőt meg nem haladó tiszta vagyonérték alapján volt jogerősen megadóztatva, kivéve, ha maga az adózó az adóévi január hó végéig számszerű vagyonadóbevallás benyújtása mellett vagyonadójának uj kivetését kéri, vagy ha az adóhatóság látja szükségesnek az uj kivétést azért, mert az adózónak adóköteles vagyona időközben legalább 20 százalékkal növekedett.

Mint ahogy a jövedelemadó és a vagyonadó kivétele együttesen történik, uj kivetés is csak mind a két adóra együttesen kérhető és nincsen helye sem az adórögzítésnek, sem az uj kivetésnek csupán az egyik adóra vonatkozóan.

Vagyonbecslés.

Mint a fenti rövid áttekintésből is látható, a becslésnek a vagyonadó terén még sokkal tágabb tere nyílik, mint az adóköteles tiszta jövedelem megállapításánál. Ilyenkor a vagyonértéknek mind a két tényezője: a vagyon állaga s a vagyontárgyak forgalmi értéke becslés útján kerül megállapításra, ami — alig elképzelhető szórványos esetektől eltekintve — az adóalap fokozását szokta eredményezni.

Fontos érdeke tehát minden gazdaságnak, hogy szabályszerűen vezetett pontos számvitele útján legalább az egyik tényezőnek, a vagyontárgyak állapotának becsléssel való megállapítását kiküszöbölje s ezáltal vagyonadóval való túladóztatásának elejét vegye, miután a másik tényező: az évvégi, illetve a gazdasági évvégi közönséges forgalmi érték helyes alkalmazása könnyebben ellenőrizhető s így a becslésnél sem fordulhatnak elő különösen számottevő nagyobb hibák.

Szövényi László dr.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Mutschenbacher Emil dr.

(A malomipari munkaszünet új szabályozása. — Cimzetlen árumintaküldemények a helyi földi forgalomban. — A személyvonati viteldíjak és az utipodgyászdíjak felemelése. — A tejipari képesítő bizonyítványok minősítése.)

A malomipari munkaszünet új szabályozása.

A kereskedelemügyi miniszter 153,630. sz. alatt rendeletet adott ki, amely újonnan szabályozza a malomipari munkának vasárnapi és szentistvánnapi szünetelését. A rendelet értelmében a malomokban a munkának az év minden vasárnapján reggel 6 órától hétfőn reggel 6 óráig, továbbá Szent István napján reggel 6 órától augusztus 21-én reggel 6 óráig szünetelnie kell. Amennyiben Szent István napját közvetlenül vasárnap előzi meg, vagy követi, malomokban a munkának az első munkaszüneti nap reggel 6 órájától a második munkaszüneti napot közvetlenül követő köznap reggel 6 órájáig kell szünetelnie. A munkaszünet ideje alatt is végezhető azonban az üzleti helyiségek és berendezések tisztántartásához és helyreállításához, javítást is ideértve, szükséges munkák, tehát az olyan tisztántartási és helyreállítási munkák, amelyek köznapokon üzem közben nem foganatosíthatók. Ez a rendelet február hó 10-én lép hatályba.

Cimzetlen árumintaküldemények a helyi földi forgalomban.

A kereskedelemügyi miniszter 42,071. sz. rendeletével kísérletképpen visszavonásig megengedte, hogy folyó hó 1-től kezdve az alább részletezett feltételek mellett az egy és ugyanabban az időben, bizonyos meghatározott mennyiségben feladott, belföldre szóló, kisebb súlyú árumintaküldemények a címzetek körének általános megadása mellett egyéni címzés nélkül, címzetlen árumintaküldemények gyanánt legyenek postára adhatók. Cimzetlen árumintaküldeményt általában csak kincstári postahivataloknál lehet feladni és csakis akkor, ha ugyanegy alkalommal legalább 100 darab azonos súlyú és azonos tartalmú küldemény kerül feladásra. A küldemények súlya egyenként az 50 grammot nem haladhatja meg. Azok díját a rendelet az egyéb árumintaküldeményekre díjszabásilag megállapított díj kétharmadában, azaz jelenleg küldeményenként 4 fillérben

állapítja meg. Egyébként az árumintaküldeményekre vonatkozó jelenlegi szabályok maradnak érvényben.

A küldeményeket egyenként nem kell megcímezni, hanem azoknak az ugyanazon a rendeltetési helyen kézbesítettni kívánt példányait külön-külön kell egybecsomagolni és fedőlappal ellátott árumintaküldeményekben postára adni. Egy-egy köteg súlya az 5 kilogrammot meg nem haladhatja. Az egy-egy kötegre illesztett fedőlapon a feladó tartozik megjelölni, hogy a kézbesítés milyen cégek vagy egyének részére történik. A posta a kézbesítés céljából átvett címzetlen árumintaküldeményeket a legrövidebb időn belül tartozik a rendeltetési helyre továbbítani s ott a feladó kívánságának megfelelően kézbesíteni. A kézbesítő postahivatalok tartoznak a küldeményeket tartalmazó kötegek fedőlappal esetleges felszólalások elintézésére céljából a beérkezést követő hónap végéig megőrizni. E határidő elteltével a fedőlappokat selejtpapírként kell kezelni. A Budapestre szóló címzetlen árumintaküldeményeket tartalmazó kötegeket a Budapest 741. sz. postahivatalhoz kell címezni, illetve irányítani. Azoknak a különböző budapesti kézbesítő postahivatalok közti arányos szétosztásáról a gyakorlati tapasztalatok figyelembe vételével nevezett budapesti postahivatal gondoskodik.

A személyvonati viteldíjak és az utipodgyászdíjak felemelése.

A Vasuti és Közlekedési Közlöny f. hó 2-i számában megjelent 3407/Cl. sz. hivatalos hirdmény értelmében a MÁV, valamint a kezelésében lévő hazai helyiérdekű vasutak és a Duna-Száva-Adria Vasut 1927. évi november hó 1-től érvényes személydíjszabásában felvett személyvonati menetdíjak, illetve menetdíjrészletek f. hó 16-tól kezdődően a szokásos fel- illetve tekerekiéssel 20%-kal felemeltetnek. Ugyancsak felemeltetnek 20%-kal az 1929. évi április hó 15-e óta érvényes társasutazási díjszabásba felvett személyvonati menetdíjak f. hó 16-tól kezdődő érvényességéig.

Az 1928. évi október hó 1-től érvényes „Magyar Vasuti Személy- és Podgyászdíjszabás”-hoz tartozó díjszabási határozatokban megállapított személy- és gyorsvonati kutyafuvarozási díjakat, valamint a személy- és gyorsvonati utipodgyász fuvarozási díjakat f. hó 16-tól kezdve 50%-kal emelik fel.

Nem változnak azonban a gyorsvonati menetdíjak általában, továbbá a szociális, kulturális, vagy gazdasági célokat szolgáló jegyeké, valamint a bérletjegyek, havi bérletjegyek, tanuló havi jegyek, munkás heti jegyek, amelyek továbbra is a mai áron adnak ki. Nem változnak továbbá az expressz-fuvarozási díjak sem. Végül pedig nem változnak a csoportosan utazó hivatásos mezőgazdasági és szőlőmunkások részére, illetve hivatásos földmunkások (kubikosok) és hivatásos kötőrő és kőbánya munkások részére ma fennálló menetdíjkezdvények sem. Ezeket a kedvezményes menetdíjakat a hirdmény V. Függelék gyanánt csatolja a díjszabásba.

A tejipari képesítő bizonyítványok minősítése.

A földművelésügyi miniszter rendelete értelmében f. hó 1-től kezdődően a tejipari üzemeknél alkalmazott kis tejjelgyűjtő- és fölözőállomások, valamint turógyártó üzemek vezetői részére előírt alaki képesítés megszerzéséhez céljából rendszeresített magyar királyi tejipari tanfolyam szervezéséről 1925-ben kiadott 47,000. sz. földművelésügyi miniszteri rendelet 6. bekezdése oda módosul, hogy a tanfolyam elvégzéséről kiállított bizonyítványban a vizsga eredménye az ott megállapított „jeles, jó, elégséges, elégtelen” fokozatok helyett ezentúl csak „megfelelő” vagy „nem megfelelő” fokozatokkal fog minősíteni.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Ebben a rovatban csak a közérdekű kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szerkesztői üzenetek”-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők; hirdetési, lapreklamálási, címváltoztatás stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

Cselédlakások építése. 1. sz. kérdés. Egyik majoromon, ahol a földet az OFB házhelyeknek kiosztotta, csak mintegy 10 hold földem és a majorterület, egy hat cselédre való lakás, egy istálló és egy szénapajta maradt meg. Most át kell építeni cselédlakásokat birtokom másik részére, ahol eddig csak egy juhász-tanya volt. Kérek szíves tanácsot, hogy milyen

S

Gyümölcstermelők!

Olcsóbb lett a téli permetezés!!

S

ENDA „S”

a töményített rendkívüli rovarirtó hatású gyümölcsfakarbolineumból

100 liter vízre elég 8 kg a szokásos 10 kg helyett. 20% költségmegtakarítás, mert ára a régi!

(25, 60 és 100 kg-os dobozban kg-kint 90 fillér.)

Időt, munkát, pénzt takarít! Novenda-gálicpermet rovar- és gombabetegségek ellen véd.

NOVENDA

Univerzális téli gyümölcspermet. Egyesíti a gyümölcsfakarbolineum, mézszó és a Sulfarol hatását. **Bordói lével keverhető, ellentétben más gyümölcsfakarbolineummal.** Rügyfakadás előtt Novenda-gálicpermet: 100 l. vízben 2 kg gálic, 2 kg szalonnás méz, 8 kg Novenda. A Novenda kg-kint 25, 50 és 100 kg-os dobozban 1-80 P

Télen csak egyszer kell permetezni, ha Novendát használ; megtakarítja a második permetezés költségeit.

CHINOIN
Kérjen díjmentes ismertetőt
UJPEST

ldeményekre vonat-
nyben.
n kell megcimezni,
ési helyen kézbesít-
ell egybecsomagolni
kben postára adni.
meg nem haladhatja.
n a feladó tartozik
cégek vagy egyének
céljából átvett cím-
övidebb időn belül
tani s ott a feladó
A kézbesítő posta-
tartalmazó kötegek
intézkedése céljából
egőrizni. E határidő
kell kezelni. A Buda-
nyeket tartalmazó
talához kell címezni,
A budapesti kézbesítő
ásáról a gyakorlati
zett budapesti posta-

uttipodgyászdíjak

2. hó 2-i számában
mény értelmében a
i helyi érdekű va- utak
vi november hó 1-től
személyvonati menet-
től kezdődően a szo-
felemeltetnek. Ugyan-
prihs hó 15-e óta érvé-
személyvonati menet-
gel.

nyes „Magyar Vasúti
rtozó díjszabási ha-
és gyorsvonati ku-
mély- és gyorsvonati
3-tól kezdve 50%-kal

ati menetdíjak általá-
gy gazdasági célokat
érintve, havi bér-
hemi jegyek, amelyek
nem változnak to-
m. Végül pedig nem
os mezőgazdasági és
os földmunkások (ku-
ya munkások részére
sem. Ezeket a ked-
V. Függelék gyanánt

nyok minősítése.

ete értelmében f. hó
l alkalmazott kis tej-
urógyártó üzemek ve-
egszerezhetése céljából
tanfolyam szervező-
dművelésügyi minisz-
ul, hogy a tanfolyam
a vizsga eredménye
es, elégtelen" fukoza-
vagy „nem megfelelő“

RENY.

kü kérdésekre adjuk
n figyelemmel kísérm
-et is.

emi részére vonatkozó
málási, címváltoztatás
dóhivatalhoz fordulni.

rdés. Egyik majoro-
elyeknek kiosztatta,
a majorterület, egy
ó és egy szénapajta
eni cselédlakásomat
ni csak egy juhász-
csot, hogy milyen

méretezési cselédlakást kell építenem, hogy az a követelményeknek megfeleljen. Az épületben négy családos cselédnek és egy családostól gazdának kell lakást juttatnom. Hogy az építkezést olcsóbbá tegyem a cselédlakás alapfalait meglévő kevés terméskő és darabos téglából szándékozom rakatni. Cs. E.

Felelet az 1. sz. kérdésre. Nem szükséges minden cselédnek külön konyhát építeni, mert a törvény csak külön szobát és kamrát ír elő. Miatán 8-5 m széles épülethez van tetőfája, a szobák mélységét (középfaltól külső falig) 4-20 m-re és a kamrák és konyhák mélységét 3 m-re ajánlom felvenni. Ebben az esetben a külső tömésfalak 0-50 m vastagra, a belső téglafal 0-30 m vastagra építhető. Az utóbbit a kémények helyén pillérkiugrással kell falazni. A szobák hosszát 4-50-5-00 méterre ajánlom felvenni s a két lakást közös konyhával építeni olyan módon, hogy a közös konyha és a két kamara együttes hossza megfeleljen a két szoba együttes hosszának, természetesen beleértve a válaszfalak vastagságát is. A konyha hosszát 5 méterre felvéve, 1-90-2-40 m széles kamrák építhetők. Ajánlom a szoba padlóját legalább 20 cm-rel a föld színe fölé emelni, az alapfalakat pedig a tervezett 60 cm helyett legalább 80 cm mélyre alapozni, mert különben erős téli időben megfagyhat az épületfalak alatt a föld s ennek folytán repedések keletkezhetnek a falazatban. A lábazati falat is legalább 40 cm magasan kőből, vagy téglából kell falazni. Utóbbira szigetelőlemezektelve, felette földtömés fal is készíthető. G. G.

KÖNYVISMERTETÉS.

— A „Köztelek“ gazdasági szakkönyvekről és közgazdasági tárgyú munkákról közöl ismertetést mindenkor szakember tollából, de csak az esetben, ha a szerző, vagy a könyvkiadóvállalat ismertetés céljából egy példányt küld a szerkesztőségnek. —

A mezőgazdasági növények termelési tényezői. Irta: 'Sigmund Elek dr. Budapest, 1930. (16 r. 187 l.) Szent István-Társulat kiadása. Ára 4 pengő.

A mezőgazdasági termelés alaptudománya a természettudomány. Ennek ismerete nélkül sikeres gazdálkodás el sem képzelhető. A természettudományi ismeret is többféle, de annak legjelentősebbje a mezőgazdasági kémia és a talajtani ismeret, mert hiszen a termőtalaj a termelés alapja. 'Sigmund dr. könyve ez utóbbi természettudományi ismeretek megvilágításával foglalkozik. Négy főrészből, az egyes főrészekben belül fejezetekben foglalkozik a gazdasági növények táplálkozási törvényeivel, a talajjal, mint termelési tényezővel, a talajvizsgálatról és annak gyakorlati alkalmazásáról, a különböző trágyafélékkel, azok hatásának mértékével, a talaj víztartalmát szabályozó fizikai sajátságokkal, a talajlélekzés jelentőségével. A talajkutatás mai fejlődési fokában a gazdát segíti annak eldöntésében, milyen trágyázási módszerrel kövessen és ezért gazdáinknak a természettudomány ez ágát megismerni, hacsak nagy vonásokban is, elengedhetetlen szükség és ezért ajánljuk ezt a munkát is figyelemre.

A szőlőgazdálkodásról és a hegyközségekről szóló 1929. évi XVII. törvénycikk és a 3600/1929. F. M. II és a 87 200/1929. sz. rendeletek. Magyarazó szövegét írta: s. Biró Géza nyug. kir. uradalmi főtitkár. Átnézte és az előszót írta: Vársárhelyi Zoltán dr. nyug. h. államtitkár, hegyközségi miniszteri megbízott. „Patria“ Irodalmi Vallalat és Nyomdai R.-T. kiadása, Budapest, 1929. Ára 2-50 pengő, kapható a kiadónál és minden könyvkereskedésben.

A gazdasági élet minden terén fokozódó verseny a termelő osztályok tagjainak figyelmét mindjobban a szervezkedés felé fordítja. Érdemes, hogy a magyar szőlőgazdák ennek előnyeit már régen felismerték és minden hatósági kezdeményezéstől szabadon, már a múlt század folyamán sok helyen speciális érdekeik védelmére „hegyközségekbe“

tömörültek. E szervezkedés folytán az egyes tagok egymással szemben bizonyos kötelezettségeket vállaltak magukra és az e viszonyból támadó esetleges vitás ügyek elintézése és a termelés emelése érdekében a kormányzat a mezőgazdálkodásról szóló 1894. évi XII. t.-c. keretében szabályozta a hegyközségek alakulását és működését. Ez a törvény ma már nagyrészt elavult és ezért is örömmel üdvözölték a szőlőgazdák a szőlőgazdálkodásról és a hegyközségekről szóló 1929. évi XVII. törvényt.

A szóbanlevő munka célja, hogy e törvény és a végrehajtási utasítás rendelkezéseit az érdekeltekkel, meg a kérdésben teljesen tájékozatlanokkal is megismertesse. Ezért minden paragrafushoz könnyen érthető magyarázó szöveget fűz, közli a hegyközségi rendtartás mintáit és az adminisztrációnál használatos nyomtatványok mintáit. Gyakorlatias iránya miatt igazán kívánatos, hogy a könyvecskét minden szőlőgazda és hegyközségi bíró elolvassa, így reméljük, hasznos munkát fog végezni az ország szőlőgazdálkodásának olyannyira szükséges új fellendítése érdekében.

Mezőgazdasági vonatkozású statisztikai problémák a római és genfi nemzetközi statisztikai konferenciákon.

Somssich László gróf az OMGE közgyűlésén elnöki megnyitójában felhívta a gazdák figyelmét a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet kezdeményezésére, amelyben az egész földre kiterjedő mezőgazdasági felvételre hívja fel valamennyi kulturállam statisztikai hivatalát. Lapunk 1928. évi március 11-i száma „Mezőgazdasági világsziszterás“ cím alatt már foglalkozott ezzel a tervvel, amely 1929., illetve 1930. évre vonatkozóan az egész földgömb mezőgazdasági viszonyairól akar egységes szempontok szerint felvételt keresztülvinni. A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet statisztikus bizottsága ezt a tervet kidolgozta és az 1928 november 26-tól december 14-ig tartó genfi nemzetközi gazdaságstatisztikai értekezlet elé terjesztette. A konferencián magyar részről Konkoly Thege Gyula dr., a M. Kir. Központi Statisztikai Hivatal alelnöke és Dobrovits Sándor dr. miniszteri osztálytanácsos vettek részt. Tapasztalataikról a magyar statisztikai társaság ülésén számoltak be. Ugyanitt bemutatták a konferencián tárgyalásra került egyezmény teljes tervezetét.

A statisztikai adatok nemzetközi összehasonlíthatóságának kérdése a háború után újabb lendületet vett, fejtette ki Konkoly Thege Gyula előadásában. Ezt a fejlődést nagyban előmozdította az a körülmény, hogy a nemzetek szövetsége minden felmerülő problémánál a statisztikának döntő fontosságú szerepet juttat. A nemzetközi viszonylatban való hasznosítással tehát minden statisztikai adatunk Magyarországra nézve is igen nagy fontossággal bír, különösen mostani elzártságunkban felbecsülhetetlen értékű erőforrást jelent számunkra, ha a nemzetközi ügyek tárgyalásánál nemzetközileg elismert adatokkal rendelkezünk. Ismertette ezután a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet tervezetét. Már 1924-ben kezdték ezzel a kérdéssel foglalkozni, annak végleges tervezetét legutóbb a nemzetek szövetségének tanácsa is jóváhagyta. Az ismertett előzmények után 1928. év október havában a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet értekezletre hívta össze a világ statisztikusait. Közvetlen ezután következett pedig a genfi konferencia. Genfben a programot két albizottság tárgyalta. Az albizottság a római jelentés alapján megállapította a felvétel időpontját, amely Magyarországra nézve az 1929. naptári év lenne. Általában véve az északi félgömbön a felvétel az 1929. évben learatott terményekre, a déli félgömbön pedig 1930 június hó végéig learatott ter-

ményekre vonatkozna. Különösen fontos a felvétel végrehajtásának időpontja az állatállományánál. Sok országban ugyanis az állatállomány nagysága különböző évszakok szerint nagy eltérést mutat. Kívánatos tehát, hogy ilyen esetekben a felvétel legkisebb és a legnagyobb állomány nagyságát is figyelembe vegye.

Az állatállomány felvételére vonatkozó kérdőív egy ajánlással van kibővíve. Eszerint azokban az országokban, ahol erre a lehetőség megvan, a tisztajajtáru, keresztezett és a helybeli szarvasmarha-állományról külön-külön kell begyűjteni az adatokat. A felvétel kiterjed az összeírás időpontjában valamely gazdaság összes állatállományára, tekintet nélkül arra, hogy azok a gazdaság vezetőjének tulajdonához tartoznak-e, vagy sem.

Magyar szempontból külön jelentősége van a felvételi tervnek annak a részének, amely a felvétel eredményeit az üzemek kiterjedése szerint osztályozza. A felvételi tervet nem köti meg az egyes országok kezét abban, hogy mindegyik azt a csoportosítályozást alkalmazza, amelyik a viszonyainak leginkább megfelel, mindamellett ajánlja, hogy a nemzetközi összehasonlíthatóság céljából a következő osztályozást tegyék lehetővé:

1 hektár és azon alul	1 hektártól	5 hektárig bezáróan
5	10	20
10	20	50
20	50	100
50	100	200
100	200	500
200	500	1000
500	1000	2500
1000	2500	2500 hektáron feül.

Magyar részről azt az óhaját terjesztették a bizottság elé, hogy 1000 hektáron felüli kategóriákat is állítsanak fel. Felmerült az a terv is, hogy az 1 hektáron aluli csoport elhagyható, azonban több ország ragaszkodott ahhoz, hogy ezekre a birtokkategóriákra nézve is statisztikát csináljon. A határozat ajánlás formájában az ilyen törpegazdaságok területének és termésének becslészerű meghatározására szorítkozik.

Azok az országok, amelyek a terület felvételénél nem a méter rendszert használják, természetesen a náluk szokásban levő mértékegységeket alkalmazzák, de azért a fenti csoportbeosztást követik, hogy így az adatok egyszerű átszámítással összehasonlíthatók legyenek.

Fontos kérdés volt e tárgynál, hogy miképpen legyen az egyes nagyságcsoporthoz az összehasonlíthatóság végrehajtható, ha azoknak területe nem egyenértékű, vagyis a kérdés odairányul, hogy az összes terület legyen-e mérvadó az összehasonlításhoz, vagy pedig tekintetbe legyen véve az is, hogy az összes terület korántsem egységű a megosztásban, mert hiszen a műveletlen területek az összehasonlíthatóságot igen nagy mértékben befolyásolják. Erre a pontra vonatkozóan megjegyzem, hogy az OMGE válságstatisztikai adatgyűjtésénél is felmerült ez a probléma és éppen azért vettük itt csak a mezőgazdasággal hasznosított területet számításba.

Az egyezmény ezután a mezőgazdasági termelés becslésének módszereivel foglalkozik. A felvétel egyik lényeges célja ugyanis, hogy az összeírás évében az aratások eredményéből, továbbá a fásításokból, nemkülönben az állatokból eredő valamennyi termékmennyiségről a lehető legpontosabb adatok legyenek gyűjthetők. Ezt a célt két egymástól különböző módon kívánja elérni. 1. A termelő saját bevallása alapján az általa művelt területen aratott összes termények mennyisége és az állatok termelése lenne kérdőpontok útján megszerezhető. Az egyezmény számol azonban ennek a módszernek a gyakorlatban bizonyított eredménytelenségével. Az eladásra kerülő termények és termékek még ugy, ahogy mennyiségileg számba lesznek véve és ezekre vonatkozóan ez az eljárás megfelelő is. Nem áll így azonban a helyzet, ahol részben, vagy egészben magában a gazdaságban

MÉSZ

19-20% nitrogén- és kb. 60% mésztartalommal
a legolcsóbb és hazánkban legjobban bevált
nitrogénműtrágya.

MÉSZNITROGÉN

NITROGÉN

„NITROGÉN“ MŰTRÁGYA ÉS VEGYIPAR R.-T. * Ingyenes műtrágyázási tanácsadóhely!!
BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR I. SZAM.

a gyümölcsfa-
Bordói lé-
csfakarbo-
permet: 100 l.
kg Novenda.
okban 1-80 P
véd.
s költségeit.
PEST

fogyasztott termékekről van szó, mint például takarmány, zöldség, gyümölcs stb. A második módszer az egyes termelési ágak területi egységének hozadékából indul ki, amit szakértők útján lehet megbecsülni. Ugyanez áll a háziállatok termelésére nézve is. Ez a módszer tehát a területegységből, illetve az egyes állatoknál a háziállatok számából becslésszerűen állapítja meg a termelés mennyiségét és ezt vetíti ki az egész kérdéses területre. Az ezzel a módszerrel elért eredmények pontossága attól függ, hogy milyen pontosan lett az egyes termelési egységekre vonatkozó hozam megállapítva. Ha ez hibátlanul és szabatosan van végrehajtva, az ezzel a módszerrel elért eredmények legalább olyan biztosnak tekinthetők, mint az egyéni adatszolgáltatás útján elért eredmények.

A felvételi tervezet a mezőgazdasági üzemet a következőképpen határozza meg: Mezőgazdasági üzemhez tartozik mindaz a terület, amely részben vagy egészben mezőgazdasági termelésre, vagy állattenyésztésre van szánva, amelyet egy személy egyedül, vagy más személyek közreműködésével művel, igazgat, illetve kezel, tekintet nélkül a tulajdonjogra, a birtoklás jogára és a terület nagyságára. A gazdaság lehet tehát telekrezs, vagy birtokpracella, kert, gyümölcsös, ültetvény, állattenyésztés stb. A gazdasághoz tartoznak a munkások által elfoglalt és használt telkek és épületek.

Az egész mezőgazdasági felvétel jelentőségén túlmenően fontos a mezőgazdasági termékek készleteinek megállapítása. A nemzetközi kereskedelem szempontjából van ennek rendkívül nagy jelentősége. Az úgynevezett látható készletek kiszámítása nem jár nehézséggel, mert hiszen itten nyilvános elevátorokban tároló készletekről van szó. Sokkal nehezebb a láthatatlan készleteknek a megállapítása, amelyek még a termelőnél, az első vevőnél, vagy a magánmalmokban vannak. Ezeknek a készleteknek a kiszámítása céljából javasolták azt, hogy az üzemi felvétellel kapcsolatban legyenek pontosan megállapítva a mezőgazdasági terményekből meglévő azok a készletek, amelyek kereskedelmi szempontból jelentőséggel bírnak. Ezek az adatok igen értékesek lennének majd akkor is, amikor a jövőben a készletek évenkénti becslésszerű megállapításáról lesz szó.

A mezőgazdasági gépek és felszerelésekre vonatkozó adatgyűjtés szintén kívánatos.

Tekintélyes része a felvételi tervezetnek a felvétel idejében alkalmazott munkások számára és az általuk teljesített munkanapokra vonatkozó kérdőpontok. Nehézséget okozott az egyes üzemekben alkalmazott munkások számának meghatározása, mert a különböző hosszabb-rövidebb időre alkalmazott időleges munkások számára nézve nem lehet pontos adatot szerezni. Az a kivánság jutott tehát kifejezésre, hogy inkább a végzett munkanapokra vonatkozó adatok legyenek pontosan összegyűjtve. Két kategóriát állít fel a tervezet, még pedig 1. Az állandó személyzet által végzett munkanapok. 2. Az idegen személyek által végzett munkanapok. Ezeket a csoportokat belül a 15 éven aluli és felüli, továbbá a férfi és nő munkások által végzett munkanapok lesznek külön-külön kimutatva. Állandó munkások azok a személyek, akik az összeírás idejében állandó jelleggel, főleg a mezőgazdasági munkák elvégzésére vannak alkalmazva (a házi munkára alkalmazott személyeket nem kell felvenni). A gazdaság feje és családtagjai munkateljesítményük arányában, szintén az állandó munkások között szerepelnek. Az ideiglenes munkások munkanapjain kívül lehetőleg adatokat kell még beszerezni a fizetésekre és a lakásviszonyokra vonatkozóan is. Kívánatos, hogy a munkások létszámában bekövetkezett változás időpontja is jelezve legyen. Az aratás ideje alatt naponta rendszeresen munkában töltött órákat is ki kell mutatni, az egyéb időszakok átlagos napi munkaóráival szemben.

A szántóföldi termelés felvételénél, illetve megbecsülésénél sokkal nehezebb az állati termelés felvétele. A javaslat nem tartja szükségesnek erre vonatkozóan egy különleges módszer elfogadtatását,

azonban felhívja a figyelmet arra, hogy azokban az országokban, ahol ilyen irányú statisztikával rendelkeznek, a hustermelést összefüggésbe kell hozni az évenkénti állatállomány összeírásával. Azokban az országokban, amelyekben az állatokat hatósági ellenőrzés mellett nyilvános vágóhidakon vágják le, a levágott állatok számának, valamint átlagos tisztasúlyának adatait kell felhasználni ellenőrző számítás gyanánt. A hatósági ellenőrzés alatt nem álló helyeken levágott állatok hustermelése külön kérdőívek útján határozható meg.

Részletesen tárgyalja a tervezet továbbá a szántóföldi, valamint az állati termékekre vonatkozó kérdőíveket. Ezek a kérdőívek igen terjedelmesek, hiszen fel kell ölelniök az egész földgömb összes elképzelhető terményeinek, állatainak és ezek különböző hozamának részletes adatait.

Az értekezlet záró okmányát 42 állam képviselője írta alá. Ez azt bizonyítja, hogy e sok állam természeti viszonyaiban rejlt ellentéteket sikerült mind kiegyenlíteni.

Alászállítja azonban a genfi konvenció jelentőségét, miként arra Dobrovics Sándor dr. miniszteri osztálytanácsos mutatott rá a Statisztikai társaság ülésén, hogy minden olyan esetben, ahol akár csak egy jelentősebb állam is a maga részéről nehezen teljesíthetőnek jelezte az egyes pontokat, ott az egyezmény csupán „ha lehetséges” kifejezéssel fogalmazta meg az illető adat gyűjtésére vonatkozó határozatot.

Konkoly Thege Gyula dr. örömmel állapította meg, hogy az egyezményben foglalt kérdőív mintája úgy szólván teljesen megfelel annak a kérdőívnek, amelyet a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal 1923-ban állított össze, az arra az esztendőre tervezett, de végre nem hajtott mezőgazdasági statisztikai összeírás céljából. Meggyőződhetünk tehát arról — fejezte be előadását —, hogy a magyar statisztikai szolgálat egyike a legkülönbeknek s ha mindazt, amit az egyezmény tartalmaz, végrehajtjuk, akkor is alig kell valamit változtatni az eddigi adatgyűjtéseken.

Örömmel üdvözljük a római és genfi nemzetközi statisztikai egyezmény tervezetét és várjuk a nagyszabású felvétel megindulását, hiszen ezzel az országos érvényű felvétellel kapcsolatban fog csak az OMGE által kezdeményezett számtartási statisztika igazán érvényesülni, mert a felvételi tervezet szerint a termelésre vonatkozó adatok üzemenként lesznek felvéve s ezáltal az egész felvétel a számtartási statisztikával összefüggésbe kerül. Bármennyire részletes és minden kérdést felölel is majd az országos felvétel, mégsem fog a mezőgazdasági termelés költségeire, annak egyes elemeire, jövedelmezőségére és közgazdasági helyzetére vonatkozó adatokat szolgáltatni. Az ígért országos mezőgazdasági üzemsztatisztikai felvételnek tehát szerves kiegészítő részét, mintegy a betetőzést adják azok az adatok és eredmények, amelyeket gazdaságok számtartásaiból fog az OMGE remélhetően ezentúl évről-évre sokkal szélesebb mederben felvenni, így lesz majd a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal nagyszabású, az egész országra kiterjedő statisztikája kiegészítve az OMGE reprezentatív uton nyert, de a gazdaságok belső szervezetét az egyéni gazdálkodás szempontjából is átvilágító felvételével kiegészítve, a magyar mezőgazdaság hű tükörképévé.

Witthen Béla.

Szivarka hajsza a bürokrácia utvesztőiben.

Volt egy esetem a hatóságokkal, azt most leírom. Ha hosszadalmas lesz, annak oka az, hogy maga az eljárás is sokáig tartott és élénk világot vet arra, hogy milyen kálváriát kell járni a szegény félnek a hatóságoknál.

Kaptam veszemre egy csomagot Amerikából, New Yorkban élő fiamtól. Afféle kis, öt kilós ajándékesomag volt, pár apró nipp volt benne és még valami,

ami a bajok fő okozója volt. A csomagot november 5-én adták fel.

A csomag megérkezett Budapestre két hét alatt és a postahivatal értesített, hogy küldjem be az eredeti számlát az ajándéktárgyakról. Ez sem talált készületlenül, mert fiam már tudta ezt és megírta mindennek az értékét és ezt az eredeti levelet mellékeltem s kértem, hogy most már küldjék is el a csomagot. De hát ez nem megy ám olyan könnyen; valamelyik finánc megszagolt benne valami dohányfélélet is és itt kezdődött el a hadd el hadd.

Három dohányos ember van családban és mind-egyikünknek küldött fiam 100—100 cigarettát, összesen tehát 300 darabot. Ez már nagy sor, ez már tulépi a szeretetsomag címét és jellegét; ki is neveztek dohányzási engedélyt, sok instancia és miegyle. Legtöbb ember ilyenkor inkább lemond a cigarettáról és hagyja elkobozni, mintsem hogy a sok költséges és terhes utanjárást vállalja.

Én azonban nagyon kíváncsi voltam arra, hogy milyen cigarettát szívnak a jenki és nekivágtam a dolognak; a haditervet gondosan elkészítettem és mint a jó katonához illik, feltettem magamban, hogy meg nem retirálok semmiféle paragrafus előtt. Írt a postahivatal Budapestről, hogy illetékes pénzügyigazgatóságomtól szerezzem be a dohánybehozatali engedélyt. Nosza, nekivágtam a nagy utnak, bementem székvárosunknak abba a szép palotájába, ahol az adózónöket zudítják a szegény halandó polgárra. Mindig bizonyos szent borzalom fog el, ha ebbe a palotába belépek, akárcsak a diák, mikor az iskola kapuján bemegy, drukkoltam én is, de volt is okom, mert itt fognak most esetleg halálos ítéletet mondani az én reménybeli slukkajaimról és szepegetem, hogy nem megy-e füstbe az én füstölni valóm iránt táplált reményességem.

A kapuban megkérdezem egy befentes alkalmazótól, hogy merre vannak a fináncok? Az első emeletre utasítottak; vagy öt szobából való eltessékélés után végre vállalta egy, hogy majd elvezet oda, ahol az ügyem esetleg elintézhető. A titkár ur tanakodott, hivatott egypár pénzügyőrt, értenek-e a vámdolgozóhoz, de bizony azok ilyenek még nem hallottak. Telefonáltak a határon szolgálatot teljesítőkhöz is, de dohánybehozatalról, madárfütyről nem szolt az ő corpus jurisuk.

Elment azután a titkár — aki nagyon előzőkeny uri ember volt — iratommal a pénzügyigazgató-helyetteshez és ott kimutatták, hogy nem ők illetékesek, hanem a pesti pénzügyigazgatóság. Egy napom már elveszett, ez ellen semmit sem lehetett tenni, mert igazuk volt, de hát akkor minék tett engem lóvá a pesti vámkirendeltség? Erre bizony mondtam egypár áldást magamban és szépen hazamentem, hogy kezdjem előlről a dolgot.

De már a pesti kitanult bürokráttal másféle stratagémát kell folytatni, tehát nálamnál fiatalabb embert kértem fel a hadjárat lefolytatására, egy unokaöcsémet, akit igen érlyes embernek ismertem és méltóságos, de bizony ki volt írva, hogy feleket csak 12 órától fogadnak. Ez már pesten így van; egyik hivatalban reggel kilenckor fogadnak, másról délután négykor, vagy este hatkor, csak olyan hivatal nem találtam még, ahol akkor fogadtak volna, amikor odamentem; fél napot rendszerint rá kell szánni egy hivatalra az adófizető polgárnak, hogy a nemes közalkalmazottak pár szavas elutasító leereszkedését meghallhassa. A trafikos kisasszonynak udvarolgtattam — mert csinos fiu különben —, míg végre

VETŐMAGNEMESITŐ ÉS ÉRTÉKESITŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., gróf Tisza István-utca 2., félémelet

Telefoni Aut. 822—36

Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR

Táviratcim: Nemesmag

Eredeti nemesített Fleischmann-féle aranyárga, lófogú tengeri,

” ” Székács-féle zab,
 ” ” Székács-féle Putyi tengeri,
 ” ” Mesterházy-féle sörárpa,
 ” ” Fleischmann-féle kender- és len-

vetőmagvakra előjegyzéseket elfogadunk.

Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

csomagot november

stre két hét alatt és
ldjem be az eredeti
z sem talált készü-
és megírta minden-
levelet melléktem
k is el a csomagot.
önnnyen; valamelyik
dohányféléit is és itt

bládomban és mind-
30 cigarettát, össze-
egy sor, ez már tul-
egét; ki is neveztek
pedig már dohány-
stancia és miegyéb.
mond a cigarettáról
gy a sok költséges

voltam arra, hogy
kik és nekivágtam
an elkészíttem és
m magamban, hogy
agrafus előtt. Irt a
illetékes pénzügy-
dohánybehozatali
nagy utnak, be-
szép palotájába,
Fegény halandó pol-
alom fog el, ha ebbe
ák, mikor az iskola
s, de volt is okom,
os ítéletet mondani
pepgetem, hogy nem
alóm iránt táplált

nfentes alkalmazot-
k? Az első emeletre
ó eltessékélés után
vezet oda, ahol az
kár ur tanakodott,
nek-e a vámdolog-
em hallottak. Tele-
eljesítőkhöz is, de
bl nem szólt az ő

nagyon előzékeny
pénzügyigazgató-
gogy nem ők illeté-
góság. Egy napom
lehetett tenni, mert
k tett engem lóvá
bizony monddottam
hazamentem, hogy

okratákkal másféle
nálamnál fiatalabb
folytatására, egy
embernek ismertem
ból, mondok, ennek
stani azokat a ciga-
tuli.

azt mondták,
zgatóság illetékes,
D. szám alatti mon-
ozgó liftjével vala-
rekvirált buzánk-
órákor megjelent
írva, hogy feleket
r pesten így van;
fogadnak, máshol
csak olyan hiva-
fogadtak volna,
endszerint rá kell
polgárnak, hogy
as elutasító leeresz-
sas-zonynak udva-
ben —, míg végre

bejutott az előadó urhoz. Pár perc alatt megtudta, hogy az ügy nem hozzájuk tartozik, mert a térkép szerint az a vámhivatal a Budapesti Pénzügyigazgatóság körletében leledzik.

Egy könnyed kacsintás a trafikos kisasszony felé és ezzel hazament, hogy másnap újra kezdje a nótát. Ott azután megtudta, hogy nem jó tanácsot adtak — ez mindig így van mindenütt —, mert ők nem illetékesek, hanem maga a vámhivatal. Megint füstbe ment egy nap. A következő nap kiment az öcsém a vámhivatalba. Ez a város másik végén van, de hát ez már így van Pesten, hogy az egymással összefüggő szakmák szét vannak szórva a perifériákon.

Itt a vámügyi maharadza elvéhez híven kijelentette, hogy már megírták, hogy ez ahhoz a pénzügyigazgatósághoz tartozik, ahol a címzett lakik. Vagyis ahol már én egy héttel előbb egy napot járkáltam és ahonnan Pestre utasítottak. De már erre eldőlt a flegma az én öcsémben is és követelte, hogy mutassa ki valamiféle törvénykönyvből, vagy rendeletben, hogy igaz van. Látna a maharadza, hogy itt nyakas féllal van dolga, elővette a rendeletárát, onnét megtudták, hogy neki csak 30 cigarettát kiadására van engedélye, de nem is az én jó felvidéki palóc pénzügyigazgatósághoz tartozik az ügy, hanem a pesti pénzügyigazgatósághoz, ahol az öcsém egy napot már eltöltött szerencsésen. Megadta a tisztviselő címét is, aki ott az ügyet el fogja intézni.

Persze ez a tisztviselő sem intézett el semmit. Átküldte az öcsémet öreg Budavarába, ahol ezelőtt háromszáz évvel a jó budai pasák szedték le a tejfelt a magyar hurik és villik ajkairól vámmentesen. Az Iskola-utcába ment, ahol iskola ugyan nincsen, de ott van a Központi Dohányjövődéki Igazgatóság. Gondolta, hogy itt is baj lesz, mert a 13. szám alatt van és amikor már az embert ennyi balszerencse érte, kezd babonás lenni, akárcsak a bakkozó, amikor veszteni kezd.

Úgy akarta ellensúlyozni a szerencsétlen szám erejét, hogy ballábbal lépett be ebbe a komor épületbe és minden lépcsőfordulónál a ballábbal kezdte az első lépést, így el is jutott egy főtanácsoshoz. Ez az ur természetesen kijelentette, hogy az ügy nem hozzájuk tartozik, hanem a vámházköri fővámhivatalba. Erre unokaöcsém már nem volt haragos, mert amikor az ember végtelenségig el van keseredve, elhuzza száját és nevetni kezd, akárcsak az egyszerű gazda, amikor már nagyon csépelte a jég a gabonáját, hahotára fakadt és maga is segített a jégnek csépelni az aranykalászt.

A jó tanácsos ur azután megkérdezte, hogy mit nevet és ekkor elsorolta jegyzetei alapján a sorrendet, hogy milyen hivatalokat kalamajkázott már végig ezért a 300 cigarettáért. A főtanácsos ur is elmosolyoghatott volna, ha ez neki új lett volna, de hát ez egész természetes dolog. Am nem hiába lépett be ballábbal az öcsém, mert megszánta és azt monddotta, hogy rávezeti az engedélyt az iratra, de ezt vigye el a fővámhivatalba és láttamoztassa ott is, nehogy a bürokratizmus vaskalapossága kifogást találjon rajta.

Ez ám csak az igazi labirintus, a fővámhivatal! Ott azután ütődött egyik ajtótól a másikig s fél napi keresés után — hála az ott kifüggesztett tájékoztató könnyű áttekinthetőségének (?) — megtalálta a drága lényt, aki azt monddotta, hogy „gemacht“, most már rendben van, csak most menjen ki a város másik végén levő illetékes vámhivatalba, ahol a csomag már éppen egy hónapja hűsöl.

Szerencsére az idegenekkel telt és napi körutját végző autót elfogta és az idegenvezető megmagyarázta neki, hogy éppen arra mennek, tehát elviheti. Egy szép amerikai miss mellé került, felede volt csap és pap s hipp-hopp, ott termett a város másik végén levő vámhivatalban.

Büszkén lobogtatva kezében az engedélyt, rohant fel a III-ik lépcső, első emelet 9-ik számú szobájába,

amelynek küszöbét immár harmadszor taposta ferdére és most már csak azért is jobblábbal lépett be, mert a miss a kilátó autón azt monddotta, hogy Amerikában a jobblábbal kell lépni, ha szerencsés akar az ember lenni. Ugyis volt. Végre a dolog rendbe jött és én már boldog tulajdonosa voltam 300 cigarettának, azaz hogy mégsem. Én ugyanis aznap ballábbal keltem fel, ezért meg kellett bűnhődnöm. A bűnhődés ezuttal az volt, hogy a feleségem, házam vámhivatali főnöke, nem adta ki semmi áron a csomagot, azt hozva fel megdönthetetlen érvként, hogy ez karácsonyi ajándék. Ugyis lett, csak a karácsonyfa alatt kaptuk meg a drága cigarettákat, amely nem is nagyon ízlett, mert megkeserítette azt a magyar bürokratizmus. Fizettem pedig a 300 cigarettát után 18 pengőket, tehát darabja benne van 6 fillérben, de ha az utánjárás is számítom, ugy a legdrágább Nestor Gianacles sem vetekedhetik vele. De nem is kínálók ám ezekből a cigarettákból egy fináncot sem, azt fogadom!

alsóöri Farkas Géza.

VEGYESEK.

A traktorolajkérdés rendezése.

— Értekezlet az olajérdekeltiségekkel. —

A mindinkább terjedő gépmunkának egyik legfontosabb megoldandó kérdése az üzemanyagkérdés. Itt elsősorban az olajkérdés megoldásával volt a legtöbb baj, mert ez ellen volt a legtöbb kifogás. Az OMGE műszaki szakosztálya és a Szántógéptulajdonosok Országos Szövetsége állandóan napirenden tartotta ezt a kérdést és kereste az utat ennek a mezőgazdaság érdekében való megoldására. Az olaj tipizálására vonatkozóan és az ezzel kapcsolatos technikai kérdések megoldására az OMGE felkérte a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletet, amely ennek a kérdésnek a tanulmányozására Ordódy János, a M. Kir. Állami Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet igazgatójának elnökelete alatt egy külön bizottságot küldött ki. A Szántógéptulajdonosok Országos Szövetsége ettől függetlenül — legalább részben — még a nyári munka megkezdése előtt a traktorolaj kérdést rendezni és a vásárolt traktorolaj azonosságának megállapítását lehetővé tenni óhajtott és ezért a december hóban tartott közgyűlésen elhatározta, hogy felkéri az összes olajérdekeltiségeket, hogy ha még eddig nem végeztek volna el, ugy végeztesse nek traktorolajaikkal a Műgyetemmel kapcsolatos Mezőgazdasági Gépkísérleti Állomáson hivatalos vizsgálatot és ott megfelelő mintákat helyezzenek letébe, hogy a gazdának szállított olaj azonossága később megállapítható legyen. A Szántógéptulajdonosok Országos Szövetsége azoknak a cégeknek és az általuk forgalmazott olajoknak neveit, amelyekkel a fent jelzett intézet hivatalos vizsgálatot végzett, nyilvánosságra fogja hozni. Ez bizonyos garanciát nyújt arra nézve, hogy az olajat vásárló gazda a jövőben azonos minőségű olajat vásárolhat s ha a jövőben a különböző olajok ellen a gazdák részéről kifogás merülne fel, az azonosság rövid eljárással megállapítható lesz.

A Műgyetemmel kapcsolatos Mezőgazdasági Gépkísérleti Állomás, amelynek vezetője Szabó Gusztáv dr. műgyetemi ny. r. tanár, az OMGE műszaki szakosztályának elnöke, a cél érdekében készséggel vállalkozott ideiglenesen, amíg más módon a kérdés megoldható nem lesz, a hivatalos vizsgálatok és a későbbi azonossági próbák elvégzésére.

A Szántógéptulajdonosok Országos Szövetsége ennek a kérdésnek az olajérdekeltiségekkel való megbeszélésére február 4-én értekezletet tartott, amelyen a szövetség részéről megjelent Waldbott Frigyes báró dr. elnök, Szabó Gusztáv dr., az OMGE műszaki szakosztályának elnöke, Ordódy János miniszteri oszt. tanácsos, Goszlonyi Andor és Komlóssy János föld-birtokosok, Kund Ede és Thamm István dr. műgyetemi

adjunktusok, Karkoványi Ákos mérnök, Rothmeyer Imre OMGE titkár, mint előadó, Dörschug Tibor OMGE s. titkár, valamint az olajérdekeltiségek képviselői nagy számban.

Waldbott Frigyes báró dr. megnyitva az értekezletet, üdvözölte a megjelenteket, majd Rothmeyer Imre ismertette a szövetség előbb közölt tervezetét és kérte ennek az olajérdekeltiségek részéről való elfogadását, hangoztatva azt, hogy ez csak azonossági megállapítás lesz és nem minőségbeli ügy, hogy a szövetség felhívásának eleget tett vállalatok olajai között semmi minőségbeli különbséget nem állapítanak meg. A szövetségnek ezzel a terve csak az, hogy a mezőgazdaság állandó minőségű olajat kapjon. Az olajérdekeltiségek részéről több felszólalás hangzott el, azonban általánosságban nem emeltek a tervezet ellen kifogást és hozzájárultak a szövetség tervezetéhez. Többirányú felvilágosítást kértek, amelyekre technikai vonatkozásban a választ Szabó Gusztáv dr., Ordódy János, Thamm István dr., Karkoványi János, a többi vonatkozásban pedig Waldbott Frigyes báró dr. és Rothmeyer Imre adták meg.

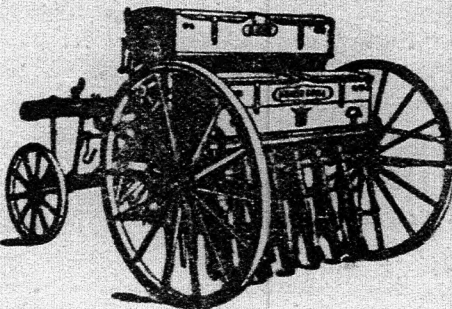
Őszinte elismerés illeti az olajérdekeltiségeket, amelyek a mezőgazdaságnak ezt a fontos kívánságát a legmesszebbmenő előzékenységgel fogadták. Az azonosság megvalósítása nagy haladást jelent az olajkérdés rendezése tekintetében s a jelenlegi helyzet szerint a szövetség előbbi tervezete már a nyári munka megkezdése előtt megvalósul úgy, hogy ennek előnyeit a gazdaközönség már a folyó évben is élvezni fogja.

Kormányzói elismerés. A kormányzó a m. kir. földművelésügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Ulicsny Károly szőlészeti és borászati főfelügyelői címmel felruházott magyar királyi szőlészeti és borászati felügyelőnek a szőlészeti és borászat fejlesztése érdekében kifejlesztett buzgó tevékenységéért elismerése tudtul adassék.

A képviselőházi agrárblokk programja és a mezőgazdasági kölcsön ügye. Egyik gazdasági hetilapnak nyilatkozott farkasfalvi Farkas Géza, a képviselőházi agrárblokk vezetője a blokk időszerű kívánságairól. Eszerint a programban olyan kérdések szerepelnek, amelyek egyrészt a kormánytól, másrészt inkább a társadalomtól függenek. A külföldi vonatkozású kérdések megoldása mindkét tényező együttes segítségével lehetséges csak. Idetartozik a vámtarifá revíziója és a vasúti tarifarevizio kérdése. Az agrár képviselők szerint ugyanis a mezőgazdasági cikkek és termékek ma nem bírják el azokat a szállítási költségeket, amelyek a régebb ideje megállapított tarifa folytán azokat terhelik. Sürgős beavatkozást igényel a tejár kérdése is, mert ma ez egyes vidékeken olyan kicsi, hogy még a termelési költségeknek is messze alatta marad. Súlyosan érezhető a megfelelő mezőgazdasági kölcsönök hiánya is. A gazdasági termények jelenlegi alacsony ára mellett a gazdák nem viselhetik az egyes helyeken 17—18%-ot kitevő kamatterhek. Az agrárblokk a hitelbajok orvoslására sürgeti, hogy a kormány mielőbb adja ki azoknak a gazdáknak a gyufakölcsön harmadik részét, akik ilyen rendkívül súlyos kamatterhű kölcsönöket vettek fel. E kérdésre vonatkozóan különben Mayer János földművelésügyi miniszter az Egységes Párt legutóbbi értekezletén nyilatkozott és bejelentette, hogy sikerült a pénzügyminiszterrel a mezőgazdák támogatására 100 millió kölcsönt kiesszük. E kölcsön folyósítására vonatkozóan a miniszter egyik gazdasági lap munkatársa előtt a következőket monddotta: A kölcsön ügye még nincs letergnyalva; egyelőre 65 millió pengő áll a pénzügyminiszter rendelkezésére a gyufakölcsön harmadik részletéből. Ugy tudom, ezt az összeget akarja a pénzügyminiszter 100 millióra kiegészíteni. Az egész akció e hó végéig szeretnénk véglegesen lebonyolítani, hogy a gazdákat mentesítsük a súlyos kamatterhektől. A 100 milliót ilyen kölcsönök konvertálására kívánjuk fordítani. Még nincs eldöntve, hogy milyen

Fokozza a tejhozamot, elősegíti a hizlalást
a Hutter-féle olajpogácsa
HUTTER JOZSEF SZAPPANGYÁR OLAJIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, Budapest, VII., Erzsébet-körut 6.

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.
Ujdonság:
„GLOBUS“
szabadalmazott műtrágyázó egyelűve merítőkannal
AGRARDRILL vetőgéppel.

Részletes ajánlattal készséggel szolgál!
Agrobus Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Lipot-körut 12. szám.
Távíráti cím: AGROBUS
Telefon: Aut. 288—49

szervek útján bonyolítjuk le a kölcsönt, lehet, hogy az OKH útján, de lehet, hogy a pénzügyminiszternek ebben a kérdésben más lesz az álláspontja. A kamat sincs még meghatározva, de úgy tudom, hogy 8% mellett adjuk majd ki ezeket a pénzeket. Megbeszélés tárgya lesz még az is, hogy milyen időtartamra adjuk ezeket a kölcsönöket a mezőgazdáknak.

Díjszabási és közlekedési könnyítések a mezőgazdaság érdekében. A képviselőházi egységes párt agrárblokkja február hó 5-én gyűlést tartott farkasfalvi Farkas Géza képviselő elnöklésével, amelyen a kormány tagjai közül megjelent Bud János kereskedelemügyi miniszter és Tolnay Géza államtitkár. Dessaffy Aurél a tarifális és közlekedésügyi kérdésekről tartott előadást. Ismertette a mezőgazdaság érdekében teendő intézkedéseket és ezeket a forgalom igényeinek megfelelő vasuti és hajózási fuvarozási lehetőség megteremtésében, a fuvarozási eszközök építésének előmozdítását és a Tisza Szolnok feletti részén az uszlyforgalom bevezetése lehetőségének tanulmányozását. A helyi érdekű vasutak vonalainak felépítését meg kell erősíteni, hogy azokon a nagyobb rakস্যу kocsik is megfelelő gyorsasággal közlekedhessenek. Különleges hűtő gyümölcs-, friss főzelék-, baromfi- stb. szállító kocsikat megfelelő számban kell beszerezni, szaporítani kell a marharakodó állomások és hajózási átrakó állomásokot kell létesíteni. A díjmérséklési kérdésekkel foglalkozva, megfontolandónak tartja, hogy az Ausztriába és Csehszlovákiába 250, illetve 200 kilométeren túli távolságról vasuton szállított gabonának a jelenlegi 10% helyett 20%-os díjmérséklést engedélyezzenek, ugyancsak az export gabonaszállítmányoknak hajóra való átrakása esetén a hajóállomásokig vasuton 100–150 kilométernél nagyobb távolságról történő szállítása esetén a vasuti fuvardíjból 20% kedvezményt adjanak. Közvetlen vasuti és hajózási átrakási díjszabást kell létesíteni a kötelező díjrovidítések beszámításával és a közvetlen díjszabásokat valamennyi hajózási átrakó állomás részére meg kell adni. A gabona hajózási exportforgalmában legalább is az elmúlt hajózási évad díjkezdőmennyét kell visszaállítani. Az elhangzott fejtegetésekre Bud János kereskedelemügyi miniszter válaszolt. Hangsúlyozta, hogy export helyzetünk megjavulása szép reményekre jogosít, része van ebben a kormány kiveteli díjszabási politikájának is, amely gyakran az önköltség alá ment, csak hogy előmozdítsa az exportot. A Máv. üzemet azonban nem lehet deficitessé tenni, ezért kellett legutóbb a vasuti személynégyesítési díjtarifát is felemelni. A Máv. költségvetési egyensúlyát igyekszik összehangba hozni a közgazdaság érdekeivel. A kereskedelemügyi miniszter ezután kijelentette, hogy az elhangzott javaslatokkal — amelyeket az értekezlet egyhanguan elfogadott — behatóan foglalkozni fog.

Időszerű gazdasági tanácsadó. (A *Janu postája*, február hó.) A „Köztelek” megírta, hogy a földművelésügyi minisztérium rádiós bizottsága ez évtől kezdődően minden hónap elején rádiós előadás keretében tájékoztatja a gazdákat az időszerű gazdasági teendőkről. Most tartotta a Stúdióban Székács Elemér, az OMGE alelnöke a második előadást, amelyben a február havi teendőket ismertette. Az enyhe tél miatt félt, hogy a normálisnál kisebb téli nedvesség-raktárral indulunk a kítavasodásnak. Ezért célszerű az őszi és téli szántások korai megfogásolása. Ha február közepén túl tényleg kítavasodna, hozzáfoghatunk a tavaszi vetéshez is és ez esetben a tavaszi buza vetését végezzük először, mert különösen az Alföldön ez ritkán sikerül, ha március 5-e után kerül földbe. Normális tavaszodás esetén ezután a vetési sorrend: árpa, zab, len, zabosbüköny, februári tavaszodásnál pedig a zab megelőzi az árpát. A burgonya- és répaprizmáknál enyhe időjárásban célszerű a földtakaró vékonyítása, esetleg átválogatást kell

végezni és a burgonyatvetőgumót már lehet próba-csírátzatni. A szalastakarmány és szénakazlakat óvni kell az esőtől és a tavaszi száritó szelektől. Az állattenyésztési teendők terén Wellmann Oszkár dr. tanácsai alapján előadó figyelmeztetett, hogy az istálló hőmérséklete télen ne legyen túlságosan alacsony, a növények futóállójára azonban inkább hűvösebb, száraz és jól szellőztetett legyen. Cementburkolat helyett ajánlatos fa- és téglaburkolatot alkalmazni. Februárban ajánlatos a már leellett kancákat befedeztetni, mert ekkor a legnagyobb a fogamzás valószínűsége. A kótlókat meg kell ültetni, mert a márciusi csirkék fejlődnek legjobban. A kertészeti és méhészeti tanácsadás után figyelmeztette a szőlősgazdákat, hogy az új telepítések alá való földforgatásnak, a szőlők trágyázásának és a szőlőkarók elkészítésének itt az utolsó ideje. Ha az időjárás tartósan kedvező, a hó végén kezdetét veheti az első tavaszi munka: a nyitás. A gyökerecskeket fakadás előtt ki kell szedni az iskolából. Az ujborkok lefejtését most már nem szabad tovább halasztani. A következő rádiós tanácsadó előadás március első napjaiban lesz.

Lótorzkönyvi bírálatok Tolna megyében. A bajai lótorzkönyvelő kerület tolnamegyei bírálbizottsága január hó 28-án Tengődön, 29-én Pakson, 30-án Bölcskén és 31-én Ócsényben tartotta kancatorzkönyvi bírálatát, amelyeken a torzkönyvelés fokozott követelményeinek megfelelő küllemű és fajtajellegű kancákat torzkönyvi előjegyzésbe vette és a helyszínen mindjárt be is bélyegeztette. A tolnamegyei lótorzkönyvi bírálatok iránt Tolna vármegye törvényhatósága, valamint a lótenyésztő gazdák részéről is szép érdeklődés nyilvánult meg. Tolna vármegye törvényhatósága részéről Szécs Albert dr. alispán személyes érdeklődésével is kitüntette a bírálatokat, amelyeken a bajai mentelep vezetősége részéről Oderszky Viktor méneskari alezredek jelent meg. A bírálatok során Tengőd és Ócsény községekben az elővezetett kancák jó minősége elismerést érdemelt ki, Paks és Bölcse loányagánál még több a tennivaló, különösen a csontozat erőssége és a kiegyenlítettég tekintetében. A bírálat eredményeképpen Ócsényben 65 drb, Tengődön 46 drb, Pakson 39 drb és Bölcskén 25 drb angol félvér jellegű kanca került a torzkönyvi előjegyzésbe, amelyeket a bizottság megfelelő jó minőségűbe is osztott.

Állattenyésztési vitaelőadás Székesfehérvárott. A Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület a Felső-dunántúli Mezőgazdasági Kamarával karöltve, február 2-án tartotta második vitaelőadását a székesfehérvári Vörösmarty-körben. A vitaelőadásban Armos Jenő m. kir. gazdasági tanácsos, a Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatója elnöki beszédében melegen üdvözölte a szép számban egybegyűlt gazdaközönseget, majd felkérte Szűcs Albert ny. m. kir. állategészségügyi és állattenyésztési felügyelő előadásának megtartására. Szűcs A. bert előadásában állategészségügyi, szavatossági kérdésekkel foglalkozott, legnagyobb részben a gyakorlati életből vett esetekre hivatkozva, majd a tejelés fokozásának módjait és a sertésenyésztés időszerű problémáit ismertette. A nagy érdeklődéssel és tetszéssel kísért előadást élénk vita követte. A vitában több kisgazda is résztvett, köztük Pintér Ferenc, Lits Ferenc, Radics József és Molnár János. A vitaelőadásban Armos Jenő gazdasági egyesületi igazgató zárszavai fejezték be, aki figyelmeztette a gazdákat azokra a veszedelmekre, amelyek a gépjárművek révén a szabálytalanul közlekedő szekereteket és azok tulajdonosait fenyegetik.

1900. évben a magyaróvári gazdasági akadémián oklevelet nyert hallgatótársaimat arra kérem, hogy 30 éves találkozóink sikeres megrendezése érdekében pontos címüket velem közöljék. Legány Ödön, Hatvan.

Vánorgazdaggyűlés egy alföldi homoki gazdaságban. A Kiskundorozsma-Arpádközponti Gazdakör kisgazda és földműves tagjai részvételével január hó 27-én egész napos vándorgazdaggyűlést tartott a kiskundorozsmai Wolf-féle, körülbelül ezer kat. holdas gazdaságban, a tulajdonos szíves meghívására. Az érdeklődőknek Patzauer István intéző

mutatta be a gazdaságot és tartott igen tanulságos, nagy figyelemmel hallgatott szakelőadást. A birtok művelési ágak szerinti megoszlása a következő: szántóföld 56%, szőlő 10,5%, rét és legelő 17,5%, erdő 14,6% és földadó alá nem eső terület 1,4%. A gazdaság természetálagai igen szépek és messze felülmúlják a környékbeli kisgazdák természetálagait, aminek fő oka a helyes talajművelésben, intenzívebb istálló- és műtrágyázásban van, amit a nagyobb állattartás, illetve tenyésztés tesz lehetővé. A gazdaság három évi termésátlaga búzából 8 q, míg rozsból 7,5 q. A gazdaság szántóföldi fatermékei még a burgonya, takarmányrépa és a tengeri. A szőlőművelés mintaszertű, a bork pompás zamatainak. Az erdőgazdaság 150 kat. hold akácosból áll. A 20 darab bonyhádi tehén fejési állaga 14 liter tej, míg az istállóállag 11,5 liter. A gazdaság Mezőhegyesről hozott telivér szimentáli bikát. A tejet vajjá dolgozzák fel, a lefőzött tejet yorkshire sertésekkel értékesítik. A yorkshirei sertésenyésztés malacozási állaga 11 darab, míg a felnevelési átlag 9 darab. A gazdákat nagyon érdekelté a tenyésztés, mert a szegedi vágóhídon angol export céljára baconnak keresik az angol eredetű sertéseket. A gazdaság jubileumára után a vörös izlandi fajbaromfitelést tekintették meg a vándorgyűlés résztvevői és végül a két nagy borpinacét és a géperőre berendezett prösházat. A vándorgyűlés után a gazdák elhatározták, hogy a februári gazdaköri gyűlésen meg fogják alakítani Kiskundorozsma-Arpádközponton a szarvasmarhatenyésztő és tejtermelői szövetséget. Ma tejeiket csak 10–12 filléért tudják értékesíteni, míg a Wolf gazdaság 28 filléért.

Az Országos Földbirtokrendező Bizottság nyilvános tárgyalásai. Az Országos Földbirtokrendező Bizottság február 9-től 16-ig a következő nyilvános tárgyalásokat tűzte ki: I. számú tanács: Február 11-én délután 5 órakor Szegehalom község megvártási ügyével kapcsolatban az özv. Schwartz Miksáné és társaitól vagyonviszály címén megvártandó 49 katasztrális hold, 1136 négyzetöles ingatlant kijelölése és megvártási árának megállapítása. Február 12-én délután 5 órakor Turkeve megyei város földbirtokrendezési ügyében Bleier Jakab, valamint Kálmán Károly földbirtokaitól megvártott ingatlanok megvártási árának megállapítása. Remély Sándor győrszentiváni ingatlanából megvártott és Koth Manó ingatlanainak megvártási ügye. Február 13-án délután 5 órakor Átány község megvártási ügyében Székely György örökösöitől megvártott ingatlanok megvártási árának megállapítása. II. számú tanács: Február 11-én délután 5 órakor Kiskölked község megvártási ügyében a községben megvártott ingatlanok árának felülvizsgálása. Február 12-én délután 5 órakor Szalkszentmárton község megvártási ügyében a Szalkszentmártoni Mezőgazdasági és Ipari R.-T.-től megvártott ingatlanok megvártási árának felülvizsgálása. Ragály község megvártási ügyével kapcsolatban a Ragályi Balassa Ferenc bárótlól legelő céljára megvártott ingatlanok megvártási árának megállapítása. Tószeg község megvártási ügyében Fehér József és Gutfreund Lajos tőszegi birtokosoktól vagyonviszály címén megvártott területek ellenértékének megállapítása. Február 13-án délután 5 órakor Kis István, továbbá Frank Sebő ceceri birtokosoktól megvártott ingatlanok megvártási árának felülvizsgálata. III. számú tanács: Kávás község földbirtokrendezési ügyével kapcsolatban özv. Nagy József és Nagy Sándornéól megvártott házhelyek megvártási árának felülvizsgálata. IV. számú tanács: Február 14-én délután 4 órakor Kopocspáti, Hévarányos és Ujkenéz községek földbirtokrendezési ügyével kapcsolatban a vagyonviszályba átvett földterületek megvártási árának megállapítása. Tuzsóluc község házhelyrendezési ügye. Február 15-én délután 4 órakor Alsómocsolád község megvártási ügyével kapcsolatban Szankovics Jánostól megvártott ingatlanok megvártási árának felülvizsgálata.

Mezőgazdasági munkáskínálat és kereslet. A m. kir. földművelésügyi minisztérium fennhatósága alatt álló Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz., II. em. 207.) legutóbbi jelentése szerint munkát keresnek a) munkácsapatok: Nagy János (Kapitán) 50–80 munkással summának, havi l. o. 50 P, II. o. 35 P és élelmezésért, Szomolya, Mátyás király-u. 123. Lestác Barna 100–120 munkással 6–8 havi summának, havi l. o. 60 P, II. o. 50 P és élelmezésért, Borsod vm., Enőd. Kelemen Sándor 50–60 párral summának, aratónak. Bér meggyezés szerint, Eger, Kertész-u. 92. Pék József 300 munkással több csoportba: havi l. o. 50 P, II. o. 34 P és szokásos élelmezés, Zala vm., Petrikeresztur, u. p. Nova. Koós József 100 munkással bármely gazdasági munkára. Bér meggyezés szerint, Vas vm., Rábadidég. Oravecz Mátyás 100–150 munkással 2 óra, 50 pár arató, cséplő, 100–150 munkás rüspaszedés és őszi munkára. Bér tavaszi 2 havi kapálásnál napibér 2 P, arató-cséplésnél rész 10% és rüspaszedés és őszi munkákban napi 2 P és élelmezés, Csánád vm., Nagybányhegyes. Koós László 100 munkással bármely gazdasági munkára; havi bér vagy részesedésért élelmezés mellett, Vas vm.,

JÓ GAZDA MÁR MOST GONDOL A TAVASZI VETŐMAGRA!

Ájlanljuk a Magyar Királyi Növény-nemesítő Intézet által elismert következő vetőmagvakat:

Rédei gróf Esterházy Pál-féle eredeti nemesített **lovászpatonai fehér zab** (nagy szemű, bőtermő, nem dül).
Eredeti nemesített **lovászpatonai sárga lófogu tengeri** (korai bőtermő).
Eredeti nemesített **lovászpatonai hosszú fehér tengeri** (25–30 cm. hosszú csövek, óriási szár s ezért szem- és esalamádétermelésre egyaránt igen alkalmas, magas keményítőtartalom).
Eredeti nemesített **lovászpatonai korai fehér tengeri** (kitűnő másodnövény pl. bitorherre után).

Ezenkívül ajánljuk nemesített „Danubia” sörárpát, utántermelés (kiválóan bevált, bőtermő, szárazságtellenálló fajta).
Nemesített **sárga zabot** (bőtermő, finom szalmájú).
Eredeti nemesített **lovászpatonai piros kölest** (korai, bőtermő, egyszerre érik be, koptatásra keresett, koptatva egyforma sárga színű).
Garantált elsőrangú csiraképeség és tisztaság!
A felár latszólagos, jóval kevesebbet kell vetni a nemes magvakból!
Számos kiállítási díj!

Ajánlatot küld: **Rédei Gróf ESTERHÁZY PÁL NÖVÉNYNEMESÍTŐ ÜZEME, LOVÁSZPATONA, Veszprém megye.**
Budapesti eladási iroda: VI. Kerület, Andrásy-ut 68. Telefon: Aut. 199–73 344

RÉTI ZOLTÁN állatbizományos

BUDAPEST, IX. kerület, Sertésvásártér.
Levél cím: Réti Zoltán, Budapest, IX. Sertésvásártér. — Távirat cím: Réti Budapest Sertésvásártér.
Telefon: József 366–29, József 343–03 Lakástelefon: József 318–11

Foglalkozik: a ferencvárosi vásárokon sertés, bizományi eladásával. **Nizott és sovány sertések, zair, szalonna és hus adás-vételnek** közvetítésével. — Kivánatra vásári jelentéseimet díjmentesen küldöm és szakszerű felvilágosítással szolgálok. 3129

tanulságos, nagy értékek művelési ágak 56%, szőlő 10-5%, vadó alá nem eső igen szépek és adak termésállagait, intenzívebb istálló-állattartás, illetve az évi természetlaga szántóföldi fő-épa és a tengeri. napas zamatauk. Az áll. A 20 darab mig az istállóilag szottot telvér szim- a, a lefűzött tejet yorkshirei sertés- míg a felnevelési ekelte a tenyészet, céljaira baconnak használt juhállománya tekintették meg a nagy borpinéct és a ndorgyülés után a gazdákori gyűlésen Árpádközponton a szövetezetet. Ma esíteni, míg a Wolf

nyilvános tárgya- rosag február 9-től títte ki: I. számú Szeghalom község Schwartz Miksáno általános 49 katasz- kijelölése és meg- ében délután 5 órakor ési ügyben Bleier tokaiából megváltott sa. Remély Sándor és Koth Manó ingat- délután 5 órakor ely György örök- árnak megállapítása. a 5 órakor Kistótked megváltott ingatlanok után 5 órakor Szalk- a Szalkszentmártoni ott ingatlanok meg- közseg megváltási sa Ferenc bárótól váltási árának meg- ében Fehér József és onváltás címén meg- itása. Február 13-án rank Sebő cecci bir- áltási árának felül- közseg földbirtok- gy József és Nagy váltási árának felül- 14-én délután 4 óra- ének közsegek föld- a vagyonváltásba megállapítása. Tszu- bruar 15-én délután si ügyével kapcsolat- ingatlanok megváltási

kereslet. A m. kir. ga alatt álló Országos st. V. Kossuth Lajos- tése szerint munkát os (Kapitán) 50-80 H. o. 35 P és élel- 123. Lestác Barna nak, havi I. o. 60 P, n., Enőd. Kelemen nak. Bér megegyezés 300 munkással több P és szokásos élel- Nova. Koós József ára. Bér megegyezés z Mátyás 100-150 5, 100-150 munkás szí 2 havi kapálásnál és répaszedés és ősi and vm., Nagyban- mily gazdasági mun- zés mellett, Vas vm.,

Rábahidvég. Molnár Mihály 120 munkással summás munkára, 6-8 óra, Borsod vm., Bogács. Tóth Lajos 100-120 jó summással, 6-8 havi summás munkára szőlőben, gazdaságban, cukorrépa tejjes megművelésére. Bér megegyezés szerint, Borsod vm., Sály. Treplán Jenő 80-100 munkással hónapos munkára. Bér megegyezés szerint, Vas vm., Rábahidvég. Csepregi Lajos 70-100 munkással répa munkához, 6 havi summásnak, Heves vm., Poroszló. Bartha Imre 25 párral minden munkára: répa művelés, aratás, csépléshez, Heves vm., Nagyréde. Hégyel István 300 munkással Békés és Mezőberényből, tavaszi és őszi munkákra 36 P és élelmezésért. Aratás, cséplés 12% és élelem, Békés vm., I. Vashalom, 210. hsz. Nagy Ferenc zirci járásból 150 munkás, Borsod, Heves vármegyéből 200 munkás, Vas, Zala vármegyéből 200 munkás, 6-8 havi summás I. o. 45 P, 6-8 havi summás II. o. 35 P, aratás 12-én, cséplés 3%, élelmezés mellett. Cukorrépa művelés akkordbérre: első kapálástól leföldelésig, minden elszállított egy métermázsá répa után 3 kg buza, Veszprém vm., Réde. Hegedűs András 30-50 munkással szőlőszakmunkára, nyitástól augusztus 15-ig 1200 □-öt szőlő összes munkájának bére 160 P, Heves vm., Ecséd, Gyöngyös mellett, Tobány-u. 500. Német János 150 munkással készpénz napszám és élelmezésért az összes gazdasági munkához, Zala vm., Resznek. Nánási Miklós 100 munkással gazdasági munkára, Szabolcs vm., Büdöszentmihály, Booskai-ut 713. Orosz János kellő számú munkással: 2-4-6 havi summára és aratás, cséplésre, Borsod vm., Cserépváralfa, u. p. Tard. Szója György 150 munkással répa- és egyéb gazdasági munkára, Békéscsaba. Summának 300 I. o., 200 II. o., aratás, cséplés 250 párral, munkásgazda 15, Békéscsaba, Városi hatóság gazdasági munkaközvetítő. Valamennyi hatóságilag igazoltan megbízható munkavállaló. b) Munkácsapát keresnek: Hoffmann Ede dr. gazdasága 45 pár summást tavaszra, megegyezés szerint, Fejér vm., Nagyménmetegyháza, u. p. Bicske. Idamajori gazdaság 20 I. o. és 30 II. o. munkást kapálásra, tavaszi két óra, 20 I. o. és 10 II. o. munkást egész nyárra, hat óra, Fejér vm., Baracs, u. p. Dunaföldvár. Daránypusztai bér gazdaság répa kapáláshoz két óra 40 II. o. munkást, Somogy vm., Som. Kishöröcségi gazdaság hat havi summásnak 30 I. o. és 30 II. o. munkást. Répát szedni akkordba, Fejér vm., Kálóz. A munkaközvetítés díjtalan. Kérjük azoknak a gazdaságoknak a vezetőit, akik hirdásunk nyomán alkalmaztak munkásokat, hogy ezt a körülményt a fenti hivatallal közölni sziveskedjenek. Summás munkáskínálat. Kiss Lajos hat. engedélyezett mezőgazdasági munkavállaló 60-100 mezőgazdasági munkással hat hónapos summás mezőgazdasági munkát vállal, igen mérsékelt bér mellett. Hajdúnánás, Szatmári telep.

Lapunk mai számához mellékeljük *Phylaxia Szérumtermelő R.-T.* (Budapest, X., Szállás-utca 3.) prospektusát melyre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Burgonya vetőcélokra, különböző fajban beszerezhető: *Párczer Mezőgazdasági Áruforgalmi Iroda*, Budapest, V., *Hovéd-utca 38. szám*, Telefon: Aut. 168-24.

Kertész, virágágyai, melegházi, gazdasági épületekre üvegablakok ifj. Weiss Gyula táblaüvegnagykereskedőnél, Budapest, V. kerület, *Vadász-utca 29. szám.*

Ha proteindus abrakakarmány- és mindenféle olajpogácsa-, valamint szárított répaszelet- és melasse-szükségletét úgy azonnali, mint egész évi szállításra, a beltartalom kezességével fedezni óhajtja, úgy forduljon Zwebner Jacques céghez, Budapest, V., *Nádor-utca 28.* Telefon: Automata 140-72

NYILTÉR.

(8 rovatban foglalkáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

PATKÁNYT, EGERET, MEZEI EGERET csak

„RATINOL”

SVÁBBOGARAT, CSÓTÁNYT, RUSZNIT, HANGYÁT

„RUSSIN”

trt gyökerecs-ni MA-álai, a, emberre veszélytelen! - Napjában szállítja: 339 RATINOL LABORATORIUM, Budapest, Marányi-u. 36.

1852 óta a legkitünőbb melegágyi üveg FORGÓ és TÁRSA r.-társ.
első legnagyobb gyári raktára
tábla- és fűkőruveg-nagykereskedés
Budapest, VII., *Dohány-utca 16-18.*
Telefon: József 425-70 és József 426-05
Sürgőnyeim: Vitrum, Budapest 296

Budapest 72, postafiók 46

Táblaüveg BIEBER KÁROLY
melegágyi üveg
táblaüveg-nagykereskedés
Budapest, VIII., *Tavaszmező-utca 18. sz.*
Telefon: József 325-94

Átlag 220 drb. évi tojásüzemű két éves, külföldi, nemis leszármazású tyúktojást származó, garantáltan fehér hasmenés- és fertőzésmentes 302

NAPOCSIBE
més eljegyvezető!
TENYÉSZTOJÁS!
Duna-Farm, Tah
a Magy. Kir. Földművelésügyi Minisztérium ellenőrzése alatt.
Városi iroda: Budapest, V., *Dráva-utca 16.* Telefon: 905-96

Eladó 250 q elsőrendű, szénkénevezett
Viktoria borsóvetőmag
kisebb tételekben is. 325
Ádándi béruradalom, Ádánd.

TULIPÁN-PENZIÓ
Tátralomnic (Csehszlovákia)
Egész éven át nyitva.
Napi penzió szobával, ötszöri étkezéssel, fűtéssel és villanyvilágítással 45 csehkrona.
Kiválóan alkalmas üdülők és gyengélkedők részére.
Tulajdonos: **Turák Gyula.** Magyar levelezés!
6582

Sertéshimlőellenes ojtóanyag kapható
Dr. PÉCSI DANI ÉS ISTVÁN Oltóanyagtermelő-intézetében, Budapest, IX., *Lónyay-utca 12.*
Telefon: Automata 855-63 6620

Viktoria borsó
zsizsiktelenített, nagyszemű, vetőmag céljaira, mázsáknál 30 pengőért ab Szerencs állomás, vevő zsákjaiban, kapható. 308
Zempléni Mezőgazdasági r.-t., Szerencs

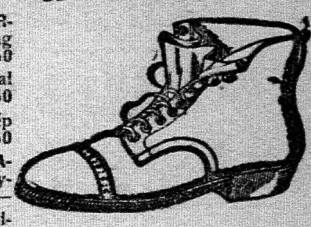
Hazai Utépitő és Salaktermelő Vállalat
Központi iroda: Budapest, V., *Nádor-u. 6.* Telefon: 813-96
Telep: Budapest, VII., *Fürész-utca 68.* Telefon: J. 395-18

Építünk legutányosabb feltételek mellett tennis- és sportpályákat, valamint utakat. Szállítunk tennis- és sportpályákhoz és kerti utakhoz szük- **vörös-salakat.** Uradalmaknak utakhoz szük- sleges - a természetkől sokkal tar- tósabb és keményebb anyagot, a **Martin-salakat**, valamint a szállítást költségek megtérítése ellenében feltöltésekre alkalmas szénsalakat. 271

Urifogat
két remek fekete amerikaival, két hintóval, teljes felszereléssel, elfogadható áron **eladó.** Lukács, Budapest, *Andrássy-ut 70., I. em. I.*

Kérjen árjegyzéket a gazdasági könyvvelti nyomtatványokból
"PATRIA" Irodalmi Vállalat és Nyomda R.-T. Budapest, IX., *Úrihegy-ut 25. (Kökölek).*

Cipők és bakancsok
a legolcsóbb nagybani árban.
Férfi sárga vagy fekete TEHÉNBŐR-BAKANCS, tiszta bőranyag P 11-50
Férfi sárga STRAPACIPŐ, amerikai forma P 13-50
Férfi fekete BOX EGÉSZ CIPŐ, szép kivitel P 18-50
Férfi sárga vagy fekete STRAPACSIZMA, puha- vagy kemény-száru P 32-
VADÁSZ- és SPORTCIPŐK, 1a kl- vitelben P 22-, 26-
Finom, kézmunka B O X C I P Ő P 22-, 24-
Férfi sárga vagy fekete HALINA-CSIZMA, magas tehénbőr-bőrözés I P 32-
Levélben megrendeléseket pontosan teljesít, három pár rendelésnél postadíjat nem számít.
Kiss H. cipőnagykereskedő
Budapest, VII., *Miksa-utca 13.* Dohány-utca sark

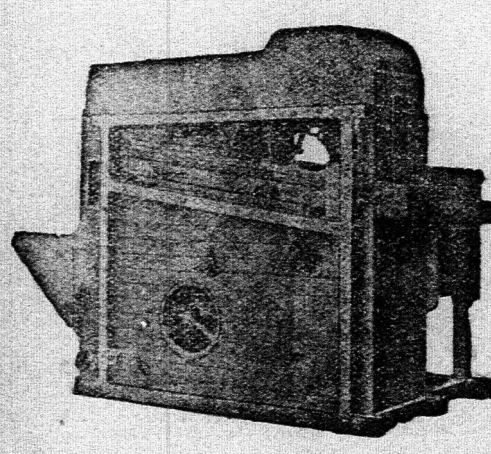

GRA:
gyvakat:
lés (kiválóan be-
nő, egyszerre érik
em megye.
344

sárokon sertés,
a, borju és juh
és sovány ser-
a hus adás-vételé-
ra vásári jelentési-
m és szakszerű-
álak.
3128

T. KÁLMÁN ÉS LÁSZLÓ MŰSZAKI CÉGNEK BUDAPEST,
VI., *Teréz-körut 40-42.*

Készséggel közlöm, hogy az Önöktől vásárolt
„PETKUS” vetőmagtisztító- és osztályozógép
működésével és annak munkájával teljes mértékben meg vagyok elégedve.
A PETKUS-sal tisztított vetőmagról elismerőleg nyilatkoztak azok is, akiknek vetőmagot szállítottam.
A gép áttekinthető és könnyen kezelhető. Tekintve, hogy szét-
szedhető, bármily szűk helyen is bevihető és felállítható.
Meggyőződésem, hogy gazdasági üzem a mai viszonyok mellett —
vetőmagtisztítógép nélkül ma már meg sem lehet.
Kiváló tisztelettel
Veszeley Zsigmond
Nagykondai Bér gazdaság.

Homoki borsó (Peluschke) vetőmag
Tavaszi bükköny vetőmag
Korai rózsá vetőburgonya (államilag elismert)
Ella vetőburgonya (államilag elismert)

nagyobb és kisebb tételekben in **eladó**
Herceg Festetics Tassilo uradalmában,
Berzence (Somogy megye). 319

KEMNA J.
 VEZÉRKÉPVISELETE:
GRESKOVICH és SCHACKE
BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZAR-UT 51.
 TELEFON: AUT. 291-21
 Távirati cím: **KEMNÁÉK BUDAPEST**

Budapesti raktárról kaphatók:
 2-75 m. munkaszélességű **Kemna-kultivátorok,**
 3/5-vasu **Kemna antibalance-eke,**
 2-vasu **Kemna-rigoleke,**
 valódi **Kemna-gőzekealkatrészek,**
GŐZEKEKÖTELEK

Szerelő
mindenfajta kazánmunkához is
 és bármilyen gyártmányu
gőzekemozdonyhenger furásához
 a helyszínen speciális hengerfúrógéppel, jutányos árban.
Minden kívánt szakmabeli felvilágosítással
postafordultával díjtalanul szolgálunk.

Még kapható a
Köztelek
Zsebnaptár
1930. évre
36-ik évfolyam

Szerkesztők:
Szilassy Zoltán
 az OMGE ny. igazgatója és
Buday Barna
 az OMGE igazgatója

Ára ajánlott bérmentes
küldéssel 4.50 pengő

Megrendelésnél kérjük az összeget előre
beküldeni a "PÁTRIA" r.-t. könyvostá-
lyának, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

DR. DARÁNYI BÉLA
gabona- és terménybizományi irodája
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 3.
 I. em.
 Telefonok: Aut. 869-43 és 869-44
 Gabonátörsde-páholy d. e. 12-2-ig: Aut. 263-59

GABONA
 és termények legelőnyösebb bizományi értékesítése, magvak és erőtakarmányok legjutányosabb beszerzése, legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

ELŐLEGEK
 később szállítandó gabonára és terményekre, valamint

GYAPJU-
 ra, a legalacsonyabb kamattétel felszámítása mellett.
Kizárólag legelsőrangú referenciák az ország legnagyobb uradalmaitól.

TÖZSDE és KERESKEDELEM.
 A gabona- és terménypiac áralakulása.

A múlt héten tovább folytatódott a gabonapiac az ár emorzozódás folyamata. A buza ára métermázsánként 40-50 fillérrel, a rozs ára pedig 90 fillérrel csökkent. Természetes, hogy ilyen körülmények között a termelők részéről teljes tartózkodás nyilvánult meg és a forgalom olyan minimális volt, hogy például csütörtökön csak 10 vagon buza került eladásra. A buzaár hanyatlását az orosz ajánlatokkal igyekeznek magyarázni, ez azonban nem megalokolt, mert az orosz ajánlatokat nem lehet komolyan venni. Oroszország eddig sem váltotta be a hozzá fűzött reményeket és most, amikor az orosz kormány éles harcban áll a kulákokkal és még a munkásság napi kenyéradagját is alig tudja biztosítani, nem nagyon valószínű, hogy Oroszország számottevő exportfelelleggel rendelkezzen. Míg tehát ez a hossz-momentum irreális ezzel szemben mint komoly hossz-momentumot lehet felhozni azt, hogy megjelent a második argentinai terméjelentés, amely szerint az argentinai buzatermés 38 millió mázsára becsülhető, szemben a múltévi 83 millió mázsával. Teljesen megalokoltan tehát, hogy ez a hossz-momentum nem érvényesül. Sajnos, a hangulat ellanyhításához hozzájárul a nagyfokú pénztelenség is. Miután azonban a csütörtökön foganatosított angol és amerikai bankráta leszállítás folytán esetleg nálunk is újabb bankrátalesz állításra számíthatunk, remélhető, hogy a gabonapiac alimentálása is ezentul kedvezőbb lesz, mint eddig. Az árhanatlás már azért sem megalokolt, mert az értékesítés még árengedmény mellett is nehezen megy és az árcsökkenést nem követi nagyobb kereslet. Egyelőre azonban kereslet még árcsökkenés esetén is alig mutatkozik, semmi értelme sincs tehát annak, hogy a termelők ilyen alacsony árakon kínálják gabonájukat. Ezt csak végszükség esetén teszik és ha a pénzvizonyok megjavulnak, bizonyára nem fogják termésüket ilyen alacsony áron elköttyavetelni. A múlt év februárjában 25-75 pengő volt a buza ára, most pedig 25 pengő. A különbség

látszólag nem nagy ugyan, azonban már a tavalyi februári ár is 8 pengővel alacsonyabb volt az 1928. évi legmagasabb árnál. Azóta tehát inkább javulás lett volna megokolt, ehelyett azonban 75 fillér csökkenés mutatkozik.

A rozs árnál még nagyobb a csökkenés. A múlt héten, miként fentebb is említettük, 90 fillérrel, azaz vagononként 90 pengővel csökkentek az árak, míg a múlt év februárjához viszonyítva kerek 10 pengő a csökkenés. Tavaly ugyanis 22-70 pengő volt február havában a rozs ára, most pedig 12-70 pengő. Igaz ugyan, hogy a lengyel és cseh rozs még olcsóbb, azonban ez is irreális jelenség és az árak még a termelési költséget sem fedezik. Minthogy az kizártnak tekinthető, hogy a termelők képesek legyenek hosszabb időn át önköltségi áron alul eladni, ha a rozspiacon nem történik rövidesen számottevő változás, úgy ez a rozstermesztés katasztrófájára fog vezetni. Minthogy azonban fontos nemzeti érdek fűződik ahhoz, hogy a magyar rozstermesztés legalább is a jelenlegi színvonalán maradjon, úgy a kormánynak, mint a társadalomnak mindent el kell követnie, hogy ez a katasztrófális összeomlás elkerülhető legyen.

A gabonaneműek e heti és ugyanez időszaki tavalyi átlagárainak összehasonlítása a következő:

A gabonaneműek megnevezése	Átlagár a pesti paritásban P	
	1930	1929
	február első hetében	
Tiszai buza	25--	25-75
Dunántúli buza	23-60	25-40
Rozs	12-70	22-70
Árpa I.	16-15	25-30
Árpa II.	15-55	25-20
Sórárpa	21--	26-75
Tiszai tengeri	13-20	27-55
Egyéb tengeri	13-10	27-30
Zab I.	14-50	25-50
Zab II.	13-25	25-25
Köles	11-75	26-25
Repcse	49--	46--
Határidőslet:		
Buza 76 kg-os III.	23-15	25-35
" V.	24-05	26-20
" X.	23-40	26-35
Rozs III.	12-90	23-30
" V.	13-65	24-05
" X.	15-15	23-95
Tengeri V.	14-20	28-55
" VII.	14-80	28-50

Állatvásári szemle.

A budapesti vágómarhavásárokon az elmúlt két héten az árak kissé megszilárdultak és a konzervgyár, valamint a külföldi kereskedők nagyobb vásárlásai miatt még a nagyobb felhajtások megfelelő értékesítése is valószínűnek látszott. Ezekhez a vásárlásokhoz azonban olyan tulzott reményeket fűzni, mint amilyen ezen a héten a felhajtásban kifejezésre jutott, nem lehet. A hétfői vásárra 573 darab marhát hajtottak fel, ami érthetően lanya üzletmenetet és a közép- és silány minőségeknél 2-4 filléres árcsökkenést okozott. A vásár üzletmenetét mindennél jobban jellemzi, hogy 160 darab marha maradt eladatlannal. A csütörtöki vásár azután meghozta az ezévi első, ezren felüli felhajtást is. A nagy, 1103 darabos kínálat mellett a vásár kezdetben a hétfői árakat tartotta és bár a konzervgyárakon kívül a külföldi vevők 247 darab marhával tehermentesítették a vásárt, az árak lemorzsolódtak és a vásár vége felé már a prima marhák 2, a közepes és gyenge minőségűek 4 fillérrel olcsóbban értékesültek, mint a megelőző vásáron. Bikákból a felhajtás nem haladta túl a szokásos kereteket, ezeknek az ára változatlan maradt. A *wieni* vásáron a múlt heti kis felhajtás miatt megszilárdult a piac és ez az összes külföldi államok kínálatát növelte. Magyarország felhajtása 186, Romániáé 411, Csehszlovákiáé 119, Jugoszláviáé 45 darabban gyarapodott. Ez a körülbelül 650 darabos kínálat többlet a vásár üzletmenetén érezhető volt, amennyiben a jó és közepes minőségek 5-10 garasos csökkenésére vezetett. A többi minőségek ára változatlan maradt. A *prági* vásáron

Átvettük a leghirnevesebb németországi speciális gépgyár, a **Kyffhäuser-hütte** (Artern, Szászország) vezérképviseletét

burgonya- és takarmányfüllesztő-készülékekben

melyeket különböző nagyságban raktárról azonnal szállíthatunk

Árajánlattal szives megkeresésre készséggel szolgálunk!

Braun és Ürményi
Budapest, V., Báthory-utca 7.
Honvéd-utca sarok

Telefon: Aut. 241-34

A KRA" billenő füllesztő 60-650 liter tartalommal

"REFORM" gyorrfüllesztő zuzavál, 100-750 liter tartalommal

40-İK ÉVFOLYAM.

azonban már a tavalyi... azonosabb volt az 1928...

csökkenés. A múlt... az árak... a csökkenés...

Table with 2 columns: 1930, 1929. Rows list various agricultural products and their prices.

az elmúlt két héten... a csökkenés... a csökkenés...

a felhajtás 266 darab... azonosabb volt az 1928...

A sertésvásárok... a csökkenés... a csökkenés...

Bel- és külföldi piaci hírek. (A Mezőgazdasági Termény- és Termékfajlagi Intézet közleményéből.)

A belga kormány... a csökkenés... a csökkenés...

Termény- és takarmányfélék. Gabona- és terménytözsde. (A Budapesti Ár- és Érték-tözsde hivatalos árgyűjtése.)

13:15-13:25, egyéb állomásokról 13:10-13:20, köles 11...

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának jelentése.) 1930. évi február 6-án, a készáru piacon...

Liszt- és őrlémpiac. Budapest, 1930 február 6. Liszt-árak: Budapesti és vidéki nagymalmok árai február-március...

Budapesti ábraktakarmányiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának jelentése.) 1930 február 7.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztályának jelentése.) 1930 február 7. Baltacimtag...

Burgonya. (A Mezőgazdasági Termékek Egyesült Szövetkezetének jelentése.) Budapest, 1930 február 7.

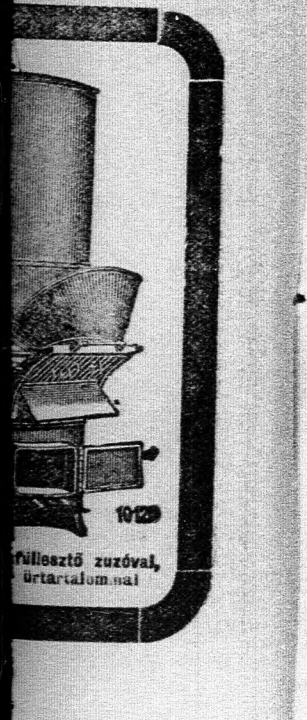
Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) 1930 február 4.

Budapest-józsefvárosi takarmányiac. 1930 február 1. A hét folyamán a takarmányiacra beérkezett árak az alanti...

Külföldi terménytözsdek. Ujvidék, február 6. Az irányzat és az árak változatlanok maradtak.

Liverpool, február 6. Zárlati buzakorpa hajútton 77 shilling. Chicago február 6. A külföldi irányzatjelentések...

Állatok és állati termékek. Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.)

szűrő, szűrő, szűrő... szűrő, szűrő, szűrő...

Large advertisement for 'Hatvani vetőmagvak' (Hatvani seed corn). Includes text: 'Eredeti nemesített', 'Prospektust kérjen!', 'Hatvani vetőmagvak', 'u. m.: sörárpa, zab, kékmák, korai fehér midszentpusztai tengeri, továbbá eredeti Ragis burgonyák', 'a HATVANI NÖVÉNYNEMESÍTŐ R.-T.-nál, HATVAN megrendelhetők'.

darab. Jegyzett árak: bika, magyar, II. r. —'67—'96, III. r. —'60, bika, tarka, I. r. —'98—'10, kivételesen '14, II. r. —'56—'96, III. r. —'60—'84, ökör, magyar, II. r. —'76—'105, III. r. —'50—'74, ökör, tarka, I. r. —'120, kivételesen '38, II. r. —'78—'98, III. r. —'54—'76, tehén, magyar, II. r. —'70—'90, III. r. —'54—'68, tehén, tarka, I. r. —'92—'10, kivételesen '16, II. r. —'60—'90, III. r. —'49—'58, bivaly, magyar —'30—'56, növendék (éves) —'80—'92, kicsontozni való —'30—'46 P kg-kint.

Budapesti szarvasmarhavasár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1930 február 4. Felhajtás 293 darab élő, belföldi szopós borjú. A vásár irányzata élénk volt, az árak kg-kint 6-8 fillérrel emelkedtek. Jegyzett árak: Élőbor, u. belföldi szopós, I. r. '60—'170, kivételesen '173, II. r. '140—'158 P kg-kint.

Tenyézmárhák és jármosok. (A Magyar Mezőgazdák Állattértékesítő R.-T. jelentése.) 1930 február 7. Árak: I. rendű belföldi jármosok (tarka) —'96—'98, I. rendű belföldi jármosok (fehér) —'94—'96, 1/2-2 éves úszók —'96—'1—, 1/2-2 éves tinók —'94—'98, fiatal friss fejűstehén '30—'140 P kg-kint.

Budapesti sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepeinek jelentése.) 1930 február 7. A hétfői ferencvárosi nyit és zárt vásárra a felhajtás 2904 darab volt, ebből angol 139 darab, eladatlanul visszamaradt 151 darab. Élénk irányzat mellett a következő árakat jegyeztük: Prima urasági '62—'164, prima szedett '62—'164, közép '50—'156, könnyű, jobb '32—'146, könnyű, silány '20—'130, öreg, urasági '52—'158, öreg, szedett '46—'150, angol sonkamalac '50—'192, hus 2'20—'230, zsír belföldi fogyasztásra '84—'186, zsír exportra '70, szalonna '50—'156, hasított félért '80—'204, szalámihus 2'16 pengő kg-kint. A téli beállítási való sovány sertés páronként 120—160 kg-ig '60—'180 P kg-kint. A keddi vásárra a felhajtás körülbelül 1100 darab volt. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete hízalására sertéseket elfogad és olcsó előleget biztosít.)

Wienl vágómarhavasár. (A Magyar Mezőgazdák Állattértékesítő R.-T. jelentése.) Az 1930 február hó 3-i, hétfői fővásár felhajtása: belföldi 578, magyarországi 563, cseh-szlovákiai 73, ugor-szláviai 106, veszteljár alatti 1358, összesen 2678 darab. Az irányzat lanyha volt, az árak 10 garassal olcsóbbodtak, bika ára változatlan maradt. Jegyzések: ökör, extrém 2'10—'220, I. r. '80—'190, II. r. '140—'150, III. r. '110—'120, bika, extrém '60—'170, I. r. '150—'160, II. r. '130—'140, III. r. '115—'125, kicsontozni való —'80—'90, tehén, extrém '70—'180, I. r. '130—'140, II. r. '110—'120, III. r. '1—'110 schilling kg-kint. A csütörtöki pótvásár felhajtása 322 darab, irányzat lanyha, változatlan.

Wienl sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Állattértékesítő R.-T. jelentése.) Az 1930 február 4-iki, keddi fővásár felhajtása: belföldi hussértés 142, magyarországi hussértés 477, zsirsértés 2854, lengyelországi hussértés 6090, jugoszláv hussértés 1084, zsirsértés 1920, összesen hussértés 7793, zsirsértés 4774 darab. Az irányzat hussértésben lanyha, zsirsértésben nagyon lanyha volt. Jegyzések: prima zsirsértés 2'10—'220, kivételesen 2'25, öreg zsirsértés '90—'205, szedett zsirsértés 2—'220, kivételesen 2'25, keresztelt '95—'230, kivételesen 2'35, hussértés '90—'250 schilling kg-kint. A csütörtöki pótvásár felhajtása 808 darab (787 darab zsirsértés) volt, az irányzat mind hussértésben, mind zsirsértésben tüzetlen.

Csehországi állattárak. (A Magyar Mezőgazdák Állattértékesítő R.-T. jelentése.) 1930 febr. 8. A f. hó 3-i, prágai marhavasár felhajtása 1001 drb volt, lanyha irányzat mellett. Sertésfelhajtás 5988 darab (851 darab zsirsértés), az irányzat mind hussértésben, mind zsirsértésben közepes volt. Árak: ökör, I. r. 8—'950, II. r. 6'25—'790, tehén, I. r. 6—'750, II. r. 4—'650, bika, I. r. 6'60—'740, II. r. 5'90—'650, növendék 5'50—'650, zsirsértés, I. r. 11—'11'80, II. r. 11—'11'40, hussértés, I. r. 10'80—'11'60, II. r. 10—'10'75 cK kg-kint.

Tej és tejtermékek. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1930 január 27-febr. 1-ig jegyzett árak pengőben. Teljes tej literje —'36—'040, lefölözött tej literje —'18—'018, habtejszín literje 2'80—'360, tejfel literje '60—'240, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 4'20—'560, nagyban 3'60—'420, szedett vaj kg-ja kicsinyben 3—'380, tehénturó kg-ja kicsinyben 1—'120, juhturó kg-ja kicsinyben 3—'360, trappista sajt kg-ja kicsinyben 2'80—'420, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 5—'6 pengő.

Tejplac. (A Budapesti Központi Általános Tejcsarnok R.-T. jelentése.) 1930 február 5. Árusító fiókjaikban a kannatej fogyasztási ára változatlanul 40 fillér.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1930 január 27-161 február 1-ig jegyzett árak pengőben: Csirke, élő, darabja '50—'350, tyúk, élő, darabja 2'80—'5—, kappan, élő, darabja 3—'7—, hizott, leölt ruca kg-ja 2'60—'320, hizott, leölt pulyka kg-ja 2'20—'2'60, libamájkg-ja 5—'12—, ludzsír kg-ja 2'80—'5—, tojás darabja —'09—'13 P.

Gyapju. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeteinek jelentése.) 1930 február 7. A most folyó londoni gyapjuaukcióján kisebb átmeneti javulás után az irányzat ismét lanyhult úgy, hogy általában 15—20% kal alacsonyabb nyitási árfolyamok vannak érvényben. A hazai piacon a gyapjuban az üzlet ugyiszólván teljesen szünetel, s az árak csupán névlegesek. Árak: finom szövetyapju '50—'170, jó minőségű fésűs '50—'180, középminőségű fésűs és szövetyapju '40—'150 pengő, kg-kint. Új gyapjuban az üzlet még nem indult meg, mert olyan árakat kínálnak a kereskedők, amelyeket a gazdák közönség nem hajlandó elfogadni.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacon február 4-e óta a marhabőr ára 5 fillérrel olcsóbbodott. Árak: marhabőr, magyar '05—'110, marhabőr, tarka '15—'120, borjubőr, (hosszu lábbal) 2'30, báranybőr (fehér merinó) 3—'350 P kg-kint.

Külföfelék.

Paprika. (A m. kir. földművelésügyi minisztérium fenntartása alatt álló Növényvédelmi és Növényforgalmi Iroda jelentése.) Budapest, 1930 február 5. Termelői árak: Szeged: Édesnemes paprika kg-kint 2'10—'230, félédes paprika kg-kint '130—'170, I. r. paprika kg-kint —'80—'120, II. r. paprika kg-kint —'60—'80, III. r. paprika kg-kint —'30—'50 P. Kalocsán: Édesnemes paprika kg-kint 2—'220, rózsapaprika kg-kint 1—'120, II. r. paprika kg-kint —'60—'80, III. r. paprika kg-kint —'40—'60, csöves paprika '10 P.

Lenmagpiac. A hamburgi tőzsde 1930 január 28-tól február hó 3-ig a következő lenmagárakat jegyezték: La Plata olajlenmag február-márciusi szállításra új termésből q-kint I. 28-án 21.20, I. 29-én 21.10, I. 30-án 20.90, I. 31-én 20.80, II. 1-én és 3-án 20.90 hollandi forint. (1 hollandi forint = 230 P.) Bombay olajlenmag február-márciusi szállításra tonnánként I. 28-tól 31-ig 20.26, II. 1-én 20.26, II. 3-án 20.00 fontsterling. (1 fontsterling = 2781 P.)

Zöldség és gyümölcs. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1930 január 27-161 február 1-ig jegyzett árak pengőben. Zöldség: Sárgarépa —'08—'16, petrezseyem —'14—'20, zeller —'12—'24, kalarábé —'10—'24, vöröshagyma —'06—'10, fokhagyma —'80—'180, cékla —'14—'20, fejeskáposzta —'08—'20, kelkáposzta —'10—'18, kelbimbó —'60—'120, vöröskáposzta —'26—'40, fejessaláta, drb-ja —'10—'30, torma —'50—'160, burgonya, róza —'12—'16, q-ja 8—'13—, burgonya, közönséges —'06—'09, q-ja 5—'6—, burgonya, kifli —'16—'24, q-ja 14—'18—, champion-gomba 2'50—'450, fekete retek —'14—'20, sóska 2'60—'4—, paraj —'60—'90. Gyümölcs: alma —'30—'2—, körte 1—'240, szőlő (télire eltett) '40—'280, dió 1'20—'2— P.

Budapesti vadpiac. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1930 január 27-február 1-ig jegyzett árak pengőben: szarvas, egészben kg-ja 3'60, vaddisznó kg-ja 3'60, nyul, bórben darabja 3—'650, fácán drb-ja 4—'6— P.

Budapesti halpiac. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1930 január 27-febr. 1-ig jegyzett árak pengőben kg-kint: ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 2'20—'320, nagyban 1'80—'230, ponty, jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 1'60—'240, nagyban 1'40—'180, harcsa, élő, kicsinyben, nagyság szerint 4'80—'64—, harcsa, jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 3—'5— P.

Borpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete borosztályának jelentése.) 1930 február 6. Az utolsó héten a borpiac forgalmában lényeges változás nem volt. A kistermelőknel a készletek kezdenek csökkenni és a kínálat is gyengébb. Ezzel szemben a nagytermelői boraikat nagyobb tettelekben kínálják, ami az uradalmi borok árát, tekintve, hogy a kereslet egész minimális, bizonyos fokig nyomja. Az árak a következők: Kistermelőknel kádárka árukért 2—'250 pengőt fizetnek hektoliterfokonként. Zöld-fehér urasági borokért, 11°-osért 23—'28, 12°-osért 28—'38, magasbók foku borokért 35—'48 pengőt fizetnek hektoliterenként és vidékenként.

Szész és szeszestinnok. Az Országos Szeszértékesítő R.-T. végrehajtóbizottsága január 28-án tartott végrehajtóbizottsági ülésében az összes szeszkatagóriáknak változatlan jegyzését határozta el. A detailforgalomban finomított szesz változatlan árban, denaturált szesz 100 literen felüli vételnél 64 pengőig, 100 literen alul 66 pengőig kelt el azonnali készpénzfizetés mellett. Gyümölcspálinka. Az Országos Gyü-

mölcseszeforgalmi R.-T. január 29-én tartott végrehajtóbizottsági gyűlése a gyümölcspálinka áraknak további intézkedésig való változatlan jegyzését határozta el. A forgalom megélénkül.

Cukor. (M. T. I. jelentése.) London, 1930 február 6. Cukortőzsdezárlat. „B” típusú fehér cukor londoni szabadraktárból február 9/1 1/2—9/2 1/4 shilling per cwt. (1 shilling = 12 pence = 1'39 P, 1 cwt = 50'8 kg.) Az irányzat tartott, a forgalom élénk.

Fapiac. A fenyőfapiacon változatlan árak mellett csak gyenge kereslet észlelhető. Termelői körökben az árak megszilárdulását remélik. Keményfában alig jönnek létre üzletek, mert a belföld nem felvevőképes, a külföld pedig egyelőre csak furnitólgy és diófa iránt érdeklődik, amely utóbbi cikkből egészséges áru csak kevés van a piacon. Tűzfában az enyhe időjárás miatt pang az üzlet, az árak azonban csak jelentéktelen mértékben csökkentek, mert a szlovenszki és erdélyi termelők tartják az árakat, amelyek budapesti paritásban bíkk hasábfánál 355 pengő körül mozognak, míg belföldi száraz dorong Budapesten 300—310 pengő 10,000 kg-kint. Boka faszén termelői ára 800, retortafaszén 900—920 pengő vagononként magyar határállomásraól.

Országos állatvásárok. 1930 február 10-től 17-ig. Február 10. Mágocs, Pécsvárad, Dióviszló, Sárobagárd, Kaposmérő, Nagyszakácsi, Nagyrákos, Veszprém, Bácsalmás, Kenderes, Dunavecse, Irsa, Fehérgyarmat, Rakaca, Nagyfüged, Hatvan, Pászto, Nógrád, Tarca, Csipkerek, Galambok, Kocsér, Pápóc, Zalaszentbaláz. Február 11. Rábacsanak, Szikszó. Február 12. Székesfehérvár, Lébény, Csapod, Városlőd, Kaba, Csorna. Február 13. Lövő, Tiszalök, Vecse, Mezőkövesd. Február 14. Szentlőrinc, Zalaezerszeg. Február 15. Dráva-fok. Február 16. Mike, Szeged, Abádszalók, Felsődabas, Ujkécske. Február 17. Harkány, Vál, Szeghalom, Jászapati, Dunapataj, Kóka, Miskolc, Büssü, Sajószentpéter, Tüskevár.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Figyelmeztetés. Felhívjuk olvasóink figyelmét az OMGE egyesületi tanácsának arra a határozatára, hogy a szerkesztőség csak előfizetőknek adhat kérdéseikre feleletet és csak abban az esetben, ha egyidejűen pénzben vagy dényben 40 fillért csatolnak, ha a szerkesztői üzenetekben és 60 fillért, ha levélben kívánják a választ. — Kéziratokat nem adunk vissza. — Nevelten levelekre nem válaszolunk.

„Somogyi gazda.” Arra a kérdésre, hogy kat. holdankint 285 pengő vagy ennél 10%-kal kisebb befektetéssel végzett alagsóvezetés Somogy vármegye déli részén hasznosítható lesz-e, ilyen egyszerűen nem lehet válaszolni. A hasznosíthatóság az értékesítési viszonyoktól is függ. Az alagsóvezetést illetően csak azt lehet megjegyezni, hogy ha a talaj jó, csupán vizet át nem eresztő, a jól vezetett alagsóvezetés folytán a talaj nedvessége csökken, a földalatti nedvesség eltűnik, a talaj melegebb és korábban művelhető lesz rajta a kultúránövények megteremnek. Idővel a talaj kötöttsége is csökken, vagyis végeredményben az alagsóvezetés hatásaként a talaj művelésre alkalmassá válik. Tehát művelés szempontjából az alagsóvezetés költött, nedves talajokra jó hatású. R-r.

M. A malombükköny, malomkonkoly, feketebersó kilúzása — amely a csillagfűrtagnál a keserű anyagok eltávolítása végett szükséges — felesleges. A felsorolt magvak ugyanis távolról sem tartalmazzak olyan mennyiségű keserűanyagot, mint a csillagfűrtagnak s azokat finom dara alakjában a többi abrakkal összekeverten szarvasmarhával minden további nélkül etethetjük. Sertéssel a felsorolt hüvelyes magvakat csak mérsékelt mennyiségben és kellő hozzátartoztatás után szabad etetni, de igen ajánlatos azokat etetés előtt párolni. Igen helyes tehát, hogy a borsót, bükkönnyt és konkolyt burgonyafőzőben két óra hosszat erős gőzzel párolja és ezután főzött és zuzott burgonyával keveri. Szükség esetén azonban a zablisztet, illetve árpalisztet is gőzölni, mivel ezeket szárazon is jól el lehetne keverni a többi főzött (párolt) elességgel. A használt etetési mód mellett egyáltalában nem kell tartani a sertések mérgezésétől. W. I.

G. I., Nagykörs. A juhok büdös szántásának orvoslására a sebészlet feltárása, az elhalt szövetek eltávolítása után a szöveti elváltozások szerint különböző gyógyszereket lehet alkalmazni. Ezek között azonban egyiknek a hatása sem annyira speciális, hogy a betegség gyógyulása az orvoslás után feltétlenül várható lenne. A gyógyszeres orvoslást edző anyagokkal (cuprum sulfuricum, kéndioxid készítmények, zincum sulfur., carbolsav, salétromsav) kell végezni, ha a szövetekben elhalás van és az elhalt szövetek eloldódását akarjuk siettetni; máskor a tulszajzódott szöveteket távolítjuk el enyhébb edző folyadékokkal (rézgálicold,

CHLORAMIN-HOMOK (Streuchloramin) HEYDEN NYERS-CHLORAMIN (Rohchloramin)
száraz felszórásra oldatok készítésére
a legkötőbb fertőtlenítő szerek mezőgazdasági célokra.
Kezelésük egyszerű, megbízhatóak, olcsók, nem mérgező hatásúak. ~ TEJÜZEMEK, ISTÁLLÓK, BAROMFI-
UDVAROK és BAROMFIOLAK GYORS, BIZTOS, OLCSÓ FERTŐTLENÍTÉSE. ~ Beszereshetők: 8257
SZÉKELY ANDRÁS és TÁRSAI-nál, Budapest, V., Nádor-utca 32. sz.
Telefon: Automata 258—68 Sürgőnycim: Szat Budapest

Uj típusu

Fordson traktorok
budapesti raktárunkról már szállíthatók

AJÁNLATTAL SZOLGÁL A LEGRÉGIBB AUTORIZÁLT KÉPVISELET:
HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI, BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 12.

Fiók: Székesfehérvár
Magyar Király Szálló épület.
Kérje 4. számú prospektusunkat!

ár 29-én tartott végrehajtó-pálina árának további intézését határozta el. A forgalom

London, 1930 február 6. fehérek cukor londoni szabad-4 shilling per cwt. (1 shilling = 508 kg.) Az irányzat tartott,

Altozatlan árak mellett csak rmei körökben az árak megában alig jönnek létre üzletek, es, a külföld pedig egyelőre nt érdeklődik, amely utóbbi vés van a piacon. Tüzfűzében az üzlet, az árak azonban kkkentek, mert a szlovenszói árakat, amelyek budapesti pengő körül mozognak, míg ten 300-310 pengő 10,000 ra 800, retortafaszén 900-920 árallomáról.

február 10-től 17-ig. Február 10. Sárbogárd, Kaposméről, prém, Bácsalmás, Kenderes, Rakaca, Nagyfüged, Hatvan, ek, Galambok, Kocsér, Pápc, Abacsanak, Szikszó. Február 11. Csapod, Városd, Kaba, zalók, Deveser, Mezőkövesd, gerszeg. Február 15. Dráva-d, Abádszalók, Felsődabas, Vál, Szeghalom, Jászvati, Sajószentpéter, Tuskevár.

ÜZENETEK.

asóink figyelmét az OMGE társulatára, hogy a szerkesztésekre felelet és csak kézenben vagy bélégyben tői üzenetekben és 60 fillért. — Kéziratokat nem adunk válaszulunk.

lése, hogy kat. holdankint kisebb befektetést végzett déli részén hasznosított választói. A hasznosított. Az alagsóvezést illetően ha a talaj jó, csupán vizet agasóvezés folytán a talaj nedvesség eltűnik, a talaj szs rajta a kultúrnövények öltése is csökken, vagyis hatásaként a talaj művelés szempontjából az ára jó hatású. R-r.

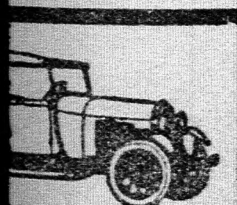
nkoly, feketeborsó kilog-1 a keserű anyagok eltávolítás. A felsorolt magvak k olyan mennyiségű keserűmag s azokat finom dara keverten szarvasmarhával. Sertéssel a felsorolt hüvelyesekben és kellő hőmérsékleten ajánlatos azokat betétes hogy a borsót, búkknyót és hosszal erős gőzzel párolja nyával keveri. Szükségtelen paliszet is gözölni, mivel ne keverni a többi főzött ési mód mellett egyáltalán nérgzésétől. W. I.

ős sántaságának orvoslá-ehalt szövetek eltávolítása nt különböző gyógyszere-azonban egyiknek a hatása egész gyógyulása az orvos- A gyógyszeres orvoslást cum, kéndioxid készítmé- salétromsav) kell végezni, az elhalt szövetek ellökő- tulszajzott szöveteket radékokkal (rézgálicoldat,

chloramin)

6257

SZ. Budapest

esfehérvár ály Szálló épület. mu prospektusunkat!

zinkkloridoldat), a már gyógyulófelben levő sebeket hinto- porral, pyoktanin-oldattal, jódinturával, kátrány-spiritusz keverékkel stb. lehet kezelni. Az egészséges állapotokat a betegekétől el kell különíteni és ha lehetséges, más majorba helyezni, emellett arról is kell gondoskodni, hogy az akól, az alom száraz és tiszta legyen. Lovaknál, csikóknál a dörögöldés, egymás rágása, különböző bőrbetegségek esetén (tetvesség, rühösség, ekcema stb.) fordul elő. A baj megszüntetésére csak az állatok megvizsgálása után lehet tanácsot adni, ezért tanácsért forduljon állatorvoshoz, aki a bánatalom megállapítása után megadja az orvoslásra az utasítást. Többi kérdésére egy más alkalommal válaszolunk.

G. Gy. E. dr.

Bérgazdaság. Bazsikusza. Ha a szóbanlevő 40 holdas „Taktaközi” azelőtt is silány legelőnek használt, de időközben szántóföldnek feltűrt terület erősen kötött agyagtalaj és sovány, amelyet csak május közepén lehet juhlegelőnek használni (bizonyára azért, mert nedves?) és már június közepén kiszűl, akkor azt jó lenne megmeszezni, hogy talajkötöttségén javítson, azt vizet átérésztővé, porhanyóbbá és jobban szellőződévé tegye, mert az ilyen szappanszerűen összeálló, „dögölt”, tevéketlen talajon meg legelővel sem lehet eredményt elérni. Azt hiszem, meg fogja a számítását találni, ha a táblát alaposan megmeszezi, akár cukorgyári méziszappal, akár a „Trixi”-nek elkeresztelt érdi vagy tatónyi méziszappal, utána azután istállótrágyával megtrágyazza, hogy humusz tartalmát és vele baktériuméletet vigyen bele, mert anélkül még a műtrágyákkal sem lenne eredménye. Természetesen találok, hogy az ilyen „dögölt” talajból már évek óta nincs semmi jóvédelem! (Kár volt eddig is vele várni!) Kérdése szerint ezen a 40 magyar holdas táblán juhlegelőt akar lefektetni. Az nem volna helyes, hogy most tavasszal az őszi buzavetésbe vetné bele a fűmagkeveréket, mert a fűmagvetést még akkor is elnyomná a buza, ha nem volna sűrű és buja (megdült) azért, mert tulsokáig árnyékolná be a kezdetben harszálvékony, tehát éhletesen fűszálakat. Ez azután azért is kár volna, mert a fűmagvetés nem olcsó dolog, tehát kárba veszne a pénzkiadás és a munkája. A másik szempont pedig az, hogy az ilyen tuikötött talaj, ha az kiszárad, nemcsak összezsugorítja a finom fűszálakat, hanem elzárja cserepeivel a filigrán gyökérszétől a levegőt is és így a fűmagvetést mintegy megfojtja. Már ezért is érdemes a kemény talajt a meszezéssel megporhanyítani. Azt nem írta meg a t. kérdőíve, hogy a szóbanforgó tábla milyen fekvésű? Nedves? száraz? sik? dombos? van-e mézstartalma? és mikor volt utoljára trágyázva? Így a felelet is általánosságban lesz tartva. Juhlegelőnek az alábbi fűmagkeverék lesz használható:

Table with 3 columns: Item name, Percentage, Weight. Includes items like Fehérherce, Komlós lucerna, Szarvaskerep, Baltacim, Vörös csenkesz, Réti komócsin, Csomós ebir, Tarackos tippán, Angol perje, Réti perje.

kat. holdankint. Ebből szálfú 30%, aifjú 40%, pillangós 30%. Ezt a fűmagkeveréket talán úgy volna helyes elvetni, hogy a buza aratása után a tarlót rögtön megmeszezzék és beszántáná július elején, augusztus végén megtrágyázzák és leszántáná, azután szeptember első felében (esők után) elvetni a fűmagkeveréket. Ha adna az istállótrágyával szuperfoszfátot is, azzal csak biztosítaná a jó terméseredményt több évre. A fűmagvak ára benne van minden előkelőbb fővárosi vetőmagkereskedés árjegyzékében, tehát az árakat és a költséget kiszámíthatja magának. Dorner.

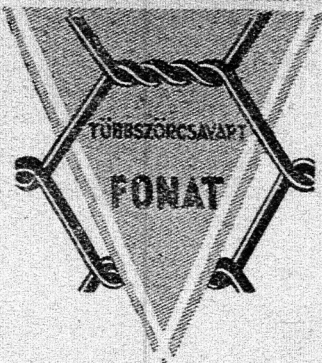
Haidekker-Hungária drótfonat kitűnő. HAIDEKKER SÁNDOR R.-T. Budapest, Üllői-ut 48/B. Pók: VIII., Flumel-ut 3.

Nemzetközi Gépkereskedelmi R.-T. BUDAPEST, V. KERÜLET, VILMOS CSÁSZAR-UT 32. SZÁM. A Györi Waggonyár szekérkerék gyártmányainak vezérképviselete. Modern gazdaságokban kitűnően bevált

szekérkerék hajlított talppal, vasalva. — Tökéletesen száraz faanyag! — Rendkívül tartós! — Készül minden járatos méretben.

DEICHSEL

Központi iroda: BUDAPEST VI., Vilmos császár-ut 15/d, félémelet

Uj szakkönyvek!

Table listing various books and their prices. Includes titles like 'Növénytermesztés tan II. kötet', 'Tejgazdasági zsebkönyv 1930', 'Szőlőgazdálkodás és hegyvidéki szőlőművelés', etc.

Advertisement for SZAB. DELTA DRÓTFONAT. A LEGJOBB KERÍTÉSANYAG. KOLLERICH PÁL ÉS FIJA. BUDAPEST, IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

Advertisement for TRÁGYA LESZIVATTYÚK. GUZÓ BÉLA ÉS TÁRSA. TRÁGYALÉ-ÉS VIZKÖRDŐK. TRÁGYALÉSZITŐK. ALLANDÓAN KÉSZLETEN.

Advertisement for UNIVERSAL and GLOBUS machinery. Includes images of a tractor and a sprayer. Text: 'UNIVERSAL' magasnyomású dugattyús permetező. 'GLOBUS' cukorrépahez, 'ARBOR' gyümölcsfához, speciális belső ölmózással.

Large advertisement for KÁLISÓ. KÁLISÓ nélkül csökken a termés. Mennyisége! Minősége! Ellenállóképessége, Eltarthatósága, Szállíthatósága.

Advertisement for 'Káli' fertilizer. Digtalan szaktanácsal szolgál a 'Káli' Műtrágyakereskedelmi R.-T. Mezőgazdasági Tanácsadó Irodája Budapest, V., Személynök-utca 7. Telefon: Aut. 176-15 6568

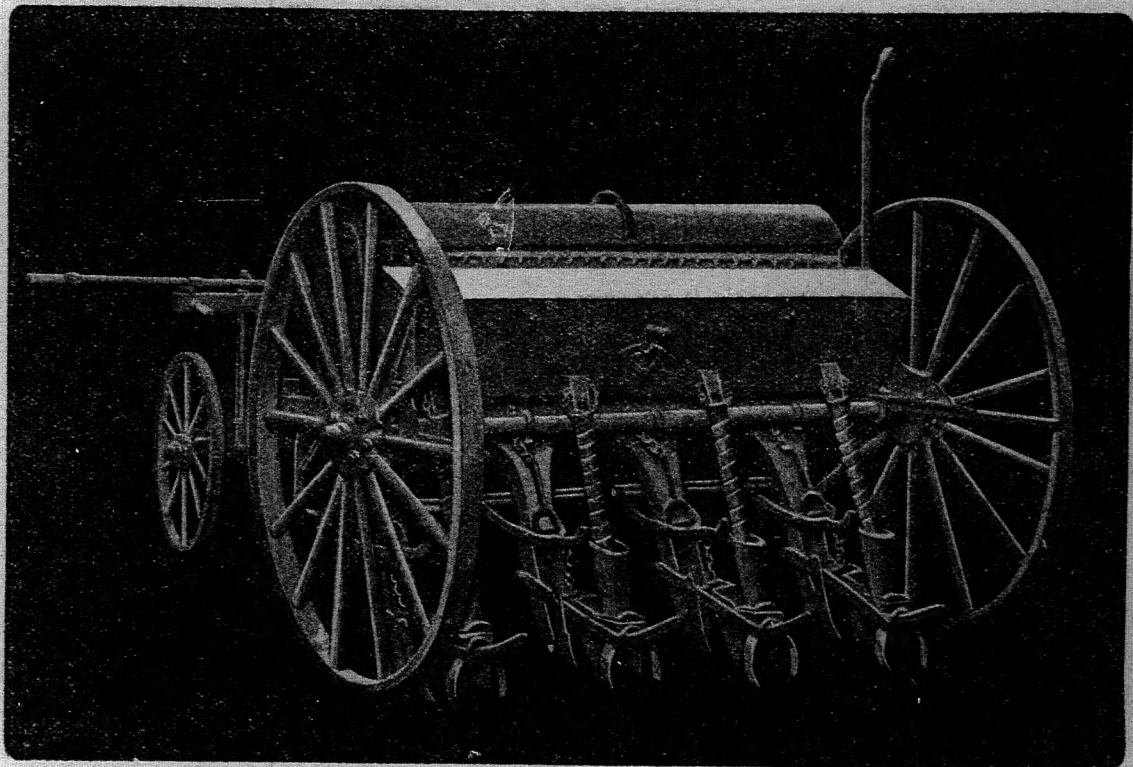
Cukorrépa

a leghálásabb kulturnövény,
de megkívánja a maga különleges termelési módszerét.

Az eredeti „**MELICHAR**”
különleges cukorrépa vetőgépek

a répamagot megszakítás nélküli, egyenletes gyöngysorba vetik, avagy kívánságra fészekbe ültetik (dibblizik).

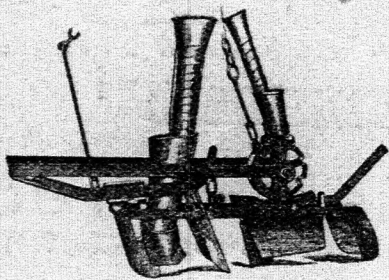
A gép úgy műtrágyaszóróval egyesítve, mint anélkül is kapható.

Részletes ismertetést készséggel küldünk.

Referenciákat az ország legnagyobb és legelső répatermelő gazdaságai sorából készséggel adhatunk.

Ha kalászosok vetéséhez **MELICHAR**-vetőgépet használ,
különleges **CUKORRÉPA-CSOROSZLYÁINK** alkalmazása révén
átalakíthatja azt **CUKORRÉPAVETŐGÉPPÉ**.

E csoroszlyák kaphatók műtrágyacsatornával vagy anélkül.

A cukorrépa vetemény egyidejű meghengerléséhez használja a cukorrépa-vetőgépeinkre alkalmazható olcsó kis nyomókorongokat.

Különleges szerszámokat a cukorrépa-termelés minden munkálatához legcélszerűbben nálunk szerezhet be:

vetés utánra: Zehetmayer-tüskésboronát,
kapáláshoz: { eredeti többsoros Deyl-kapát,
kézi „Planet”-tolókapát,
egyezéshez: Deyl-egyezőkést,
fejtrágyázáshoz: két- és többsoros Chillszórógépet,
répaszedéshez: Deyl-répakiszedőgépet.

Ajánlatokkal készséggel szolgál:

BÄCHER-MELICHAR, Budapest, V.,
Vilmos császár-ut 60.

Telefon: Aut. 228-02 és 219-57

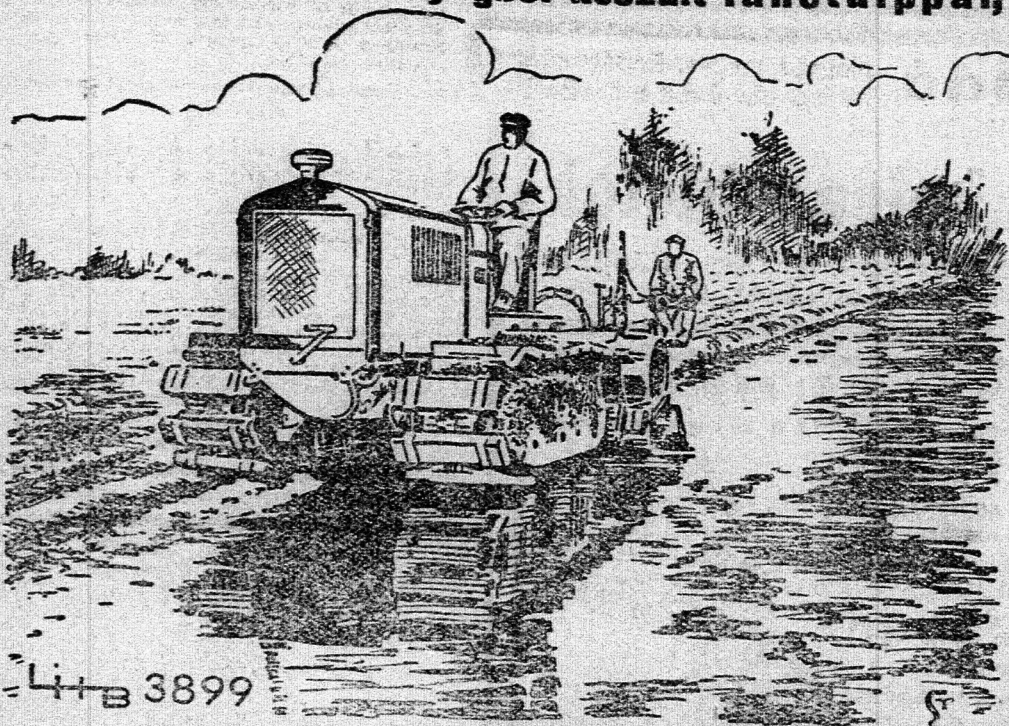
Sürgöncim: Kultur, Budapest

LINKE-HOFMANN-BUSCH MŰVEK

legújabb gyártmányu

36-50 lóerős LÁNCTALPAS TRAKTOR

speciális anyagból készült lánctalppal, tökéletesen tartós kiviteiben.

Lit B 3899

Az összes tavaszi munkálatokhoz mégolyan nedves talajon is, kitünően alkalmas!

Kultivátorral és tárcsásboronával óránkénti teljesítmény kb. 10 m. hold.

A „Magyar Föld r.-t.” f. é. január 27-én kelt bizonyítványa szerint, a sarkadi béruradalmukba mult év augusztusban szállított lánctalpas traktorunk, az idény végéig 1677 m. holdat és 900 négyszöglet szántott és tárcsázott.

Vezérképviselők: GRESKOVICH és SCHACKE

Iroda: BUDAPEST, VI., Vilmos császár-ut 51.
TELEFON: AUT. 291-21

Műhely és alkatrészraktár: BUDAPEST, VI., Váci-ut 69.
Távíratí cím: LINKETRAKTOR.

Lencse- és borsóvetőmagot

ajánlunk elsőrangú minőségben, legolcsóbb áron. Kivánatra mintázott ajánlatot készséggel küldünk. 335

LORSCHY TESTVEREK
terménynagykereskedők
Budapest, V., Markó-u. 3. sz.

Új, második bővített kiadásban megjelent: Általános állattenyésztéstan

Irta: **Dr. Wellmann Oszkár** főisk. tanár.
334 oldal, 196 képpel és 4 színes melléklettel.
Ára 12 pengő.

„Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)

Vadászok, erdészek és erdő-gondnokságok figyelmébe!

Rókat vesz egész 60 schillingig nagy és puha darabokat,

Nyusztot vesz egész 140 schillingig nagy és sötét darabokat,

Görényt vesz egész 28 schillingig

Minden más gereznát a legmagasabb áron. Tegyen kísérletet egy próbaküldeményvel. A portót én fizetem. A küldemény a feladó tulajdonát képezi mindaddig, míg ki nem fizetem. Őz- és szarvasagancsokat is a legjobb áron vesz

LEOPOLD TACHAUER, Wien
II., Obere Donaustrasse 63. Alapítási év 1875.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

A csornai prépostság tulajdonát képező és Sopron megye Kislédec község határában fekvő

216 kat. hold és 241 □-öl

kiterjedésű mezőgazdasági birtok 1930 október 1-től kezdődőleg több egymásután következő évre kiadó.

Ugyancsak a nevezett prépostság a f. év április 1-től kezdődőleg bérbeadná a sopronmegyei Hővej község határában fekvő birtokának mintegy 5 kat. hold kiterjedésű és baromfitenyésztésre kiválóan alkalmas major területét.

Mindkét helyen megfelelő lakás, szilárdan épült és jókarban tartott bőséges gazdasági épületek állanak a bérlo rendelkezésére. Komoly érdeklődők Kislédecet, illetőleg f. év március hó végéig, a hőveji majorterületet, a hirdetmény közzétételétől kezdődőleg bővebb felvilágosításért forduljanak a prépostság jószágfelügyelőségéhez, Csorna, Sopron m. Közvetítők nem díjaztatnak.

Szavatolt fajtisztá (vevő tetszése szerint, első vagy második utántermésű)

amerikai lófogó tengerire,

mely mult évben rendes szántóföldi művelés mellett, gyengébb talajon

kat. holdankint 39 1/2 métermázsát

termelt (szeptemberi beérésre), szemben a legjobb hazai magyarokkal ugyanott elért 23 1/2 mázsás termésrel, idén pedig kat. holdankint 35 métermázsát termelt a tartós szárazság ellenére, szemben a 21 mázsás hazai magvak termésével,

készletünk erejéig előjegyzéseket elfogadunk februári szállításra, szemesen

ára előzetes készpénzfizetés ellen kg.-kint 0.50 P

50 kg. vételénél 10%, 100 kg.-nál 15%, nagyobb mennyiségénél 20% engedménnyel. 25 kg.-nál kisebb mennyiséget nem szállítunk, 329

ILLÉS IMRE uradalmi intézősege, Simonmajor, Tolna m.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

gyökerez hazai vesszők, fajtisztán, legolcsóbban a NEMZETKÖZI BORKERESKEDELMI R.-T.-nál Budapest, VIII., Kenyérmező-utca 6. Kérjen árajánlatot! 317 Kérjen árajánlatot!

Mezőgazdasági szeszgyárberendezést veszek.

Ajánlatokat részletes minőségi leírással „Gazda 11. 65” jelígre Sikray hirdetőirodába, Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 33. sz. kérek. 334

Eladó vas-szesztartályok

egy darab 400 hektoliteres egy „ 200 „ két „ 100 „ valamint gőzkazánok, tápszivattyúk, szeszmérőóra és egyéb főzdei berendezések.

Cím megtudható: SIKRAY hirdetőirodájában, Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 33. 336

Megjelent!!! Bittera Miklós dr.: Növénytermesztéstan

II. kötete Különleges rész 312 oldal, 43 ábrával Ára 10 pengő

„Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

VETŐMAGOT TAVASZRA LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:

KERTÉSZ LAJOS magkereskedő, Budapest, V., Falk Miksa-utca 10. 821

Korai vetőburgonyát, nemes fajtájú korai kili, nagyfokú keményítőtartalma wohlmann legolcsóbb napi árban szállít előnyös fizetési feltételekkel.
SCHONWALD LIPÓT burgonyaközvetítő irodája
 Budapest, IX. ker., Lónyay-utca 46. sz.
 Telefon: Aut. 874-42 328
 Burgonyavetőmagtermelés. Több aranyérem, kitüntetések.

Nagy olaj és tüzelőanyagmegtakarítás.
Ősáronjon TEVES duettiggyűrűvel!
 Nagy raktár traktorméretekből, javítási méretekből nagy választék.
BALOGH ARTHUR okl. gépészmérnök
 Budapest, V., Lipót-körút 27. szám
 Telefon: Automata 295-39 6890

Zöldborsótermelést
 vállalat pestkörnyéki uradalom bármily nagyságu területen. Ajánlatokat „Zöldborsó 324” jellegre a kiadóhivatalba kérünk

Vaskeretes melegágyi ablakokat
 100 x 150 % méretben azonnal szállít:
Farkas és Társa R.-T.
 vasszerkezeti és lakatosárugyára
 Budapest, VI., Lehel-utca 8. szám
 Telefon: Linót 928-62 6514

Szép, erős mezei nyulat
 (Rummel) vérfelrítés céljából szállít darabonként 12 pengőért a magyarországi fogási helyről
Julius Mohr jr., Ulm-Donau
 (Deutschland). 333

Kérje író- és irodaszerek nagy képes árjegyzékét, díjmentesen küldjük!

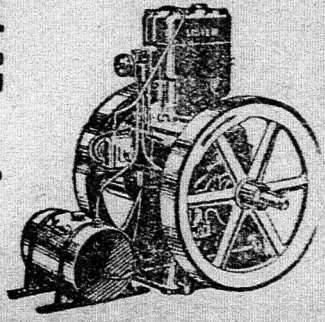
„Patria” Irod. Váll. és Nyomdai R.-T.
 Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telefon: Aut. 863-25

A földmívelés közgazdaságtana
 AGRÁRGAZDASÁGTAN ÉS AGRÁRPOLITIKA
 Írta: Mattyasovszky Miklós műegyetemi tanár
 Ára: 18 pengő
 Ez a könyv nemcsak rendszerbe foglalja az agrárpolitikát, de elméletileg is megalapozza. Szerez az agrárpolitikának önálló helyet jelöl ki a közgazdaságtanban s az elmélet szempontjából is kimutatja, hogy a mezőgazdasági kérdések külön törvényességűek alkotnak s ezért külön tudományos tárgyalást is kívánnak. A könyvnek két főrésze van: I. elméleti, ez az agrárgazdaságtan és II. gyakorlati, ez az agrárpolitika; utóbbi pedig külön fejezetekben tárgyalja a föld, a munka, a tőke, a rendszert, a szervezkedést és az értékesítés mezőgazdasági szempontjait.
 „Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Gőzekebárszántást vállal
Wolff Ernő, Budapest—Kelenföld, Budaörs-út 101. sz.
 Telefon: LÁ. 12-82 Sörgőnyelm: Wollfke, Budapest. 6363

Bérbeadó Nógrád megye, Rétság község határában, Jásztelekpusztán, 1930. október 1-től
632 kat. holdas birtok
 épületekkel, élő- és holtfelszereléssel. Bővebbet: **Püspöki uradalom jószágigazgatóságánál, Vác.** 327

MINDENŰRT SEGÍT
 a csekély üzemeltettségű, feltétlen megbízható, hosszú élettartamu **LISTER MOTOR.**
 15-25 lóerős angol
 Magyarországon 20 év óta 1000 darab **LISTER MOTOR** van üzemben.
 Kérjen ajánlatot Lister benzínmozdonyra!
 Vezérképviselet:
Südfeld Gábor
 okl. gépészmérnök.
 Budapest, VI., Szondy-u. II. szám.
 6317 Telefon: Aut. 246-11
 Vidéki képviselők kerestetnek!!!

Nincs többé kifakult, repedezett lószerszám ott, ahol a „LUKRECIA” lószerszámfestő és impregnáló használják

 Azonnal hozasson Tekintetes ur „LUKRECIA”-t, milliókat takarít meg
 Esős időben nélkülözhetetlen! 6399
 Gyártja és szállítja: **Vad és Takács vegyi- és olajipartelepe,**
 Budapest, VII., Bácska-u. 9. Telefon: József 422-19

Mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok igazgatósága.
 480/1930. szám.
Hizott szarvasmarhák eladása
 A mezőhegyesi magy. kir. ménésbirtok belsőkamrási g. kerület 21. sz. majorjában elhelyezett kb. 18 drb. nyug. hizott tehén és 8 drb. nyug. hizott bika
1930. évi február hó 11-én délelőtt 11 órakor
 Budapesten, a földmív. minisztérium mezőgazd. üzemek osztályában (III. em. 302. a.) zárt írásbeli ajánlati versenytárgyaláson el fog adatni.
 Az eladásra kijelölt állatok a ménésbirtokon megtekintethetők s előzetes értesítésre a ménésbirtok fogatol rendel ki. A részletes eladási feltételeket kívánatra megküldi
 Mezőhegyes, 1930. január hó 31-én 330
 a Ménésbirtok Igazgatósága.

Gróf Waldeck Frigyesné, sz. Degenfeld-Schönburg Paulina grófnő tulajdonát képező Ujfehértó községben levő, kőút mellett, a legközelebbi vasútállomástól négy kilométerre fekvő ugynevezett „**Kisszegegyháza**”
2375 (1200 öles) hold birtok
 1931. január hó 1-től 12 évre haszonbérbe kiadó. Közelebbi felvilágosítást és a birtok megtekintésére engedélyt **Nánássy István** igazgató ad Ujfehértón. Közvetítők díjazásában nem részesülnek. 326

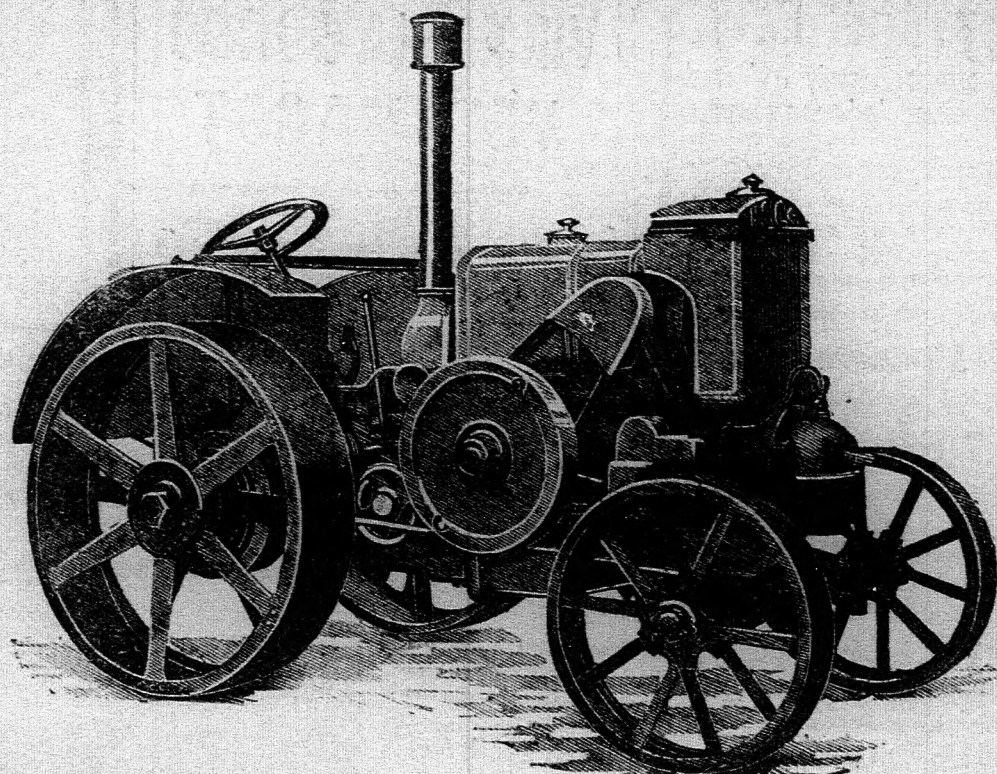
Megjelent!
Gyümölcsstermesztés és értékesítés
 A m. kir. földművelésügyi minisztérium megbízásából írta:
Mahács Mátyás
 kert. tanintézeti tanár.
 Tartalmának főbb fejezetei: A gyümölcsfa teste. A gyümölcsfák fejlődésének feltételei. A gyümölcsös talaja. Gyümölcsfák és gyümölcsbokrok szaporítása. Faiskola. A gyümölcsfák ültetése. A gyümölcsfák metszése. A gyümölcsfák részletes tárgyalása. A bogycs gyümölcsök. Védekezés az élősködők ellen. A gyümölcsfák gombakártevői. A gyümölcsfák főbb állati ellenségei. Elemi károk. Gyümölcsfeldolgozás.
 A 416 oldalra terjedő, 251 ábrával díszített vaskos kötet ára 25 pengő.
 „Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

ÁLLAMI ELISMERŐ OKLEVÉL
 ARANY ÉREMEK EZÜST ÉREMEK
 ALAPÍTTATOTT: 1909.

WEISZ A. FOGASKERÉKGYÁR
 FOGASKERÉKEK
 AUTÓALKATRÉSZEK
 GÉPGYÁRTÁS
 HENGER- és FŐTENGELY-KÖSZÖRÜLÉS
 BUDAPEST, VIII., NAGYTEMPLOM-U. 34.
 TELEFON: JÓZSEF 398-07 és 455-85

Iránymutató kezikönyv a házi díszítőipar terén!
Huszka József tanár
A magyar turáni ornamentika története
 című most megjelent műve, mely 287 eredeti ábrában mutatja be a magyar díszítőművészet legsikerültebb alkotásait // **Ára 30 pengő**
 Részletes prospektus ingyen!
 Részletfizetésre is kapható!
 „Patria” r.-t. könyvoszt., Budapest, IX., Üllői-ut 25.

MINDEN GAZDANAK
 NÉLKÜLÖZNETELEN, hogy a DR. RÁCZ-FÉLE SZAB. FÜLGOMBOKKAL
 Állatait tartósan megjelölje, ha
 1. állatállományát pontosan ellenőrizni akarja,
 2. ha házi törzskönyvet vezet,
 3. ha állatait közös legelőn, vagy idegenben tartja,
 4. ha juhállományát nem a gyapjút rontó szurokszámokkal akarja tartósan megjelölni. 6834
 100 darab ára szarvasmarhák és sertések számára ----- 25 P
 100 darab ára juhek számára ----- 15 P
 Megrendelhető kizárólag vitéz **Kiss Lajos** urad. tisztartónál, Tiborszállás, Szatmár megye.

FONTOS az ár, de
FONTOSABB a minőség!
A H-S-C-S NYERSOLAJTRAKTOR

minőségben többet nyújt, mint amennyibe kerül, mert

tartósságával
olcsó üzemével
megbízhatóságával
elpusztíthatatlan szerkezetével

többet nyújt, mint bármely más traktor.

Nincs traktor, mely egyszerűségben, alkatrészeinek kis számával vele a versenyt felvehetné.

Ugyanez áll a **H-S-C-S traktorekére** is.

Érdeklődjék ott, ahol **H-S-C-S** nyersolajtraktor dolgozik, hogy így van-e!

A H-S-C-S traktor elejétől végig magyar kéz munkája!

Kérjen ajánlatot.

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH

Magyar Gépgyári Művek Részvénytársaság * Budapest, VI., Vilmos császár-ut 57. sz.

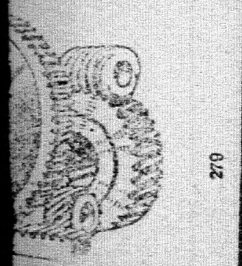
AVANT

ca 10. 321

Degenfeld Schönburg Paulina
 értó községben levő, kőút mel-
 lől négy kilométerre fekvő
 „egyháza”
 (es) hold birtok
 használatba kiadó.
 iratok megtekintésére engedélyt
 ad Ujfehértón. Közvetítők
 328

ment!
 és értékesítés
 sztrium megbízásából írta:
Mátyás
 teti tanár.
 A gyümölcsfa teste. A gyü-
 del. A gyümölcsös talaja.
 rok szaporítása. Faiskola.
 gyümölcsfák metszése.
 alása. A bogysós gyümölcs-
 dők ellen. A gyümölcsfák
 főbb állati ellenségei.
 öcsfeldolgozás.
 éval díszített vaskos kötöt
 pengő.
 Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Ó OKLEVÉL
 EZÜST ÉREM
 OTT: 1909.

SKERÉGYÁR
 ENEK
 RÉSEK
 TÁS
 Y-KÖSZÖRÜLÉS
 EMPLOM-U. 34.
 3-0- és 455-85

zi díszítőipar terén!
 sef tanár
turáni
története
 mely 287 eredeti
 ar díszítőművészet
Ára 30 pengő
 ingyen!
 is kapható!
 est. IX., Üllői-ut 25.

DR. RÁCZ-FÉLE
ORRAL
 nője, ha
 fontosán ellen-
 yvet vezet,
 legelőn, vagy
 nem a gyap-
 nokkal akarja
 0034
 hák és sertések
 25 P
 15 P
 z Kiss Lajos
 Szatmár megye.

Budapesti Husnagyvágó R.-T.
 Budapest, IX., Lónyay-utca 11.
 Sürgőnycim:
NAGYVÁGÓ, BUDAPEST
 Telefon:
 Iroda Aut. 881-06., Aut. 887-52
 Telefon: Közp. vásárcsarnoki félke
 Aut. 856-53
 Husküdemények címzendők:
KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

Vesz saját számlára bármely tétel angol
 süldőt, juhot, bányát, borjút és vágómarhát.

Foglalkozik mindenfajta leölt állatnak
**bizományi eladásával. Gazda-
 ságoknak érdeklődésre vágás és fel-
 küldés tekintetében díjmentesen**
 szaksteru utmutatással szolgál. 249

**VIKTÓRIA BORSÓ-
 VETŐMAGOT**

mázsánként 26 pengőért ajánl,
 kívánatra mintát küld

CSANAK JENŐ
 Szalkszentmárton 239

STEFANITS JÁNOS
 CIPÉSZMESTER
ANGOL LOVAGLÓSZISZA SPECIALISTA

Díszmagyar, angol lovaglő, Polo-
 csizmák, abszolút vízhatlan vadász-
 cipők, vadászcsizmák, szaloncipők,
 sportcipők készítése

mérték után. 6149
ELSORENŐ KIVITEL * MÉRSÉKELT ÁRAK.

Speciális angol bőrranyagok
 állandóan raktáron.

Budapest, IX., Üllői-ut 85.
TELEFON: 36287 410-24

680 kg. tiszta buzaszem

volt az eredmény,
 midőn egy 550 ke-
 resztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosár-
 ral el lett csépelve, betétsines géppel, szakértő bizottság előtt
 utánesépellettünk 6842

Cséplőgéptulajdonosok rendeljék meg a
STERN-féle dobkosár-betétlécet!
 Kérdéskódásra ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást:
BÁRDOS és BRACHFELD BUDAPEST, VI.,
 Jókai-utca 5. sz.

A legtökéletesebb cséplést
 csakis a szabadalmazott
dobkosár-betétlécem 272

alkalmazásával, mert csak ennek segítségével lehet a kalászból a gabonát az utolsó szemig kicépelni!

Raktárról postán is, **KEMÉNY MANÓ** gazdasági cikkek szaküzlete, Buda-
 azsonnal szállíthatom: pest, V., Rndolf-rakpart 8. sz.

Szab. fatüzelésű szivógázgenerátorok

50% üzemköltségmegtakarítást garantálunk.
 Üzeme biztos! Kátránymentes gáz! Kezelése egyszerű!
 Meglevő generátorok könnyen átalakíthatók!
 Rövid idő alatt több mint 60 darab üzemben.
 Saját érdekében kérjen ajánlatot. 522
 Gyárt a: **Szilágyi és Diskant gépgyár, Miskolc**

MAGYAR ACÉLÁRUGYÁR R.-T.
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-ÚT 95.

Gépjavitáshoz szükséges
 forgattyú-tengelyek,
 hajtórudak, dugattyú-
 rudak stb.

Magyar gyártmányú
 dobsín, csigaférő,
 koci- és autórúgó,
 hintőtengely stb.

Autó- és szántómotor FŐTENGELYEK és HENGEREK CSISZOLÁSA
 és minden e szakmába vágó alkatrészek készítése 6566

DEDICS TESTVÉREK
 Budapest,
 VIII., Théát Endre-utca 16.
 Telefon: J. 303-45
 Alapítva 1903

Anyatökválasztással, valamint keresztezés
 után előállított, államilag elismert, bőven termő, egész-
 séges, elsőrendű étkezési, valamint ipari célokra szolgáló,
 magas keményítőjű, nagy hozamu

**eredeti „Eszenyi“-féle
 vetőburgonyákra
 előjegyzéseket elfogadunk**

A vetőburgonya szállítása tavasszal,
 az előjegyzések sorrendjében történik.

Megrendelések **Eszenyi Jenő gazdaságainak köz-
 ponti irodája, Tornospálca** címre küldendők. 290

Most jelent meg!!!
Diétás szakácskönyv

Írta: Dr. Szerb Zsigmond
 Szerző mottója: „Ennek a
 könyvecskének ne legyen
 patkássága, hanem inkább
 finom konyhallata!”

Ára 6 pengő 50 fillér.
 „Patria” r.-t. könyvostálya,
 Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Minden gazdának nélkülözhetetlen!
SCHANDL JÓZSEF dr.
 közg. egy. nyilv. tanár

Allattengésztestan
 című kézagótló műveből eddig
 megjelentek:

I. kötet: Az állattengésztes
 biológiája. Általános tenyész-
 tési elvek. 288 oldal, 48
 képpel — 10 P

II. kötet: A szarvasmarha és
 a bivaly tenyésztése. 298 ol-
 dal, 57 képpel — 10 P

III. kötet: A juh és kecske
 tenyésztése. 186 oldal, 67
 képpel — 6 P

IV. kötet: A sertés tenyésztése.
 142 oldal, 46 képpel 5 P

„Patria” r.-t. könyvostálya,
 Budapest, IX., Üllői-ut 25.

**enesei Dorner Béla
 könyvei**

egy modern gazdasági könyv-
 tárában nem hiányozhatnak!
 Eddig megjelentek:

A sertés tenyésztése és
 hizlalása. 2. kiadás, 568
 oldal, 248 eredeti
 szöveggel P 18.—

Bétek és legelők műve-
 lése és terméskoko-
 zása. 2. kiadás, 360 old.,
 272 képpel — P 14.—

A kereskedelmi trágyák
 történelme, gyártása
 és használata. 3. ki-
 adás, 508 oldal, 177
 szöveggel P 14'60

A burgonya termelése.
 2. kiadás, 97 képpel
 P 4'20.

„Patria” r.-t. könyvostálya,
 Budapest, IX., Üllői-ut 25.

**AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET
 ÜZEMI ÉS SZÁMTARTÁSI SZAKOSZTÁLYA**
 BUDAPEST, IX. KERÜLET, KÖZTELEK-UTCA 8. SZ.
 TELEFON: Automata 886-85

Az üzemi és számtartási osztály a mai súlyos gazdasági helyzetre
 való tekintettel fokozottabb tevékenységet kíván a gazdaságosság érdeké-
 ben kifejezni és a hozzáférőknek üzemi, számtartási és egyéb vonat-
 kozású kérdésekben is megbízható szaktanácsot s utbaigazítást ad.

A közel két évtizede fennálló **számtartási osztály** jelentős
 eredményekre hivatkozhatik, nemcsak a számtartás elterjesztése, fejlesz-
 tése, egyöntetűvé tétele céljából végzett munkájával, hanem különösen
 azáltal, hogy a nagyobb gyakorlatot és tudást igénylő számadási lezárá-
 sokat végzi, zárszámadásokat (mérlegeket) készít, amellyel a tényleges
 jövedelem alapján való igazságos adóztatást éri el és a gazdára minden
 esetben sérelmes becslés alapján való megadóztatás elkerülését éri el.
 Azokban a gazdaságokban, amelyek eddig rendszeres számadást nem
 vezettek, a számtartási osztály vállalja a számadás felfektetését, az évközi
 számadás vezetésének irányítását, a felülvizsgálatot, a felülvizsgált és
 általa irányított számadásokból a zárszámadás elkészítését és hitelesített
 alakban való kiadását, a társulajdonosok közötti és a hatóságokhoz
 (árvaszék stb.) benyújtandó, valamint minden más számadás és elszámó-
 lások készítését, felülvizsgálatát, részesei arányok pártatlan kimutatá-
 sát, leltározások végzését, értékelését, a költség- és egyéb könyvvizsgálatok-
 nál szakértő és ellenszakértő kiküldését.

Üzemi kérdésekben felvilágosításokkal szolgál, tüzenterveket
 készít, becsléseket végez, szakértőként eljár a bírósági és magánfelek
 felkérésére, akár peres ügyekben, akár bérletatadás, átvétel, örökösödési
 osztály elkészítésénél, vagy bármely gazdasági üzemi természetű ügyben.
 Birtok-, bérletatadásnál, átvételnél elvállalja az élő- és holtfelszerelés
 felleltározását, becslését.

Vasuti fuvarlevelek és gyógytári vénék díjszámításá-
 nak a felülvizsgálását, a túlfizetés visszafizetésének kiszakozását.

Ingatlanforgalmi osztályunk kizárólagos megbízás alapján vál-
 lalja birtok adás-vételek és bérleti ügyek lebonyolítását. Jelzolgkölcsonök
 szerzését és lebonyolítását. Biztosítási ügyetek legelőnyösebb lebonyolítását.
 Megkeresésre minden üzemi és számtartási kérdésben részletes
 felvilágosítást és kimerítő szakvéleményt ad

**az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
 Üzemi és Számtartási Szakosztálya.**

Gazdasági Számadás

kis- és középbirtokosok részére szükséges nyomtatványokból, rövid használati utasítással.
 Szerkesztette: **Ormányi János** ny. m. kir. gazd. akadémiai tanár, a Felsőudmántuli
 Mezőgazdasági Kamara igazgatója.

Kiadja: a **„Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság, Buda-
 pest, IX., Üllői-ut 25.** (Köztelek)

A **„Gazdasági Számadás”** magában foglalja azokat a nyomtatványokat, amelyek az
 eddigi gyakorlat szerint a legjobban beváltak és olyan mennyiségben, hogy egy 100-500 holdas
 gazdaság vezetésére 1 esztendőre elegendő.

Tekintettel azon körülményre, hogy a gazdasági könyvvezetés lezárása rendszerint minden
 naptári esztendő végén történik, a **„Gazdasági Számadás”** akként állított össze, hogy 300 holdig
 egy darab 100 lapos, 500 holdig terjedő gazdaság részére egy darab 150 lapos könyv egy esztén-
 dőre elegendő legyen.

A **„Gazdasági Számadás”** nagysága 23 x 31 cm. s a könyv erős félévazonkötésben, zöld
 borítással, elől tárgymutatóval van ellátva.

100 lapos terjedelemben	20— pengő
150 " "	25— " "

A **„Gazdasági Számadás”** a következő nyomtatványokból áll:

1. Általános vagyonleltár	11. Sertések számla
2. Pénztári főkönyv bevétel	12. Juhok számla
3. " " kiadás	13. Baromfi és méhészet számla
4. Leszámlási jegyzék	14. Vetés, aratás és cséplési jegyzék
5. Napszámosjegyzék	15. Takarmányozási jegyzék
6. Gabonanemlék számla	16. Cséplőbérjegyzék
7. Takarmányemlék számla	17. Párosztatások és ellések
8. Anyag és szerek számla	18. Fejési napló
9. Lovak számla	19. Leltári számadás
10. Szarvasmarhák számla	20. Vagyon- és tisztajövedelmi mérleg

A felsorolt nyomtatványok külön ívekben is kaphatók, ára: **ivenkint —30 fillér.**

TEL...
 URA...
 UJDO...
 NAPON...
 BUCHE...
 HONAP...
 LŐHERE...
 ELADÓ...
 ELADÓ...
 FAS...
 TAVASZI...
 HOGYAN...
 ELADÓ...
 ÖNTÖZÉ...
 A KÖNYV...
 KRENZIR...

WITS JÁNOS
SZERKESZTŐ
ANGOL LOVAGLÓ, POLÓ-
LUT VÍZHATLAN VADÁSZ-
SZERSZÁMOK, SZALONCIPŐK,
LIPŐK KÉSZÍTÉSE
KÉZ UTÁN. 6149
EL * MÉRSÉKELT ÁRAK.
ANGOL BŐRNYAGOK
MINDEN RAKTÁRON.
PÁRIA, ÜLLŐI-UT 85.
TELEFON: 3623-24

EGYESÜLET
KÖZSÉGTÁJÁZTATÓ
UTCA 8. SZ.

gazdasági helyzetre
közösség érdeké-
rtés és egyéb vonat-
baigazítást ad.
osztály jelentős
elterjesztése, fejlesztése,
hanem különösen
számadási lezárá-
mellyel a tényleges
a gazdára minden
elkerülését éri el.
res számadást nem
létfektetését, az évközi
a felülvizsgálat és
ítésését és hitelesített
a hatóságokhoz
zámadás és elszám-
pártatlan kimutatá-
közvetítését.

igál, üzemszerveket
sági és magánfelek
átvétele, örökösödési
természeti ügyben.
és holtfelszerelés
nyek díjszámításá-
ieszközölését.
megbízás alapján vál-
t. felzárkóztatások
sebb lebonyolítását.
kérdésben részletes
gazdasági Egyesület
si Szakszótálya.

dás
sznázati utasítással.
a Felsődnántuli
rsaság, Buda-
rokot, amelyek az
100-500 holdas
ndszerint minden
hogy 300 holdig
könyv egy eszten-
zonkötésben, zöld

pengő
mla
jegyzék
ni mérleg
-30 fillér.

ELADÁS

TELJESEN üzemképes, új ce-
velkél ellátott 8 HP huzatós
gőzlokomobil, uradalmak ré-
szére kiválóan alkalmas, min-
den elfogadható áron eladó.
Ugyanott 2 darab fiatal, üzem-
képes Fordson-tractorkal eké-
vel 1500 pengőért kapható. Bakuz
Mihály, Békéscsaba, Andrásy-
ut 25. sz. 2806

URADALMAK részére ma-
jdnem óskavasárban átadom
1 darab 7-vasú, 1 darab 4-vasú,
hibámentes Fowler hímbeaké-
met, ugyancsak egy grubbirt,
gyűrűhengert, lakókocsit és
vizajlatot minden elfogadható
áron eladó. Hering János,
Békéscsaba, Andrásy-ut 25. sz.
2807

ÜJDONSÁG! Dr. Urbánek
László: Takarmányozás ta-
bellék és útmutató. A zseb-
alaku könyvecské a mai nehéz
gazdasági viszonyok között
megtanítja az állattartót a
helyes takarmányozás adako-
lásra és az állati szervezet vita-
minszükségletének megállapí-
tására. 50 fillér beküldése elle-
nében bérmentve szállítja a
„Patria” r.-t. Budapest IX.,
Üllői-ut 25. szám.

NAPONTA friss savó és író,
sertések részére minden meny-
nyiségben kapható. Fővárosihoz
közeli gazdaságoknak külön-
ösen alkalmas. Érdeklődés
Álföldi Tejművelő, Budapest,
Ferenc József-rakpart 17. 2837

BUCHSBAUM de Grace, alos-
csenyővívő, rendkívül bő-
termő, biztos kifizetésű vető-
magja, teljes esiraképességű,
eladó kisebb tételekben is.
Kissai Berradalom, Kesző-
hídgyút. 2937

HÖNAPRÓL-hónapra a mező-
gazdaság minden ágában mi a
munka és a teendő? Erre ki-
merítő tájékoztatást nyújtó
Kodolányi Antal műve, melyet
320 pengő ellenében bérmentve
küldi a „Patria” r.-t. könyv-
osztálya, Budapest IX., Üllői-
ut 25.

LÓHERE, saját termései, fehér-
bárscs, államilag ólomzárólt
zsákban 100 kg-kint eladó
130 pengő árban. Jankovich Béla
gazdaságban, Rácalmás, Fejér
megye, hol kiváratna minta is
kapható. 2938

ELADÓ 1000 kat. hold vasúti
fővonal, országút mellett, ked-
vező fizetési feltételekkel. Ér-
deklődők forduljanak Eisen-
barth Ferenc ügyvédhez, Székes-
fehérvár, Várkörút 36. Telefon
303. 2977

ELADÓ alig használt H-S-C-S
nyersolaj traktor, hozzá hármas
vascske, tárcsaborona, műtra-
gaszró vetőgép. Dósa Imre,
Kocsér. 2986

VAS megyében fekvő körülbelül
2000 kat. holdas birtok, 1400
kat. hold szántó, többi erdő,
keskenyvágyú vasúttal, gaz-
dag álló és holt felszereléssel
eladó. Komoly érdeklődők
„Eladó birtok 2978” jelleg alatt
forduljanak a kiadóhivatáshoz
2978

TAVASZI búkkönyvetőmag,
saját termései, elsőrendű, zab-
mentes, legmagasabb esira-
képességű. 20 mázsnál nem
kisebb tételben eladó, míg
a készlet tart. Zalatnai János
kapható. Feltételek megtud-
hatók: Újhelyi Tivadar, Kőpéc-
spáti, Szabolcs megye. 2979

HOGYAN LŐJÜNK A MOZGÓ
VADAT? Hellebronth Béla:
a káposztól való lövés című
könyvének megjelent az új,
3. kiadása. 16 pengő ellenében
átutalással ellenében bérmentve
küldi a „Patria” r.-t. könyv-
osztálya, Budapest IX., Üllői-
ut 25. szám.

ELADÓ alig használt Tornádó
sártépső ára 180 P Freund
Sándornál, Tuzkódon és egy
13.000 km futott 1929 modellű
Oldsmobl nyitott hathengeres
turakocsi. 2986

ÖNTÖZŐBEREZEZÉS teljesen
jókarban levő, garanciával el-
adó. Bármikor megtekinthető
B. K. Jelligén Tököl, Pest m.
2980

A KÖNYVBAKERT különleges
terménynek termesztését és
felhasználását tárgyalja Sávo-
ly Sámuel most megjelent könyvé-
ben. Több mint 100-féle olyan
hasznos fűszerek- és fűszer-
növényről ír le, mely eddig ker-
telekben alig volt ismeretes.
Ára 2-50 pengő. „Patria” r.-t.
könyvosztálya, Budapest IX.,
Üllői-ut 25.

KREUZER Mór belcsapuztal
gazdasága ajánl Felschmann-
féle aranyváza tengeri első évi
utántermészetét. Vétel cílokra
garantált 95%-os esiraképes-
séggel és Funk Brothers 90
napos tavalyi Amerikából im-
portált tengeri ugyancsak első
évi utántermészetét ugyanilyen
esiraképességgel. 2982

ELADÓ jókarban levő, erős, 6-os
Shuttleworthi szélyesdobbal
1500 pengőért, 20 HP Máv.
benzinmotor 2000 pengőért,
négyes Hofherr-kaszán 500 pen-
gőért. Kutnek László, Galga-
guta, Nógrád megye. 3025

PASZTORIZÁLO, előmelegítő,
kevesebb használt, olcsón eladó.
Homér, Szilagyitelep, Pest m.
3027

AZ ISTÁLLÓTRÁGYA szak-
szerű kezelését tárgyalja
Schroeder János könyve, mely
2. kiadásban jelent meg. Ára
6-40 pengő. „Patria” r.-t.,
Budapest IX., Üllői-ut 25. sz.

ELADÓ, kertészeti megszünte-
miatt, rendkívül olcsó áron
3 lóerős, 4 kerékű szerelt
Hofherr benzinmotor, 1 darab
2” szivattyú, 60 darab meleg-
vízi „Kertész 3030” jellegű a
kiadóhivatáshoz. 3030

KIPLIBURGONYA, sárga étke-
zési 10 P, magának 15 P, sőtét-
páros cséhsarú 6 P kicsinyben
és nagyban. Hódmezővásárhelyi
állomáson, Hofherr-csapat 1350
dobozosságú, teljesen jókar-
ban 2500 pengő, esetleg rész-
letre is. Szentadorjáni gazdaság,
3065

GAZDASÁGI ÉPÜLETEK terv-
rajzgyűjteményét tartalmazza dr.
Kotás Endre most megjelent
műve. Ára 7— pengő. Gazdasá-
ági épületek becsülése és amorti-
zálása. Ára 4 pengő. „Patria”
r.-t. könyvosztálya, Budapest IX.,
Üllői-ut 25. szám.

STOP! Gőzmozgástartó. 8-10
HP. 1922. évből, Hofherr-
gyártmányú, szivószármotorkal
40-50-60 lóerősök, gőzke-
szelőt olcsón eladó. Rymorz,
Budapest, V., Visegrádi-utca
nyolc. 3066

ELADÓ Szentlászlópusztán
(Nagyatád) 95% tiszta tavaszi
búkkönyvetőmag, ab Nagyatád
huzonhított pengőért. Ugyanott
harcsa- és pontyivadék kapha-
tó. Strém Dénes Szentlászló-
pusztai gazdaság, u. p. Nagy-
atád, Somogy megye. 3067

A ZÖLDTRÁGYA és alkalma-
sága. Irta: Gyárfás József, a
növénytermelés kísérleti állo-
más igazgatója. 3 pengő be-
küldése ellenében bérmentve
szállítja a „Patria” r.-t. könyv-
osztálya, Budapest IX., Üllői-
ut 25. szám.

NE VÁSÁROLJON kéveköz-
zsinéget. Szükségletét, amikor
nincsen dologig fonnasa meg a
Konkordia szalmakötőfőnő-
gépén. Napi teljesítménye 3-
4000 kötel. Kállal Lajos motor-
és gépgyára. Budapest, VI.,
Lomb-utca 29. 3068

A BURCONYAGUMÓ beteg-
sései 24 művészi színezésű
táblán, Takács Gyula magya-
rázó szövegével közli dr. Appel
Ottó tanár. Ára 7 pengő.
„Patria” r.-t. könyvosztálya,
Budapest IX., Üllői-ut 25. sz.

Fattinger és Társa R.-I.
Budapest, Vágóhid-u. 10/14
Sürgönyeim: Glutin Budapest
Telefon: 1. 318-75
állati tápszergyár
világhírű gyártmányai:
Universal sertéstakar-
mány,
la barnafélelel,
la fészemlelel,
la kutyafelel,
la verlést,
la husitást,
la speciális halliszt,
la szemesítés és hely-
szertű gódcá-
(Dorsch)-liszt,
la szarvasgődjára,
la foszforavas takar-
mányára.

VEZÉRKÉPVISELO 3246
ZWEBNER JACQUES
műtrágya és ortokarmány cég
Budapest, V., Nádor-u. 28.
Sürgönyeim: Zwebner Budapest
Telefon: Aut. 140-72

Nékiülzhetetlen könyv!!!
A tej
és tejtermékek.
Különös tekintettel
a vaj, sajt, a tej-
konzervek és egyéb
tejkészítmények
gyártására.
Irta:
GRATZ OTTO
167 képpel, 612 oldal.
Ára: 23 pengő.
„Patria” r.-t. könyvosztálya,
Budapest IX., Üllői-ut 25. sz.

Ákacesemelék.

Gleditsia, Maklura:
1 évesek, ezre 12— P
2 ” ” ” 20— P
3 ” ” ” 40— P
Gyümölcsfák
darabja — 1'60 P
Sorfák, Diszcserejék,
Rózsák s egyéb fajs-
kolai cikkek olcsó s
megbízható beszerzési
forrása:
Huszthy János
Iskolája
Nyáregyháza
(Pest megye) 343
Kérjen árjegyzéket.

Szónát és szalmát

prélseve vagy lazán, teljes
vagonrakományokban szál-
lít legolcsóbb napi áron:
Böhm Arnold
takarmány- és
terménynagykereskedő
Budapest
VII., Vörösmarty-utca 20.
Telefon: József 341-81 6588

HUTYRA-MAREK.

Állatorvosi
belgyógyászat
Nagyobb gazdaságok-
ban nélkülözhetetlen!
I. Fertőző betegségek
14— pengő
II. Szervek betegségei
28— pengő
„Patria” r.-t. könyvosztálya,
Budapest IX., Üllői-
ut 25. szám. (Köztelek)

STADLER

KAPU

KERÍTÉS

Gyáriroda: Budapest
VI., Teréz-körút 43.
Miként javítandó meg a
fűtőhomok és hogyan kell
rajta jóvedelmű gazdasá-
gokat folytatni, erre megant-
ni Westsik Vilmos
Az alföldi fűtőhomok-
talajok okszerű
mezőgazdasága
című, 187 oldalra terjedő, gyá-
korlati szakkönyve. Ára 4 P
80 f. „Patria” r.-t. könyv-
osztálya, Budapest IX. ker.,
Üllői-ut 25.

dr. Loebel-féle permettel

mely az eddigi kísérletek szerint minden más
szert messze felülmúl. Vezérképviselet:
KEMÉNY MANÓ
BUDAPEST, V., RUDOLF-RAKPART 8. 6517a

VÉTEL

Eladni akar valami gazdasági gépet?
Forduljon bizalommal
Braun és Örményi céghez
Budapest, V., Bálthy-utca 7.
1851
VESZÉK útjával olcsókra 100-
200 q cicsőgagumót, Aján-
latot patvari gazdaság, Ba-
lassagyarat, kérek. 2910

TRAKTOR olcsóval megvételre
keresztetik. Ajánlatok „Vámos-
pécs 3021” jellegre a kiadó-
hivatáshoz. 3021

KERESEK használt traktorok-
kat megvételre részletes leírás-
sal, ármegejelöléssel. Kutnik
László, Galgacuta, Nógrád m.
3021

FONYÓDI gazdaságom részére
szükségem volna saját termései,
50 kg. arankamentes lucerna-
vetőmagra, 10 q nemesített
zabvetőmagra és 15 q Viktória
borvetőmagra. Mintázott ár-
ajánlatot kérek alábbi címre:
Dr. Kirthy Dezső, Magyar-
Olvasó Bank R.-T. Budapest,
V., Nádor-utca 16. 3031

BALTACIMMAGOT keresek kb.
10-4 t. Ár és minta küldendő.
Helm János gazdasága, Pilis-
szintű, Pest m. 3071

MEGVÉTELEK keresek 10 q
üteltel való kifliburgonyát és
usványannyi korai Ellát. Aján-
latokat kér gróf Serényi, Vác-
duka. 3072

GAZDASÁGI holtfelszerelés-
kerestik. Használható, jó állá-
potban levő hat darab vas-
tengelyű ökörszeker felszerelve,
öt darab vastengelyű igazolvas
szeker felszerelve, egy darab
tisztartói kocsi, hozzá egy pár
lám, kettő darab husz-husz-
soros sorvetőgép, egy darab
műtrágyaszórógép, egy darab
traktor, egy darab gabonatorló,
egy darab szelelőrosta, egy
darab tizedesmérleg, négy dar-
ab különféle hitelesített mag-
tári mérleg, öt darab Sack-
eke taligával, 4 darab három-
tárcsás nehéz vasborona, kettő
darab könnyű magtakaró vas-
borona, négy darab sima fa-
hengert, kettő darab tárcsás-
borona ökor után, kettő darab
fűtő szegeszborona, egy darab
500 literes vízszórót, tíz darab
darab (5 pár) igazolvaszár-
kerestik. Részleteket leltár-
szerű ajánlatot egységszerű fel-
tűntetésével kérem dr. Szaláchy
Andor ügyvéd, Budapest, IV.,
Yenes Pálné-utca 19. címre be-
küldeni. 3069

BÉRELET

300 KAT. HOLD körüli birtokot
keresek bérebe. Ajánlatokat
„Szorgalmas gazda 2987” jel-
legre a kiadóhivatáshoz kérek.
2987

BÉRELET. 600-1000 hold
körül keresek október elejére.
Dunántul, leltárral előnyben
Cím a kiadóhivatásban. 2911

BÉREBÉDO, Pesthez közel, 2
hold kertészet, teljesen fel-
szerveve, 5 évre, mely idő le-
telével a felszerelés bérlő tulaj-
dona lesz. Megkeresések M. A.
3029” jellegre a kiadóhiva-
táshoz. 3029

KERESEK bérebe, folyó évi
március 1-től hosszabb szerző-
déssel 1000 holdas erdőbirtokot
legeltetésre, amelyben körül-
belül 200 hold la kaszáló és
300 hold la szántó van. Ugy-
nakkal nem tárgyalok. Székely
Lajos, Budapest, VII., Dob-
utca 28. szám. 3032

SOMOGYBAN prima, egyszerű-
kölcsész katasztrális hold
birtok, városokhoz kettő kilo-
méterre, betelepítéssel, április
huszonegyedikére, vetéses
együtt stádó, esetleg külön
pusztával háromszázötöt öt-
százig átadó. Ugyanakkor nem
díjaztatnak. Cím a kiadó-
hivatásban megtudható. 3033

MALHOT keresek bérebe azon-
nali átételre. Részletes aján-
latot kérek. Csordás József,
Szabadszállás. 3070

KERESEK 200-300 holdas
birtokot ószl átételre. Levele-
ket „Buzatermő 3073” jellegre
a kiadóhivatáshoz kérek. 3073

Tejgazdasági gépek

Westfalai tejfőzők, tejhűtők, fejőödrök,
tejkannák stb. szolid kivitelben és árban kaphatók!
Stanga József tejgazdasági gépüzletében,
Budapest, IX., Ráday-u. 26/K.
Sziveskedjék a pontos címre ügyelni!
Ajánlatok díjmentesen.

Pernecky Béla dr. legújabb művei:

A gazdasági cselédek szolgálati viszonyai ... P 2—
A gazdasági cselédek és gépmunkások köte-
lező balesetbiztosítása ... P 2-40
Gazdasági jog kézikönyve ... P 8—
„Patria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám (Köztelek)

Gazdasági

magszükségletének

beszerzésénél

kérjen részletes ajánlatot

Földes Győző

Mag- és Terménykereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Zrinyi-u. 14.
Telefon: Automata 141-10 és 141-46
Táviratcím: Földesur, Budapest

Borsóféleket

elsőrendű bőtermő fajtákban,
jutányos árak mellett, aratás
utáni fizetésre szállítunk.

Új baromfitenyésztési művek!

Használható tyuktenyésztés kiskatéja Pengő
Írták: dr. Lantos és dr. Meister ... 5—

A modern csirkefarm Sok tervrajzzal. Irta:
Szönyey Lórántné ... 4—

Baromfitenyésztés Új átdolgozott és bővített 2.
kiadás. Sok új ábrával. Irta:
Winkler János. Fűzve 10—, bekötve ... 13—

A tojásfarmer Gyakorlati utasítás modern jövedel-
mező tojástermelő-telepek létesítésére.
Irta: Predmerszky Dezső ... 8—

A tyukok tojáshozamának fokozása
Számos ábrával. Irta: Bakoss László ... 1'20

Fajbaromfitenyésztés (Leghorn, Rhode Island)
és járványos baromfi-
betegségek. Írták: Fekete Gyula és László ... 4—

Baromfibetegségek 2. bővített kiadás, 77 ábrával.
Irta: Balás Károly, Winkler János ... 6—

Mi a baromfitenyésztés jövedelmezőségének a titka?
Irta: Winkler János és Janik Gyula dr. ... 2—

Jövedelmező baromfitenyésztés
Irta: Hauszner Béla és Holzinger József ... 7-50
Kaphatók a „Patria” r.-t. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

A tavaszi szántást

gyorsan, olcsón és tökéletes üzembiztonsággal végzi a

TWIN CITY

TRAKTOR,

amelynek

erőkifejtése a legnagyobb,

üzembiztonsága a legtökéletesebb

és amelyet messzemenő garanciákkal, előnyös feltételek mellett szállít:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

ALLATOK

BELTÉNYÉSTÉS elkerülése céljából teljesen tenyésztési munkái, belga keresztű, sötétfejű csőrű eladó a Sörgész Utadalomban, u. p. Pápiózele, 2976

A VILÁGHÍRŰ hollandiai mintafarmból importált 200-on felül tojó Campbell kacsák és Rhode Island tyúkok keltetőtojásai újból rendelkezők. Kacsaketo 80, tyúktojás 50 fillér. Fekete Andor, Budapest, VIII., Thék Endre-utca 37. 3023

LEGHORN, fajtisza, fiatal, 5 tojó és 6 kakas egyben vagy darabonként eladó, Fab vasútállomáshoz szállítva. Frey Rudolf, Bedeg, Tolna megye, Telefon: 5. 3024

ALFÖLDI gazdaságomban teljesen akklimatizálódott karanténát fajtisza bonyhádi tenyészetből eladó: 14 darab előhasi üző, 2 darab 4 éves tehén, 1 darab 2 éves és 1 darab 1 éves bika. Posta: Bazsó Tivadar, Heves, Vasut: Bazsómajor megálló. 3063

TENYÉSZMÉN ELADÓ. Eladom 7 éves legyesszurke, erősen fejlett angol félvér, 180 cm. magas, hibátlan, 3 év óta párosításra engedélyezett ménemet 1400 pengőért. Ugyancsak 3 darab maraköz 5 éves, beparóztott, hibátlan anyakacsmát és még 5 darab 1/2, hibátlan nőnőz 6 éves anyakacsmát meg egyeztet szerinti árban. Szemeredy földbírtokos, Széregkiseréti gazdaság. 3064

VEGYESEK

TAVASZI nyári és őszi munkát vállalkozó (külön aratást is) részért vagy havi bértet gazdaságomban. Vilmos József munkavállalkozó, Rábahídvég, Vas megye. 4856

FÖLDBIRTOKOKRA ajánlunk 35 éves törlesztéses (amortizációs) kölcsönöket, törlesztéssel együtt évi 8-8 százalékkal; váltókölcsönöket békéscsaba munkadíjjal együtt évi 11 százalékkal; Szükséges iratok: telekkönyvi kivonat és kataszteri bírtokív. Gyors elintézés! **Közgazdasági Hitelbank**, Budapest, VIII., Rákóczi-ter egy. (József-körút sarok. Alapítva: 1911.) 2573

FÖLDBIRTOK-ELADÁSI, VÉTELEI, bérletiügyi megbízásokat; **BESELTÉS, BIRTOKNEGOSZTÁST**, parcellázást; **BANK-ÉS PRIVATIZÁCIÓS** szerződést, terhes kölcsönök konvertálását, súlyos helyzetek szanálását; **fővárosi megbízásokat** értékesítési, beszerzési és más ügyekben; **SZAKÉRTŐSÉGET**, szakvéleményt, szaktanácsadást perekben és egyéb alkalmakkor; **JÖVEDELMEZŐBB ÚJ TERMELESI ÁGAK** (ipari, gyöngyványék stb.) **BEVEZETÉSÉT**; üzemek elérését; számadatok felvételét; **BIRTOKOK JÖVEDELMEZŐBB KÉPZÉSENEK** invenciózus **IRÁNYÍTÁSÁT** — sokévi gazdasági gyakorlati és általános tapasztalattal, az ország minden járásában helyi ismeretekkel, fővárosi legjobb beszerzőkkel, korrekció, szolid alapon — **elvégezte: Tokai Nagy László** okleveles gazda, volt rt. jóságigazgató, Pest vármegye gazdasági szakértője (OFB. Iródatulajdonos) Budapest, VIII., Stáhl-utca 8t. Telefon: József 354-44 2629

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalkozó, alacsony havi fizetéssel, Farkas Gáspár, Mezőkövesd, IV. ker., 025. sz. 2916

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalkozó bármennyi munkással. Koós László munkavállalkozó, Rábahídvég, Vas megye. 3087

VÁLLALOK kisebb-nagyobb mezőgazdasági munkákat őszi, tavaszi vagy nyári időre, hat hónapra is. Porpácsi Antal, Dömötöri. 2941

MEZŐGAZDASÁGOK, szőlőbirtokok és kendergyárak részére hónapos munkásokat állítok, bármennyi és akár mennyi időre. Bán Gáspár, Mezőkövesd, Szomájal-u. 75. 2993

FELES könyvkiadásra utaló újságnál vagy vállalepen elvállalok. Megkereséseket kér Vagyura Ferenc műkörtész, Püis, Ujerdő-utca 83., Pest m. 3084

MUNKAVÁLLALKOZÓ elszármaztatja tavaszi őszi munkáinak, szükség szerinti számmal, bérmegegyezést szerint. Pongrácz József, Mezőkövesd, III. ker. 475. 3035

VÁLLALOK bármennyi mezőgazdasági munkát, 150-200 zala és vas megyei munkással, azonnali szerződésre. Méth Kálmán, Egyházashollós, Vas megye. 3036

MEZŐGAZDASÁGI munkát vállalkozó bármennyi emberrel. Déry János, Rábahídvég, Vas megye. 3038

VÉDERŐTELEPÍTÉST vállalkozó 200 holdig, vízjogos parti villatelléket olcsón eladok. Földbírtokos, Balatonkenese, Postafiók. 3039

STOP! Elektromotorokban, dinamókban specialista Rymor, Budapest, V., Visegrádi-utca nyolc. 3074

BÉRSZÁNTÁST minden időszakra, új Fordson-traktorral, 2-es Oltér-ekével elvállalok és bérbeszélést is Hofherr-csőplevel bármilyen mennyiségben. Csáthy Szilveszter, Kőmlőd, Heves m. 3076

FÖLDBIRTOKOS társat keres. 200-300.000 pengővel finanszírozható társ keresetek kb. 800 kat. hold elsődrendű birtokai minőségű földbirtokokhoz betáblázás mellett, haszonrészesedéssé vagy kamat mellett. Teljes című leveleket Örléy Antal vaskereskedő levelelve „Földbirtokos” jellegre, Szeged, Városháza mellett. 3075

A GAZDA ADÓTERHEIT meggyarazza és kérvény-, fellebbezés- és panaszintézkedést tartalmaz dr. Szepesy Mihály a rádióban tartott előadással nyomán összeállított törvénykönyve, melyet 4 pengő előzetes beutalással a „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Ullői-ut 25. 3088

BETÁRSULNOK 600-1000 holdas birtokba 20 kérés új Mc Cormick-traktorral, hozzá eke és tárcsa, két garnitúra üzembiztonságú cséplővel, kovács- és bogárníműhelyfelszereléssel, kosákkal, vetőgépekkel és egyéb gazdasági felszereléssel. Tökésesi társulatok. Szíves megkeresést „Gyakorlati gazda 3077” jellegre a kiadói vatalba. 3077

AUTÓTULAJDONOSOK, motorosok minden kérdésére felel az **Autólexikon**. Technika, Ipar. Kereskedelem, Sport, Történelem, Rendelték. Adó- és illetékiszámítások. Gyakorlati útmutatók. **MINDEN BENE VAN, AMI AZ AUTÓRA ÉS A MOTORKERÉKPÁRRÁ VONATKOZIK**, 500 oldal, 100 ábra. Erős vászonkötésben ára P 6-., „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Ullői-ut 25. 3089

Szénát, szalmát, lucernát, lóherét, zabosbükkynt és muhart 6338

elad és vesz minden mennyiségben

Schreier Béla Kereskedelmi Részvénytársaság Budapest, VII., Izabella-u. 34. Telefon: J. 320-52 és 438-49

„Feltalálók Tanácsadóját” ingyen küldi: **Pláger Lipót** gépészmérnök szabadalmi írója Budapest, VII., Aréna-ut 17. Díjtalan felvilágosítást szabadalmak megszerzésében. „Feltalálók 100 problémájuk” megjelent, 2 P. „Feltalálók” ismeretese számunkán 50 fillér. 340

ELADÁS
Venni akar valaki gazdasági gépet alkalmi áron?
Forduljon bizalommal **Braun és Urmányi** céghez Budapest, 1651 V., Báthory-utca 7.

BEKALKITRÉSZETET bármilyen gyártmányú fogatos ekekhöz, ugyancsak szántóvasakhoz, kormányvezérelt gőz- és motortekékhez, elsődrendű acélanyagból, versenytárcsán szállítanak **Braun és Urmányi**, Budapest, V., Báthory-utca 7.

SZESKAVÁGÓK, répvágók, darálókat, használt, renovált állapotban olcsón **Braun és Urmányi**, Budapest, V., Báthory-utca 7.

„CASALI” nagyteljesítményű tengermorzsoló, HSCS-gyártmányú, kifogástalan karban, alkalmi áron kapható. **Braun és Urmányi**, Budapest, V., Báthory-utca 7.

KUKORICA MORZSOLÓ H-8-C-8-éves KFN-jeleű teljesen renoválva olcsón kapható **Braun és Urmányi**, Budapest, V., Báthory-utca 7.

BURGONYAFÜLLESTŐ, használtak és újak, elsődrendű gyártmányok, **Braun és Urmányi**, Budapest, V., Báthory-utca 7.

BURGONYAOSZTÁLYOZÓ-GEPEK, modern konstrukció, a burgonyát nem sérti. Napl teljességével kb. 2 vagon. **Braun és Urmányi**, Budapest V., Báthory-utca 7.

ALKATRÉSZEK minden lényeges gyártmányú fűkésztető-, marokrakó- és levelező-szárítógépek, lövegberendezések, társasbarnához, olcsóbban mint bárhol: **Braun és Urmányi**, Budapest, V., Báthory-utca 7.

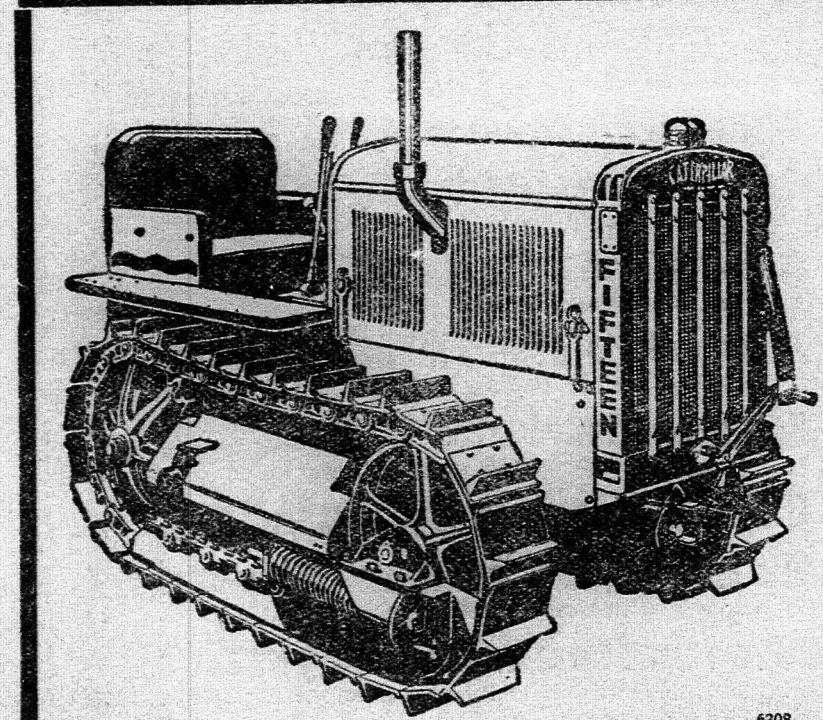
A MAGYAR KERTÉSZET két könyvtárában eddig megjelentek: **Magyar Gyula**: A róma természetese. I. füzet: A róma rózsák oltási anyaja. 2- P. II. füzet: A róza szaporítási módjai és a fajtatenyésztés. 3- P. **Magyar Gyula**: Az ényeges kert pázsítpótló növényei. 2- P. **Horn János**: Edegyben nevelt gyümölcsök természetese. 2- P. **Fenti** ös-szettek előzetes bekielése esetén bérmentve szállítja a „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Ullői-ut 25. szám. 340

FÜKASZÁLÓ- és aratógépek amelyek az összes európai és amerikai gyártmányokhoz, azonnal működésbe rakhatók kaphatók. **Kálmán és László** műszaki üzlet, Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. 4102

GYÜMÖLCSFAPERMETEZŐ, meszelő és fertőtlenítő, egyetemes, tökéletes, elpusztítottatlan szerkezettel rakható szállít Kálmán és László műszaki üzlet, Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. 4103

TRÁGYALÉSZIVÁRTY minden nagyságban rakható szállít Kálmán és László műszaki cég, Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. 2724

VÖRÖSKÖLCSMAG másznaként 20 pengőért kapható. Hármaspusztai gazdaság Intéződéssel, Magyaránárod. 3025

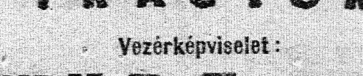

Megnyomja ez a traktor is a földet?

Meg bizony, — de annyira sem, mint a gyalogos ember lába és sokkal kevésbé, mint az ökör patája!

A „Caterpillar” lánctalpak áthidalják a szántóföld omló rögeit és nem préselik össze a laza barázdát sem.

Ez a gép nem ugynevezett lánctalpas traktor ez eredeti amerikai

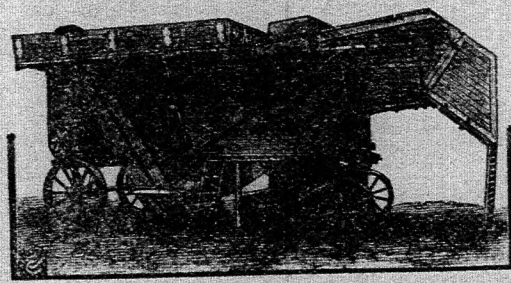
VEZÉRKÉPVISELET:

STEYR MŰVEK R.-T., Budapest, VI., Lehel-utca 25. szám

A „KISERDETESEK” folytatása a 201. oldalon van!

Az 1930. évi államgépgyári cséplőgép egyedülálló!

Legszilárdabb acélkeret!
Önbeálló golyóscsapágyak!

Fordítható dobkosár!
Tekalemit kenés! stb., stb.

Az összes mezőgazdasági gépeket és eszközöket
a legelőnyösebben szállítja

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság
a Magy. Kir. Állami Gépgyár Vezérügynöksége
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Mangalica

tenyészkánok és tenyészkocák

eladók, Csobaj Gyula gazdaságában,
Csobaj, Szabolcs m. Posta, telefon Csobaj,
vasútállomás Tarcál. 313

Évi kötés mellett

vajat és uradalmi tejet

átvesz legmagasabb napi áron Sanus Tej-
Üzem R.-T., Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 13.
Telefon: József 458-52 6606

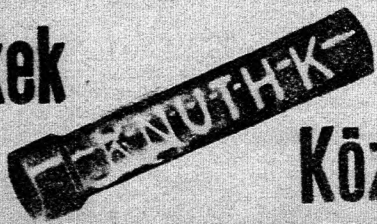
Minden gazda a „KÖZTELEK GAZDASÁGI KÖNYVTÁRA”-t olvassa!

KNUTH K.

MÉRNÖK ÉS GYÁROS

BUDAPEST, VII., Garay-utca 10. TELEFON: J. 310-75

Vízvezetékek

Központi fűtések

Mezőgazdák

„Zuhataq” kutja

a legegyszerűbb és legjobb!

Feltétlen hygienikus!

Sok ezer darab évtizedek óta üzemben!

Kedvező fizetési feltételek!

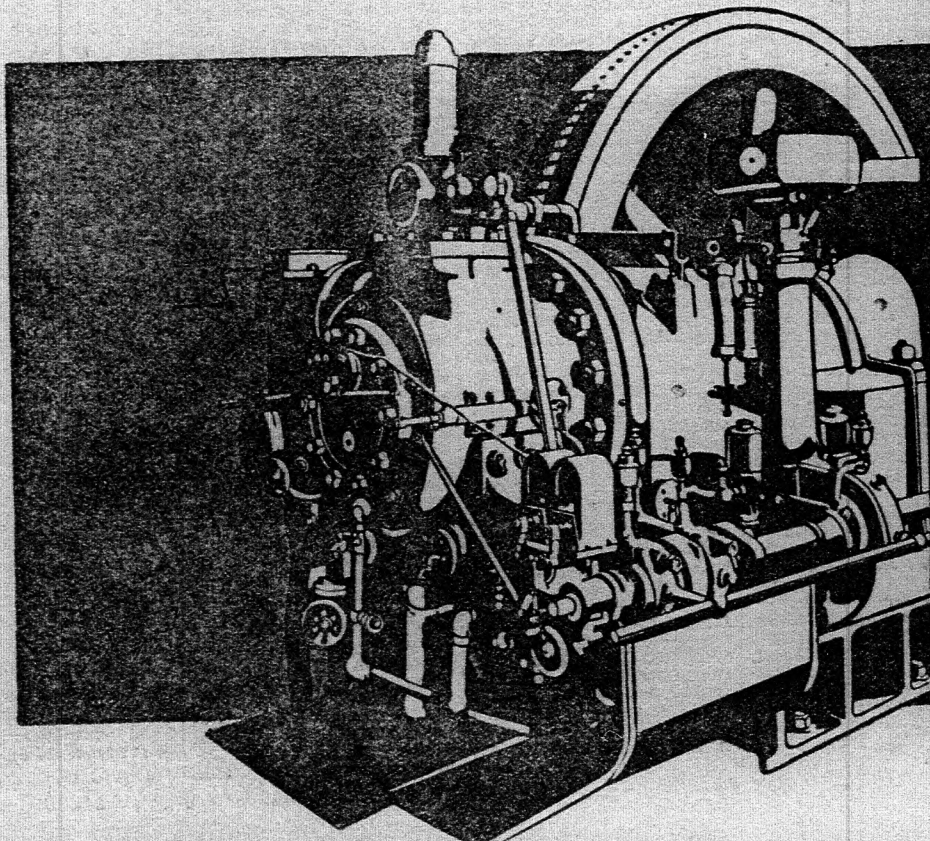
Kizárólag szállítja a

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete
Budapest, V., Aikotmány-utca 29.

HAZAI GÉPKERESKEDELMI RT.

V. VILMOS CSÁSZÁR UT 76 - GANZ ÉS TÁRSA DANUBIUS

GÉP-WAGGON-ÉS HAJÓGYÁR RÉSZV.TÁRS.
VEZÉRKÉPVISELETE.

SZIVÓGÁZ
FÖLDGÁZ
DIESEL
BENZIN
PETROLEUM

MOTORK

TELEFON: AUT. 186-53, AUT. 187-60
SÜRGÖNYCIM: MASINA